

Diagnoza
uzależnień od substancji psychoaktywnych,
uzależnień behawioralnych
i spożywania energetyków
w Gminie Kętrzyn
w 2024 r.

Czerwiec 2024r.

Spis treści

I Wprowadzenie - Cel badania, metodologia i grupa badana	4
II Badanie mieszkańców	5
II 1. Grupa badana i metodologia	5
II 2. Istotne problemy społeczne	5
II 3. Uzależnienia – zagadnienia ogólne.....	8
II 4. Uzależnienia – alkohol	12
II 5. Uzależnienia – substancje psychoaktywne.....	17
II 6. Uzależnienia – nikotyna.....	18
II 7. Uzależnienia – hazard	20
II 8. Przemoc a wychowanie	21
III Badanie sprzedawców napojów alkoholowych.....	22
III 1. Grupa badana i metodologia.....	22
III 2. Realia sprzedaży alkoholu w ocenie sprzedawców	23
IV Wyniki badania uczniów.....	29
IV 1. Grupa badana i metodologia.....	29
IV 2. Relacje społeczne i przemoc	29
IV 3. Spożywanie alkoholu.....	33
IV 4. uzależnienie od nikotyny.....	38
IV 5. Używanie narkotyków i dopalaczy	40
IV 6. Uzależnienie do urządzeń ekranowych i cyberprzemoc	45
IV 7. Hazard	51
IV 8. Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów.....	52
IV 9. Czas wolny	55
IV 10. Spożywanie napojów energetycznych	56
V Podsumowanie badań ankietowych	59
V 1. Lokalne problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców	59
V 2. Lokalne problemy społeczne w opinii sprzedawców napojów alkoholowych	60
V 3. Problemy społeczne w środowisku uczniów	61
VI Diagnoza danych instytucjonalnych	64
VI 1. Lokalizacja i ludność	64
VI 2. Pomoc społeczna.....	65
VI 3. Przeciwdziałanie przemocy domowej	66
VI 4. Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	69
VI 5. Przeszłość	70
VI 6. Bezrobocie.....	71

VII Podsumowanie analizy danych instytucjonalnych.....	72
VIII Rekomendowane działania	73
VIII 1. Rekomendowane działania dla dorosłych mieszkańców	73
VIII 2. Rekomendowane działania dla sprzedawców napojów alkoholowych	74
VIII 3. Rekomendowane działania dla środowiska szkolnego	74
IX Porównanie badań z roku 2020 i 2024.....	75
Spis wykresów	79

I WPROWADZENIE - CEL BADANIA, METODOLOGIA I GRUPA BADANA

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie wyników analizy lokalnych problemów społecznych na terenie gminy Kętrzyn według sytuacji na maj roku 2024. Diagnoza powstała na zamówienie i we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kętrzynie.

Na diagnozę składają się dwa komponenty.

Pierwszym jest opis wyników badań ankietowych, które zostały przeprowadzone w maju 2024 roku, a miały na celu zidentyfikowanie występowania i skali problemów społecznych na terenie Gminy Kętrzyn, obejmujących w szczególności:

- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami,
- zagadnienia związane z relacjami w szkole i przemocą rówieśniczą.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych wśród losowo dobranych przedstawicieli trzech grup reprezentujących lokalne środowiska społeczne:

- 1) **dorośli mieszkańcy** (200 osób),
- 2) **sprzedawcy napojów alkoholowych** (19 osób)
- 3) **dzieci i młodzież szkolna:**
  - z klas 4-6 SP (102 uczniów),
  - z klas 7-8 SP (61 uczniów).

Drugim komponentem jest analiza zastanych danych statystycznych z lat 2021-2023, będących w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędu Gminy Kętrzyn, Powiatowego Urzędu Pracy i Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie.

II BADANIE MIESZKAŃCÓW

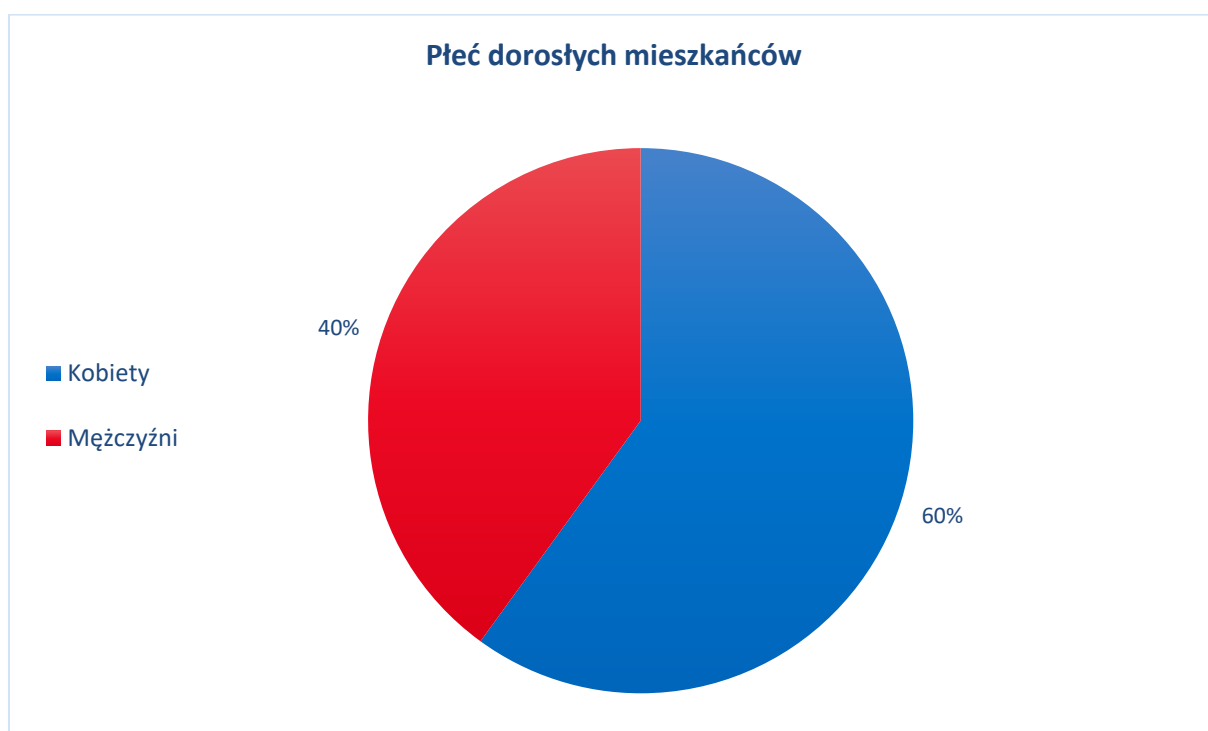

II 1. GRUPA BADANA I METODOLOGIA

W badaniu wzięto udział 200 pełnoletnich osób dobranych losowo. Średni wiek respondentów wyniósł 35 lat. Większość stanowiły kobiety (60%). Badanie ankietowe odbyło się przy użyciu tradycyjnej ankiety papierowej (metoda PAPI). Ankietowani byli informowani o anonimowym charakterze badania i możliwości odstąpienia od niego na każdym etapie.

Wykres 1. Płeć ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy Kętrzyn

II 2. ISTOTNE PROBLEMY SPOŁECZNE

Na początek zapytano mieszkańców o ocenę istotności poszczególnych problemów społecznych w środowisku lokalnym gminy Kętrzyn.

Za najmniej istotny problem mieszkańcy uznali zjawisko uzależnienia od narkotyków i dopalaczy – zdaniem 77% jest to problem zdecydowanie nieistotny w społeczności gminy.

Wyróżnia się również bardzo wysoki odsetek odpowiedzi „zdecydowanie nieistotny” (64%) wskazujący na przemoc domową.

Natomiast jako najbardziej poważny problem lokalny mieszkańcy uznali uzależnienie od papierosów – zdaniem 44% respondentów jest to problem bardzo istotny, a dla 34% raczej istotny, co daje łącznie 78%. Z kolei w opinii 12% palenie papierosów to problem raczej nieistotny, a dla pozostałych 10% zdecydowanie nieistotny.

W dalszej kolejności łącznie co najmniej połowa ankietowanych uznała za zdecydowanie lub raczej istotne następujące problemy:

- bezrobocie (19% - zdecydowanie istotny, 38% raczej istotny, co daje łącznie 57% wskazań);
- uzależnienie od alkoholu (31% - zdecydowanie istotny, 33% raczej istotny, co daje łącznie 64% wskazań);
- uzależnienia behawioralne (24% - zdecydowanie istotny, 40% raczej istotny, co daje łącznie 64% wskazań);
- zanieczyszczenie powietrza smogiem (23% - zdecydowanie istotny, 36% raczej istotny, co daje łącznie 59% wskazań);

W przypadku pozostałych wymienionych w pytaniu problemów ponad połowa badanych oceniła je jako raczej lub wręcz zdecydowanie nieistotne.

Wykres 2. Istotne problemy w środowisku lokalnym

II 3. UZALEŻNIENIA – ZAGADNIENIA OGÓLNE

W następnym pytaniu skoncentrowano uwagę badanych na problematyce uzależnień w środowisku lokalnym. Podane odpowiedzi potwierdzają obserwacje mieszkańców odnośnie uzależnień wyrażone w poprzednim pytaniu.

Największa część badanych (38%) jako problem bardzo powszechny oceniła nikotynizm. Zdaniem 34% jest to z kolei problem dość powszechny, co daje łącznie 72%.

Alkoholizm to w opinii mieszkańców zjawisko bardzo powszechne (tak podaje 35%) lub dość powszechne (45%).

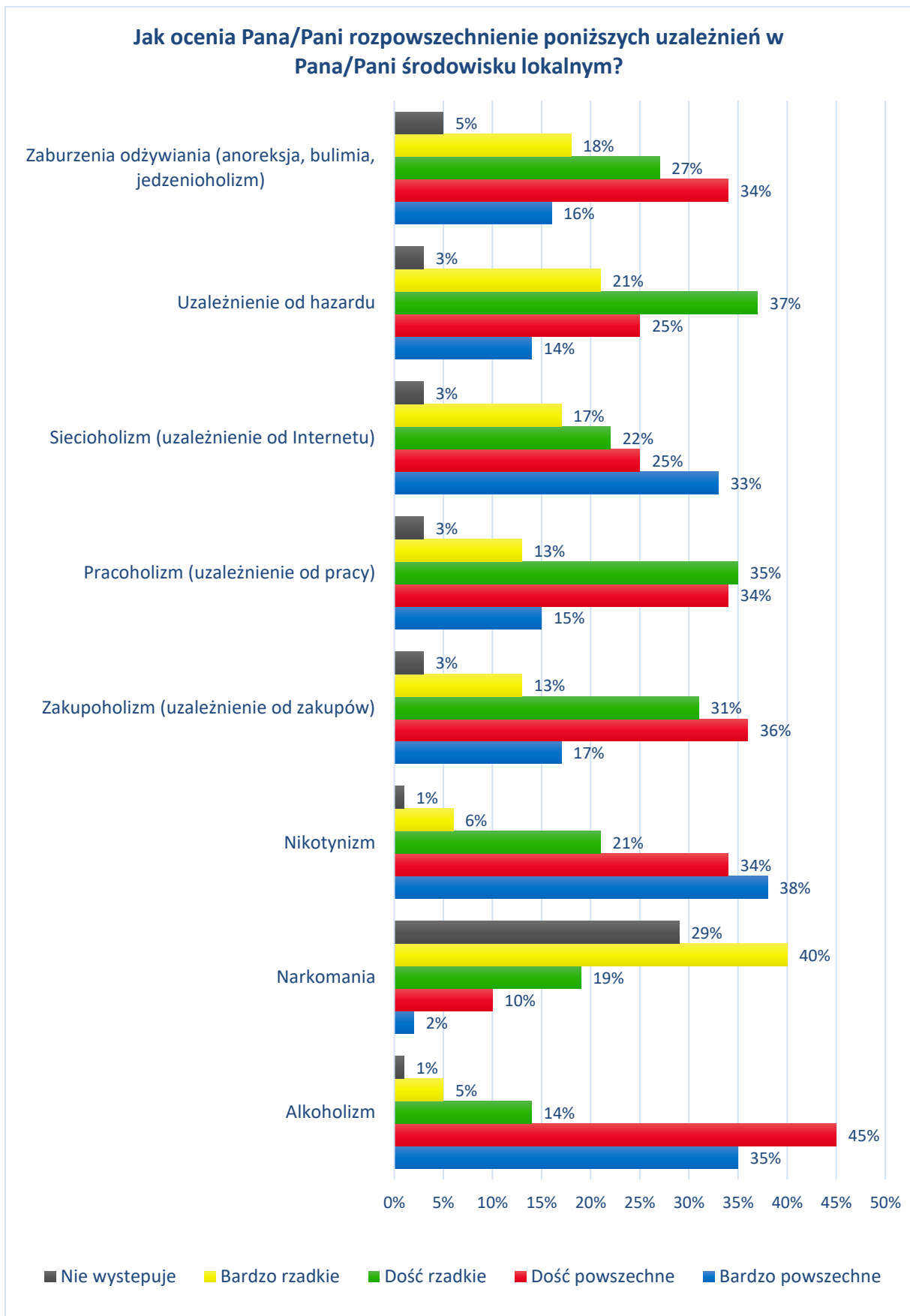
Za problem o zdecydowanie najmniejszej skali w gminie uznano narkomanię (dla 40% to zjawisko bardzo rzadkie, 19% dość rzadkie, a zdaniem 29% nie występuje w ogóle. Pozostałe łącznie 12% ma inną opinię na ten temat).

W przypadku pozostałych typów uzależnień opinie mieszkańców są bardzo zróżnicowane. Mieszkańcy dostrzegają, że w ich społeczności dochodzi szczególnie do przejawów:

- zaburzeń odżywiania (34% ocenia jako dość powszechne i 16% jako zdecydowanie powszechne, co daje razem 50% badanych);
- sieciologizmu (25% ocenia jako dość powszechne i 33% jako zdecydowanie powszechne, co daje razem 58% badanych);
- pracoholizmu (34% ocenia jako dość powszechne i 15% jako zdecydowanie powszechne, co daje razem 49% badanych);
- zakupoholizmu (36% ocenia jako dość powszechne i 17% jako zdecydowanie powszechne, co daje razem 53% badanych).

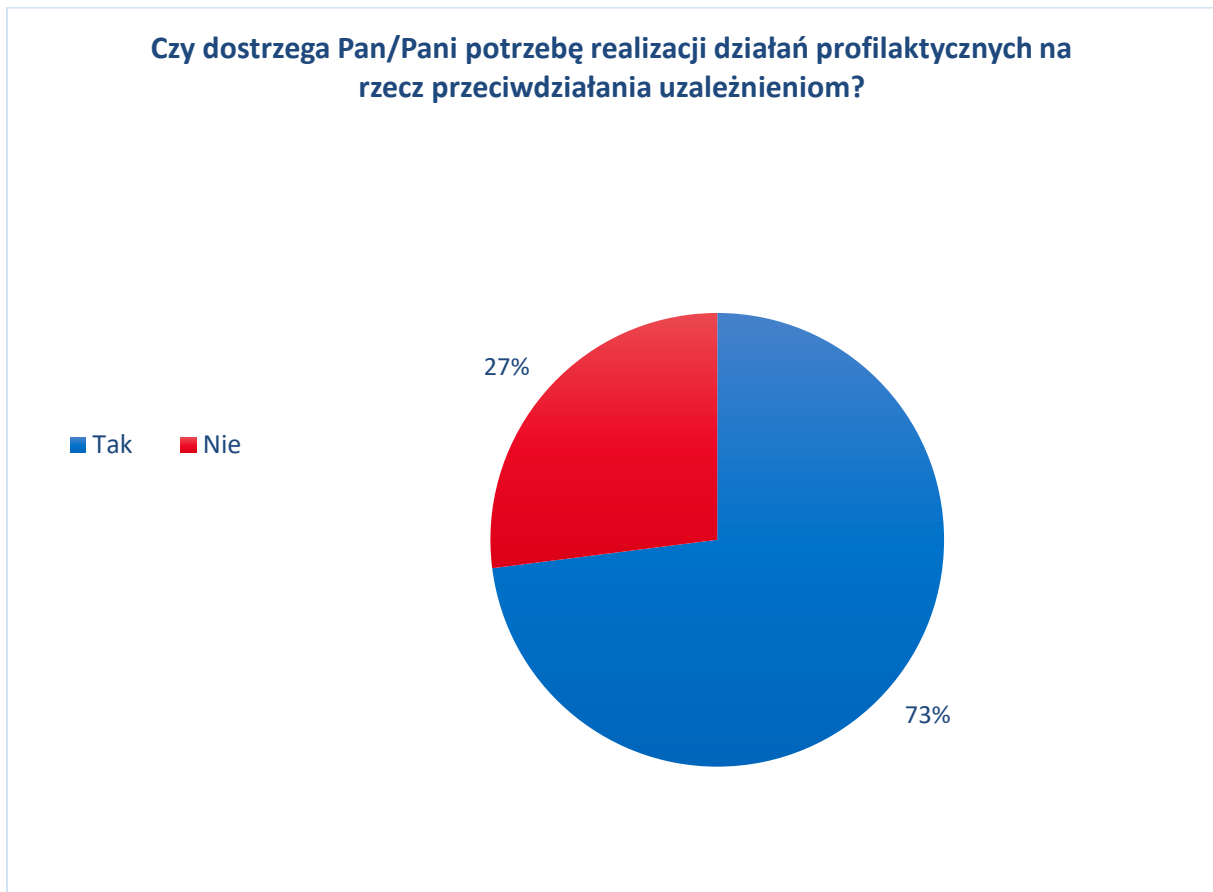

Wykres 3. Powszechność uzależnień w środowisku lokalnym

Badani mieszkańcy w przeważającej większości (73%) dostrzegają potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania różnym uzależnieniom.

Wykres 4. Ocena potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom

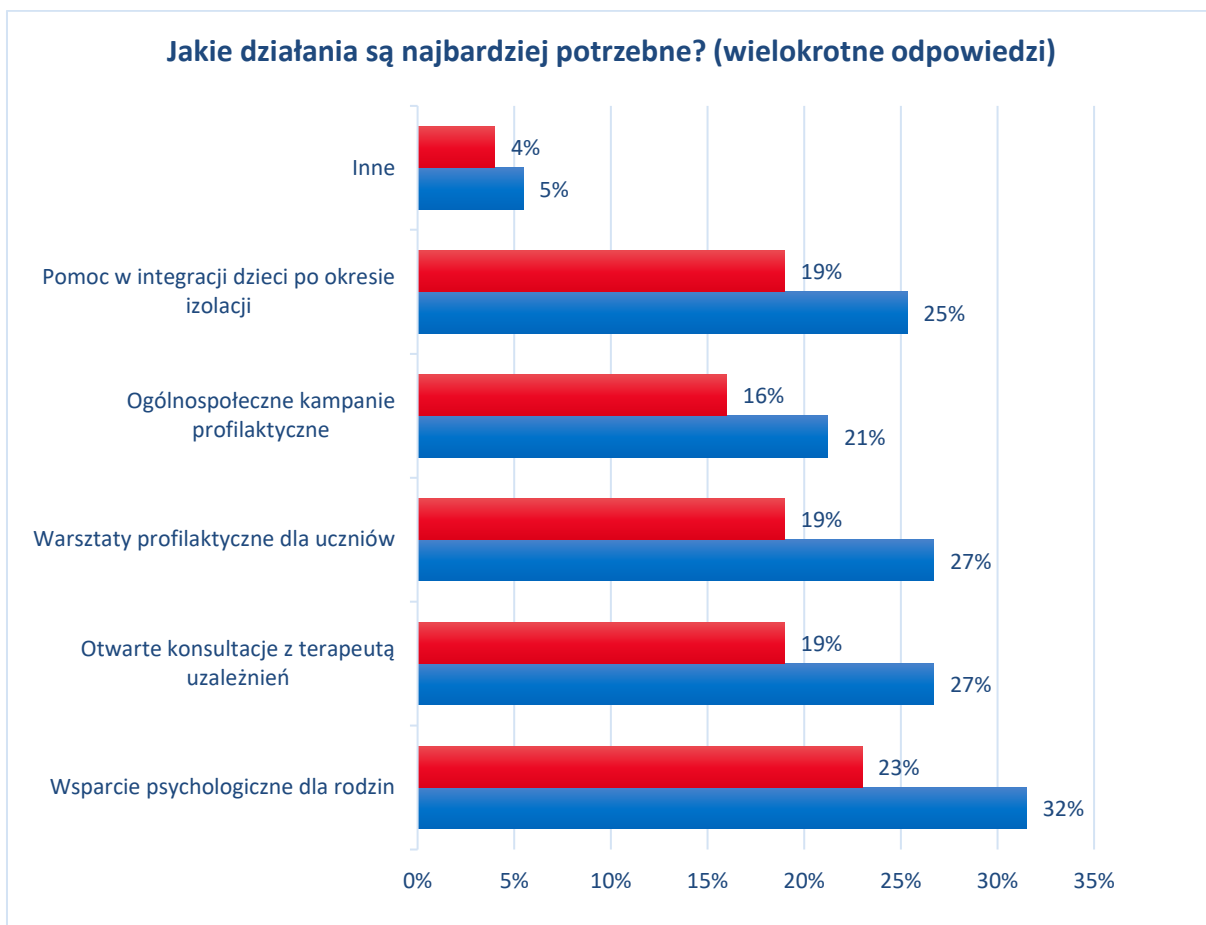
Następne pytanie o preferowane działania profilaktyczne dopuszczało możliwość zaznaczenia wielu odpowiedzi.

Najbardziej potrzebnym rodzajem działania profilaktycznego przeciwko uzależnieniom jest zdaniem badanych mieszkańców zapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodzin (23% badanych i 32% odpowiedzi).

W dalszej kolejności wskazano na potrzebę:

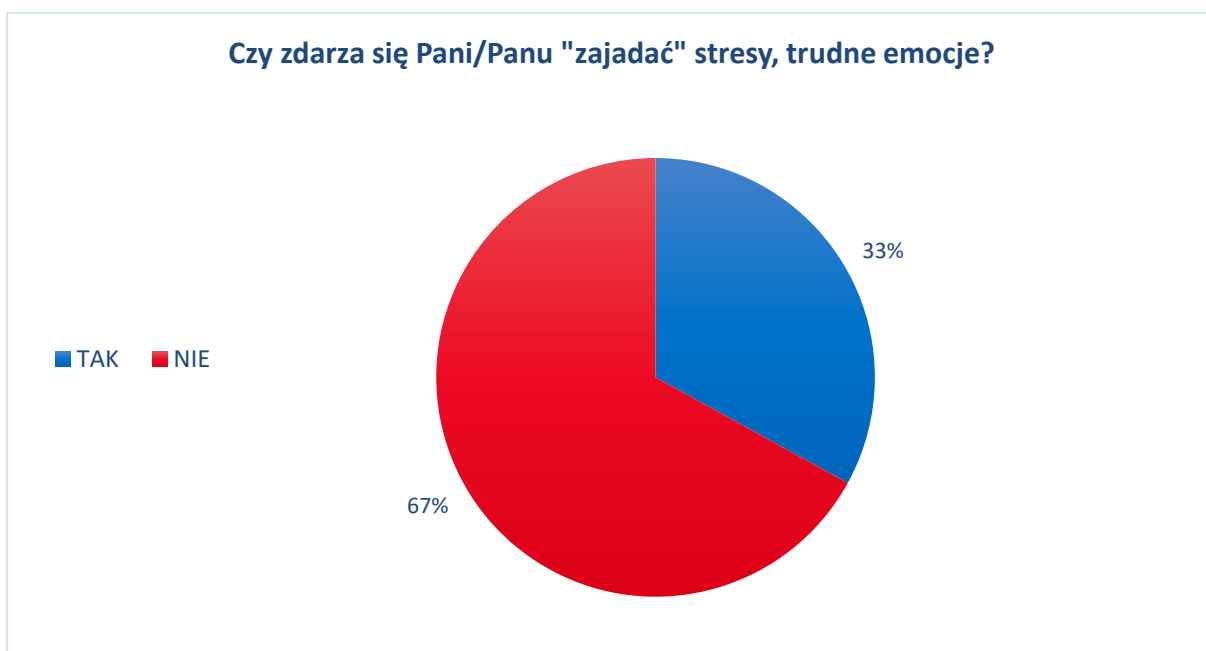
- pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji (19% badanych i 25% odpowiedzi),
- warsztatów profilaktycznych dla uczniów (19% badanych i 27% odpowiedzi),
- otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (19% badanych i 27% odpowiedzi).

Wykres 5. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne przeciwko uzależnieniom

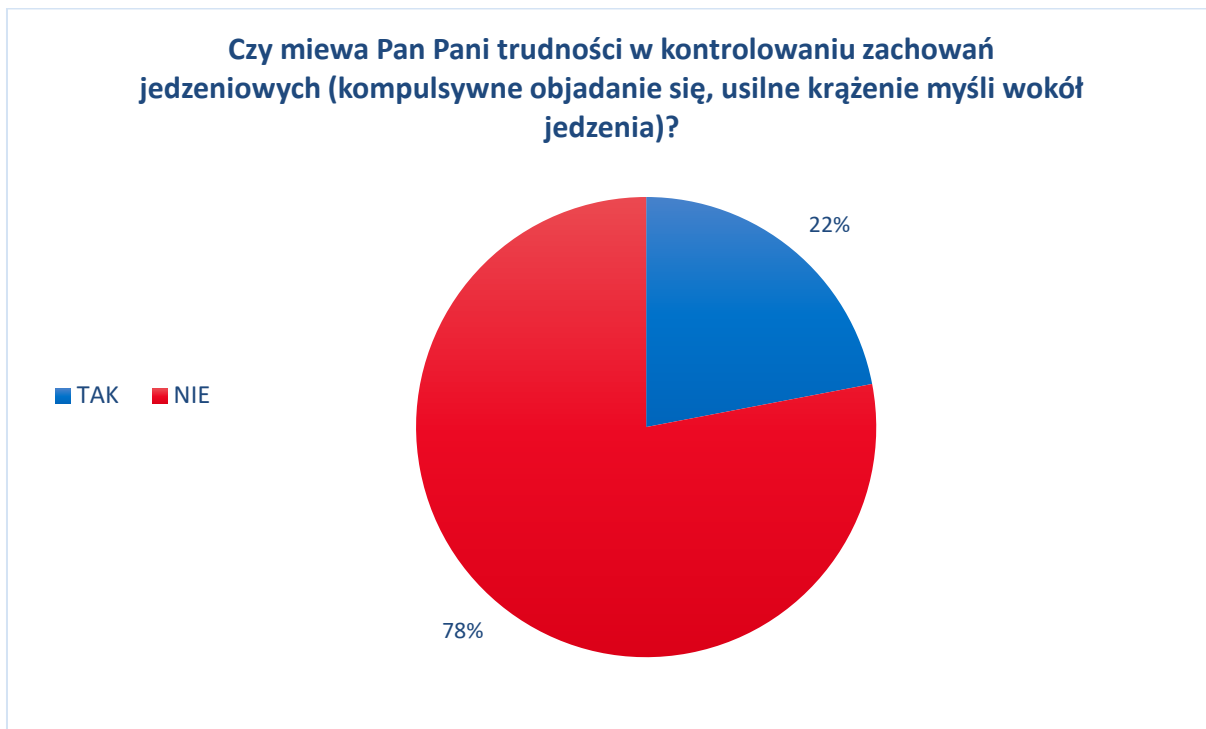
Większość mieszkańców (67%) deklaruje, że nie ma w zwyczaju „zajadania” stresów. Niemniej pozostała ponad 1/3 badanych (czyli 33%) wyznała, że zdarza im się kompulsywne objadanie.

Wykres 6: "Zajadanie" stresów przez dorosłych mieszkańców

Jeszcze większy odsetek badanych, niż w poprzednim pytaniu, stwierdził, że nie ma trudności w kontrolowaniu zachowań jedzeniowych (78%). Pozostałe 22% badanych przyznało, że miewa takie trudności.

Wykres 7. Trudności w kontrolowaniu zachowań jedzeniowych

II 4. UZALEŻNIENIA – ALKOHOL

Celem następnego pytania było zbadanie postaw mieszkańców na temat różnych stereotypów wokół spożywania alkoholu.

Mieszkańcy jednomyślnie odrzucili poglądy o tym, że:

- „**kobiety w ciąży mogą pić niewielkie ilości alkoholu**” (100%, w tym 97% zdecydowanie się nie zgadza, a 3% raczej się nie zgadza) oraz o tym, że
- „**prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne**” (100%, w tym 96% zdecydowanie się nie zgadza, a 5% raczej się nie zgadza).

Większość mieszkańców (łącznie 80%) nie akceptuje stwierdzenia, że „**alkohol pomaga w trudnych sytuacjach życiowych**”.

W pozostałych kwestiach uzyskano dużo bardziej zróżnicowane odpowiedzi, co świadczy o bardzo różnych postawach mieszkańców.

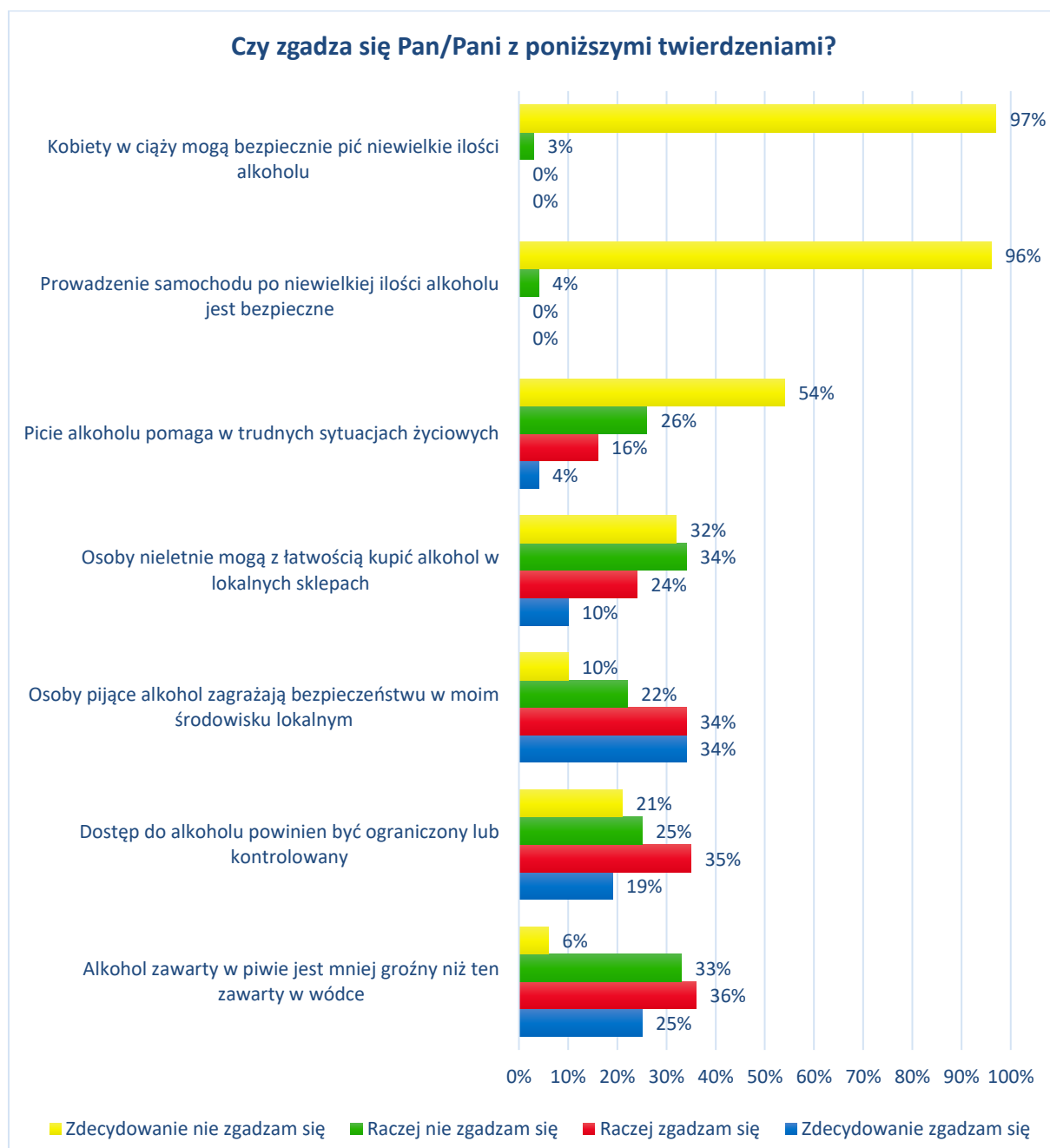
„Osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach”: 32% zdecydowanie zaprzecza takiej opinii, 34% raczej się nie zgadza, 24% raczej się zgadza, a 10% zdecydowanie potwierdza taką możliwość.

Większość mieszkańców (łącznie 68%) uważa, że „osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym”.

Nieco ponad połowa mieszkańców (łącznie 54%) uznaje, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”.

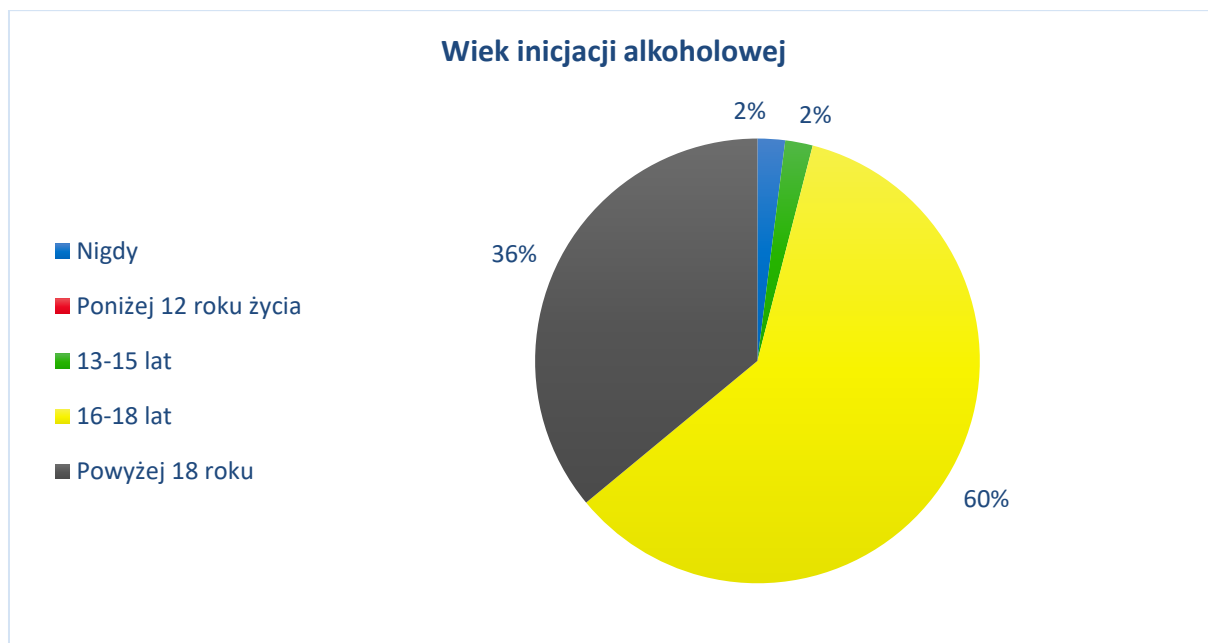
Większość mieszkańców (łącznie 61%) raczej lub zdecydowanie nie popiera stereotypu o tym, że „alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny, niż ten w wódce”.

Wykres 8. Przekonania mieszkańców dotyczące spożywania alkoholu

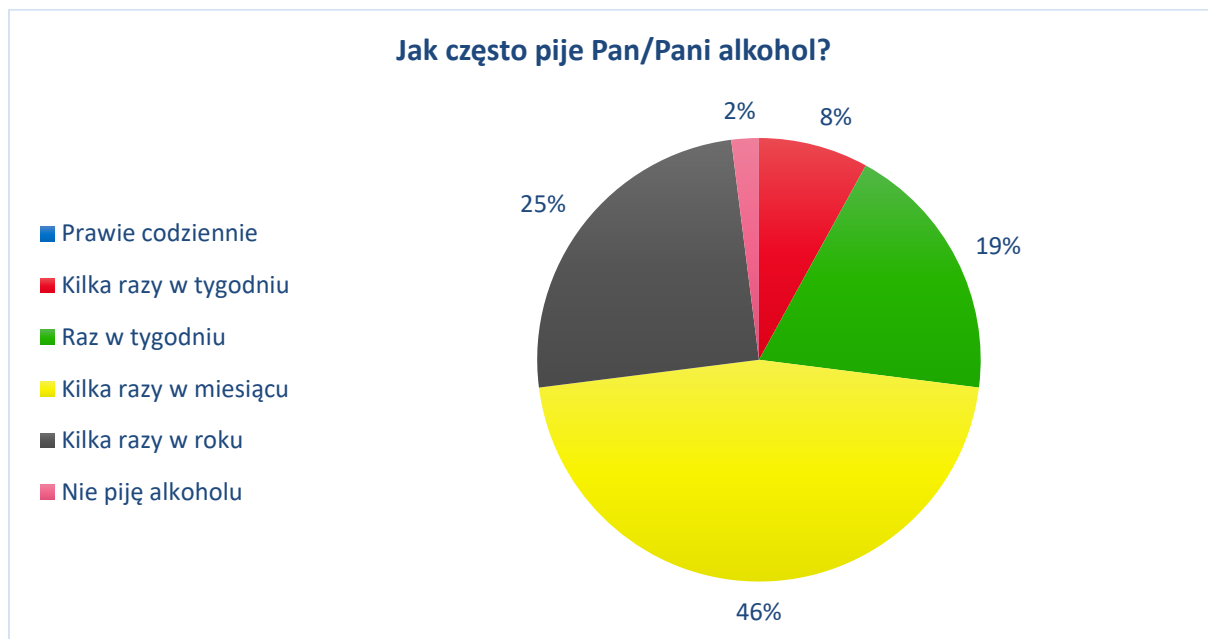
Największa część badanych (60%) dorosłych mieszkańców wyznała, że spróbowała alkoholu po raz pierwszy w wieku dojrzewania, pomiędzy 16 a 18 r.ż., a 36%, że jako osoby pełnoletnie. Mały odsetek (2%) deklaruje się jako całkowici abstynenci.

Wykres 9. Wiek inicjacji alkoholowej

Blisko połowa respondentów przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w miesiącu (46%), 25%, że kilka razy do roku, 19%, że raz w tygodniu, 8%, że kilka razy w tygodniu. Również w tym pytaniu 2% badanych deklaruje się jako abstynenci.

Wykres 10. Częstotliwość spożywania alkoholu wśród dorosłych mieszkańców gminy

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego ilości.

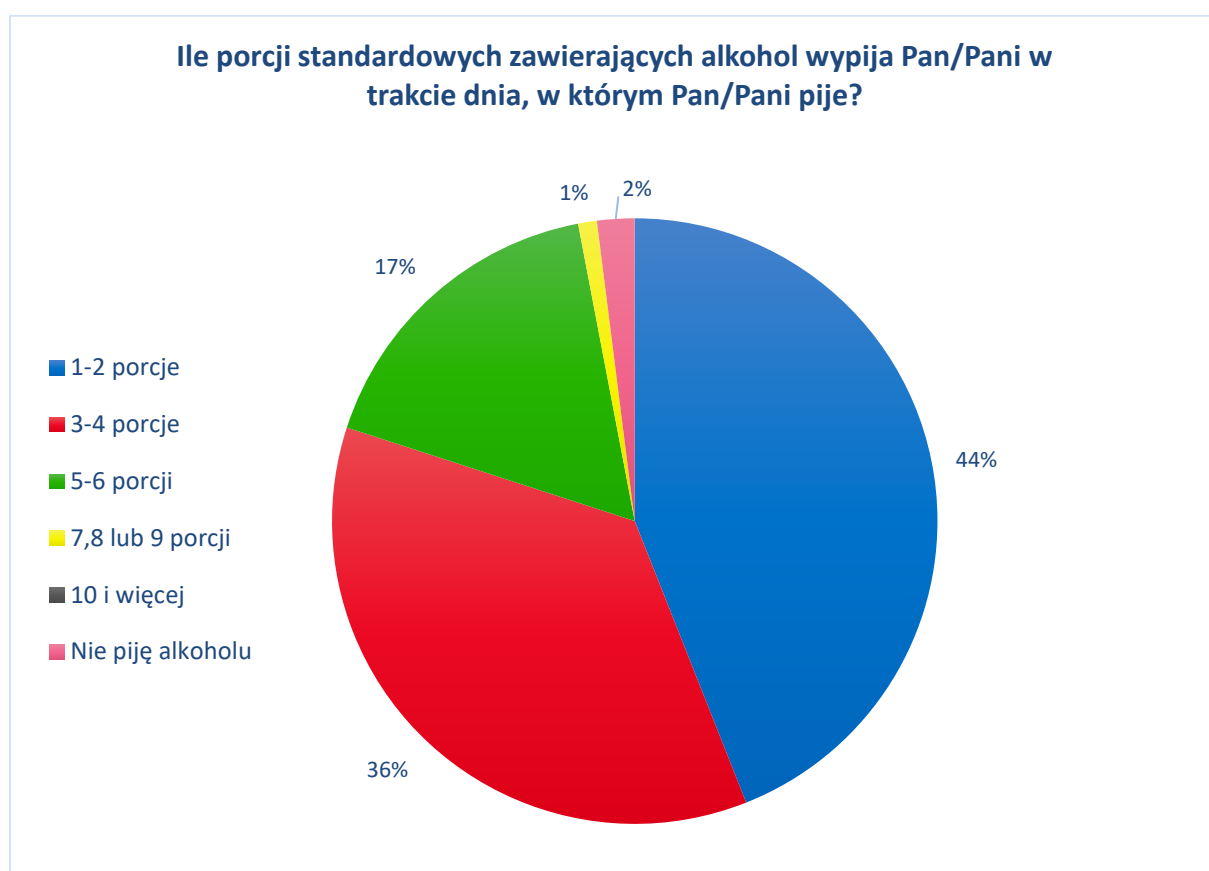
Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10 g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w około 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w około 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w około 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki).

W odpowiedzi na pytanie o ilość jednorazowo spożywanego alkoholu, największa grupa (44%) dorosłych mieszkańców zadeklarowała, że przyjmuje 1-2 porcji alkoholu, a 36% więcej, bo 3-4 porcje.

Łącznie 18% badanych podaje, że spożywa jednorazowo od 5 porcji wzwyż.

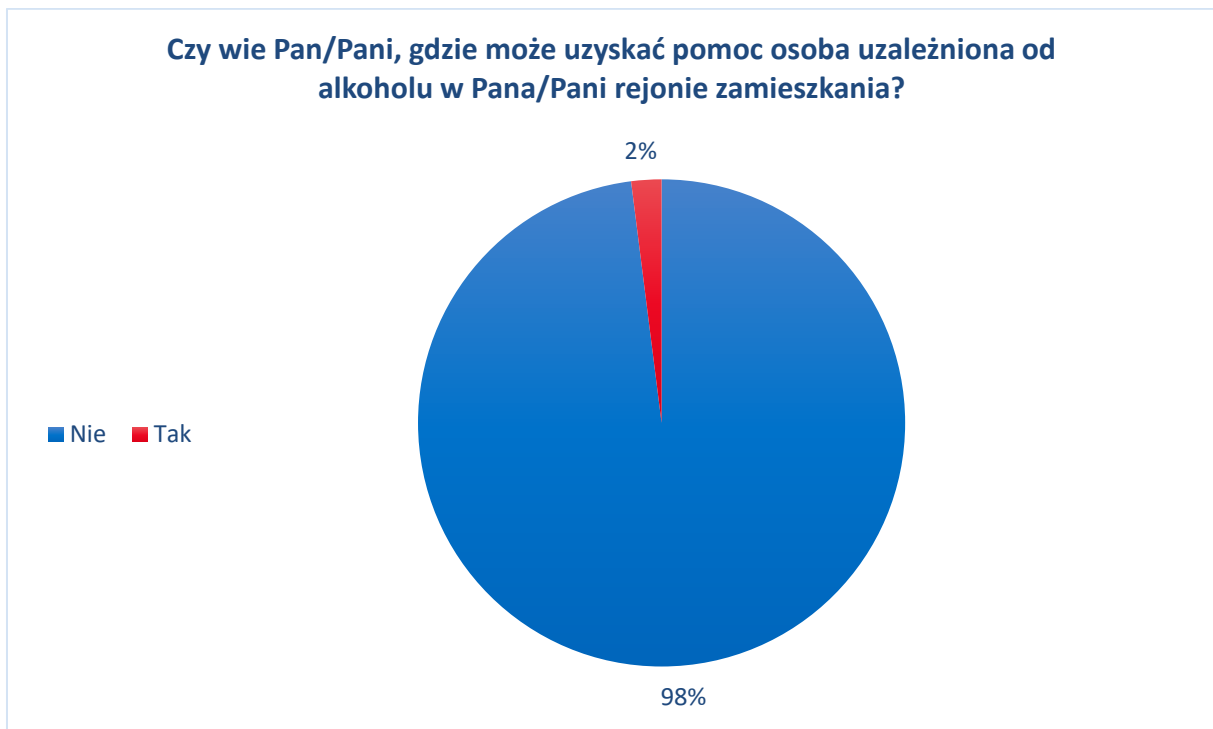
Również w tym pytaniu 2% badanych określiło siebie jako abstynentów.

Wykres 11. Wielkość standardowych porcji zawierających alkohol spożywanych przez dorosłych mieszkańców gminy

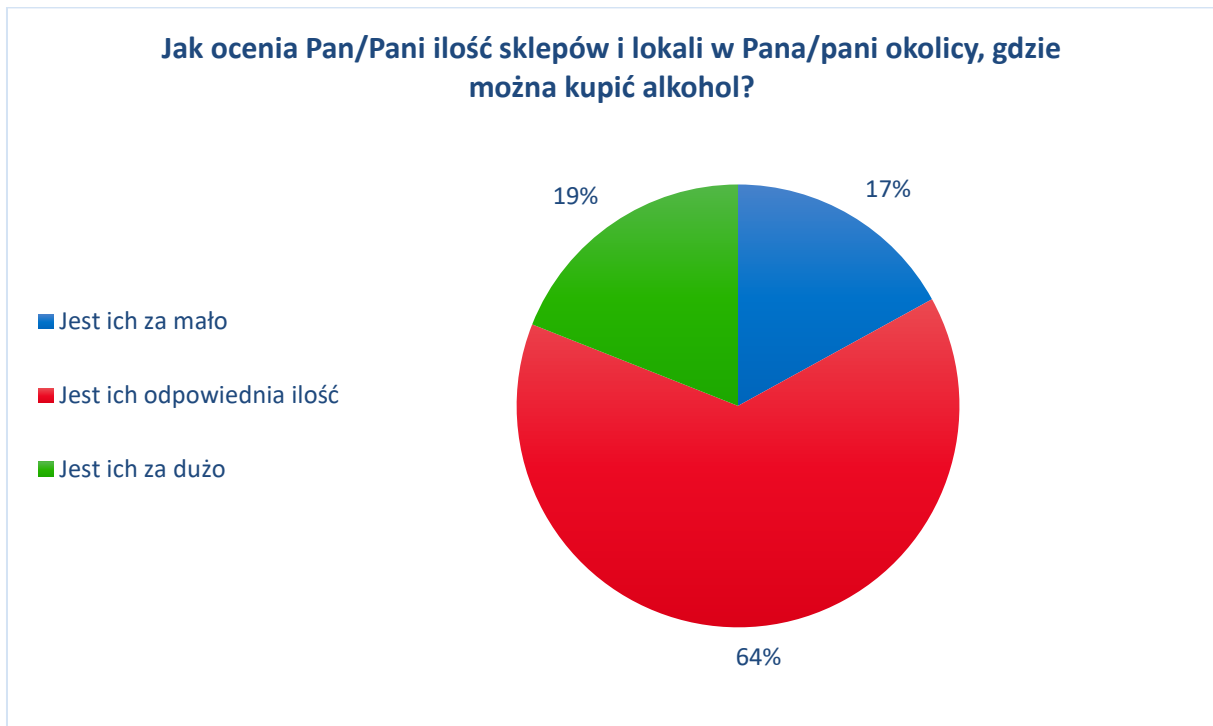
Na pytanie o znajomość miejsc, w których może otrzymać fachową pomoc osoba uzależniona od alkoholu, niemal żaden z badanych mieszkańców (98%) nie potrafił wskazać takich instytucji, ani żadnych innych podmiotów.

Wykres 12. Znajomość miejsc pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu

Mieszkańcy w większości (64%) uważają, że w ich okolicy jest odpowiednia liczba sklepów i lokali sprzedających napoje alkoholowe.

Wykres 13. Ocena ilości sklepów i lokali z alkoholem

II 5. UZALEŻNIENIA – SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

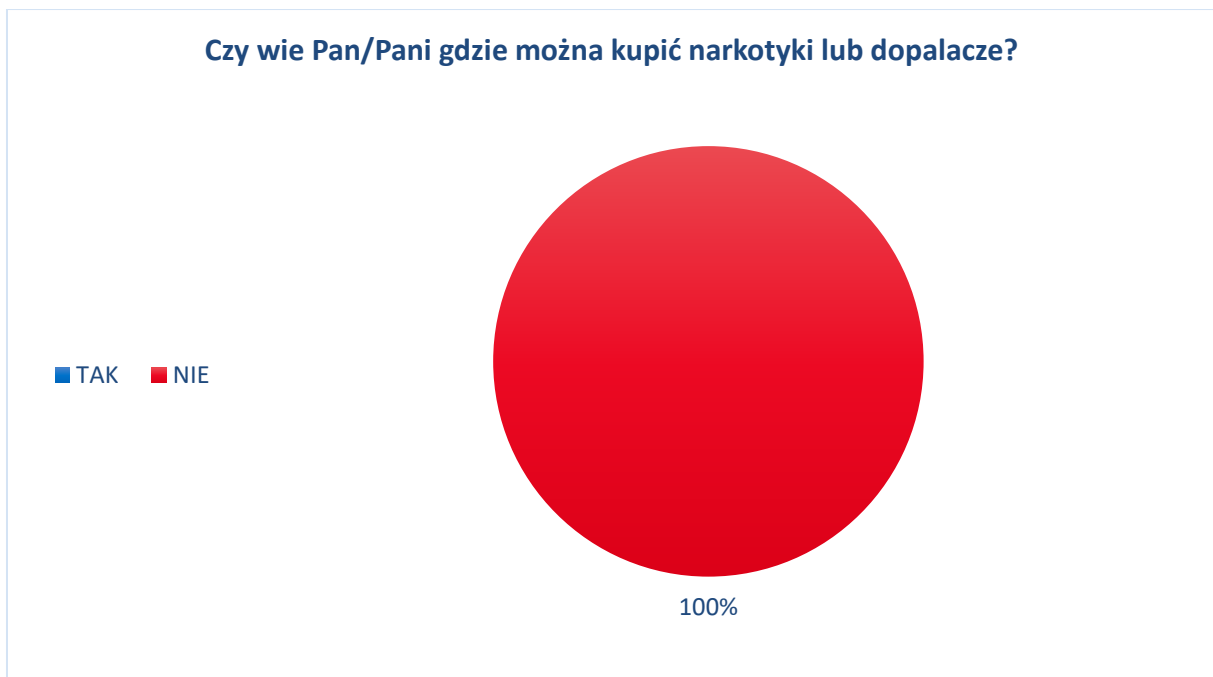
Tylko 1% badanych dorosłych mieszkańców deklaruje, że zna jakąkolwiek osobę przyjmującą substancje odurzające.

Wykres 14. Znajomość osób przyjmujących substancje odurzające

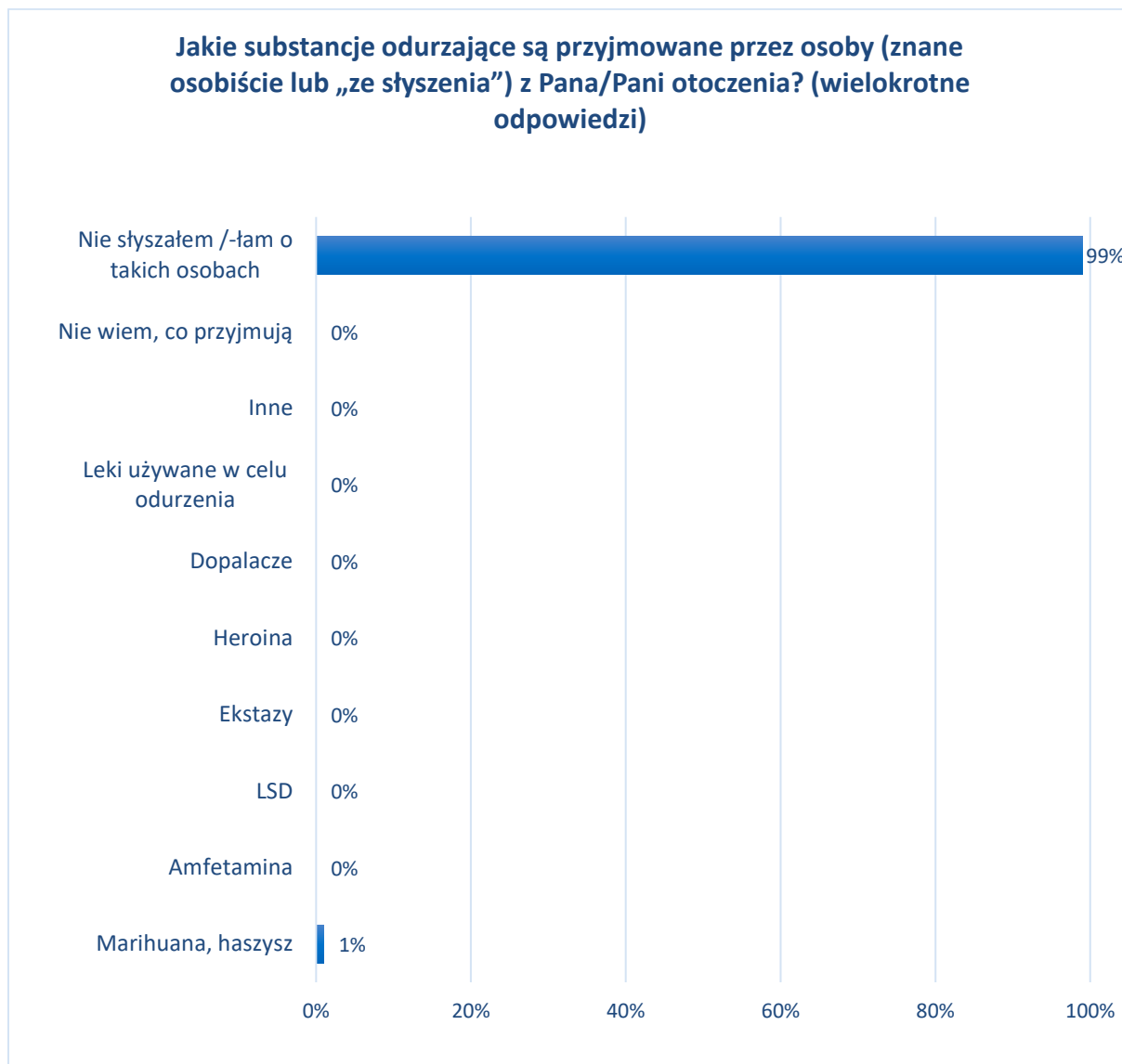
Natomiast żaden badany nie zna miejsc, w których można kupić substancje odurzające (100%).

Wykres 15. Znajomość miejsc, gdzie można kupić substancje odurzające

Ten śladowy odsetek (1%) badanych, który zadeklarował znajomość osób przyjmujących substancje odurzające, wskazał, że osoby takie przyjmują marihuanę/haszysz.

Wykres 16. Substancje odurzające przyjmowane przez osoby znane osobiście lub ze słyszenia

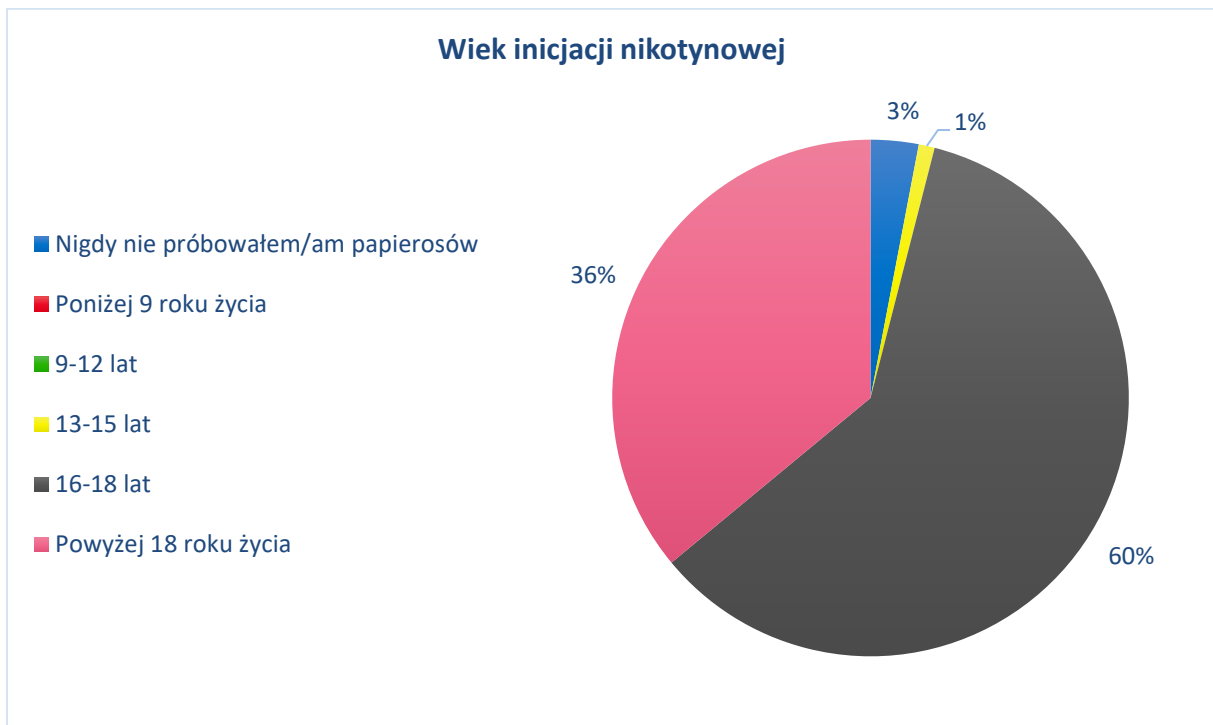

II 6. UZALEŻNIENIA – NIKOTYNA

60% badanych przyznała, że po raz pierwszy spróbowała papierosa w wieku 16-18 lat, a 36%, że już jako osoby pełnoletnie.

3% deklaruje się jako osoby całkowicie bez takich doświadczeń, a 1%, że zapaliła papierosa pierwszy raz, mając 13-15 lat.

Wykres 17. Wiek inicjacji nikotynowej

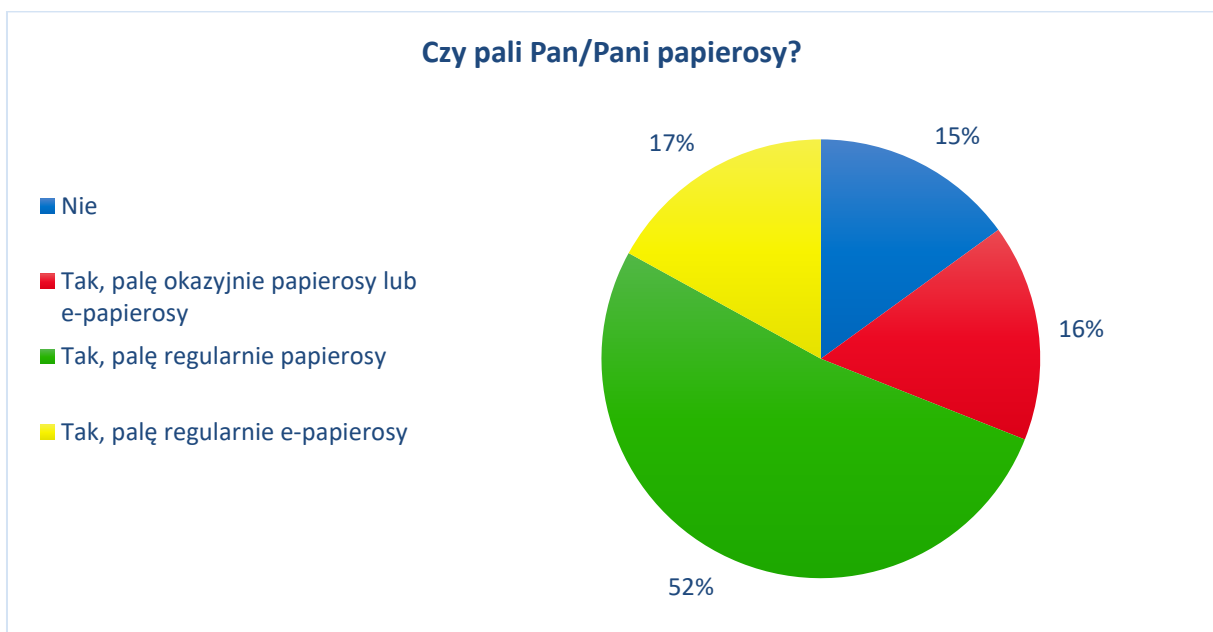

Ponad połowa (52%) badanych podaje, że obecnie regularnie pali papierosy tradycyjne.

Z kolei 17% przyznaje, że pali regularnie e-papierosy, a 16%, że pali papierosy lub e-papierosy okazjonalnie.

Pozostałe 15% podało, że nie pali wcale. Oznacza to, że łącznie 85% mieszkańców gminy Kętrzyn jest palaczami tytoniu.

Wykres 18. Palenie papierosów wśród dorosłych mieszkańców gminy

II 7. UZALEŻNIENIA – HAZARD

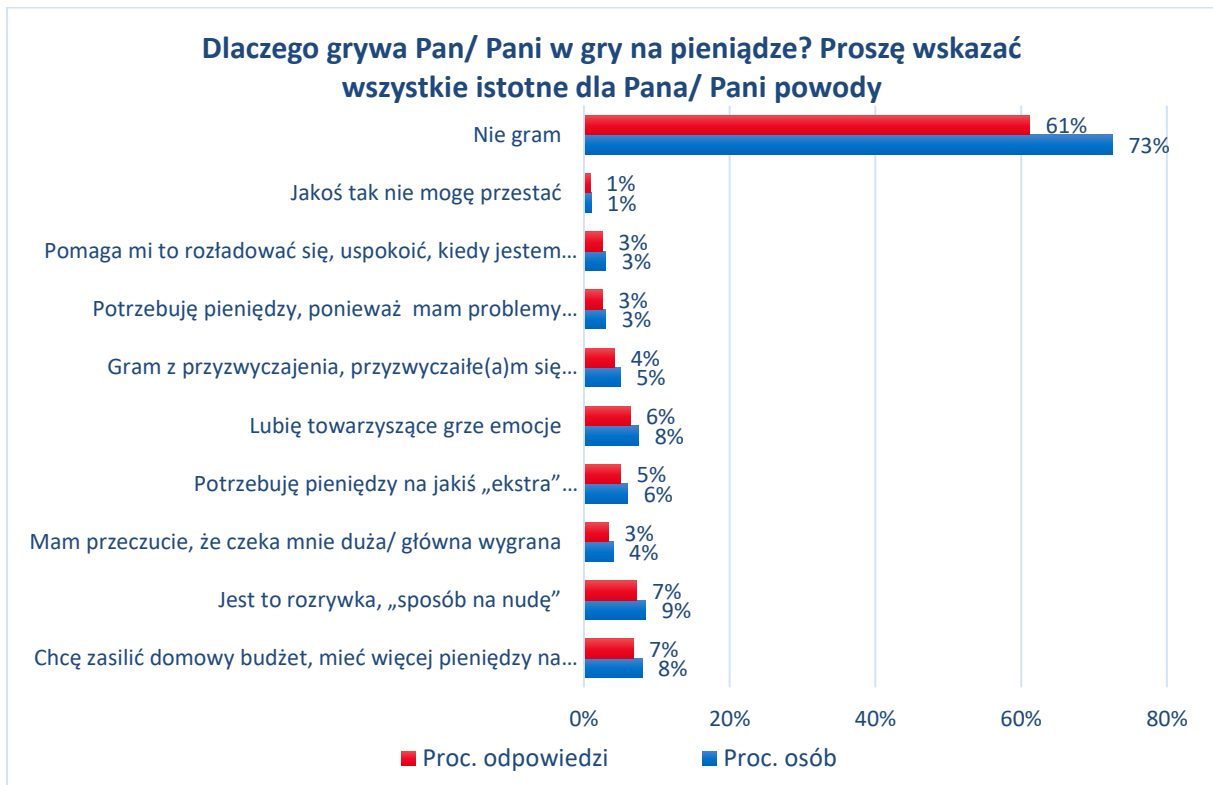
Zdecydowana większość mieszkańców (83%) nie miała styczności z hazardem przez Internet. Pozostałe 18% deklaruje przeciwnie.

Wykres 19. Styczność z hazardem przez Internet

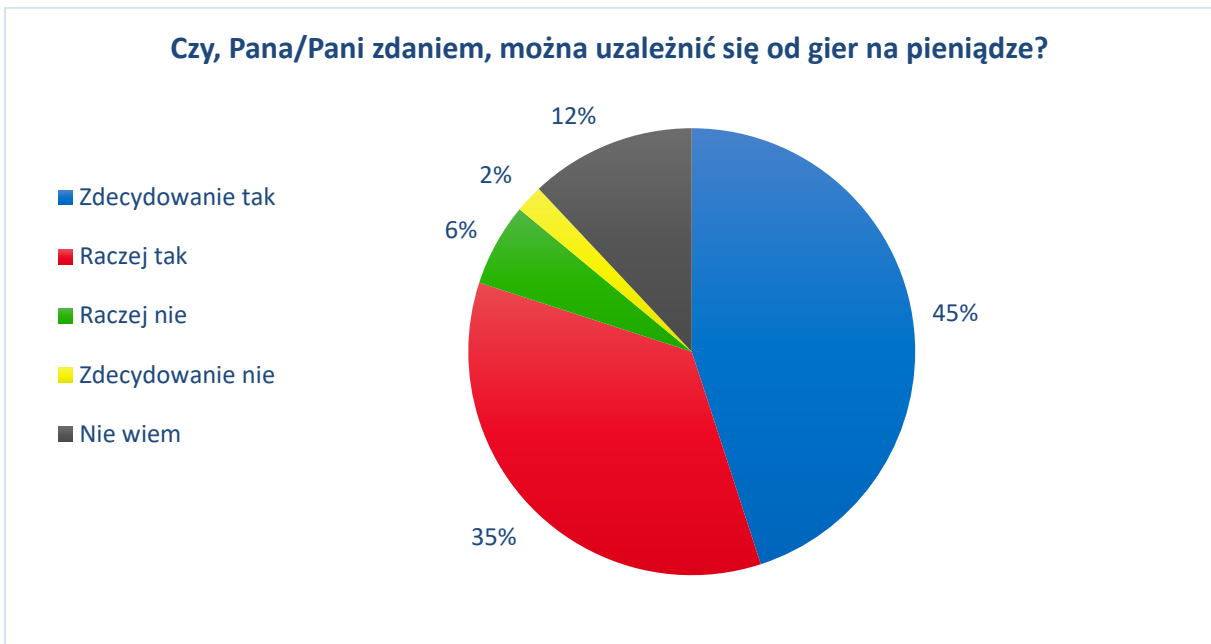
Wśród motywów do uprawiania gier na pieniądze żaden wyraźnie nie dominuje. Najwięcej osób (9%) wskazało na hazard jako sposób zwalczania nudy.

Wykres 20. Powody uprawiania gry na pieniądze (dotyczy tych, którzy na poprzednie pytanie odpowiedzieli „tak”)

Mieszkańcy w większości (80%) są zdania, że można uzależnić się od hazardu.

Wykres 21. Ocena możliwości uzależnienia od hazardu

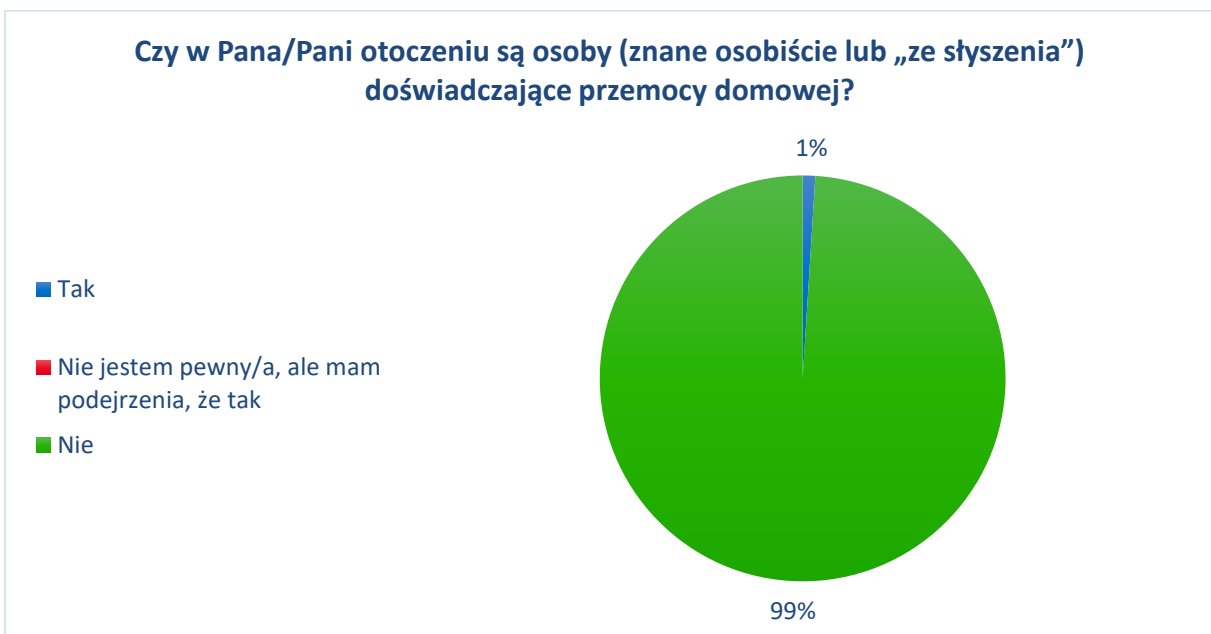

II 8. PRZEMOC A WYCHOWANIE

Tylko 1% badanych zadeklarował, że zna osobę doświadczającą przemocy domowej.

Wykres 22. Znajomość osób doświadczających przemocy domowej

III BADANIE SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

III 1. GRUPA BADANA I METODOLOGIA

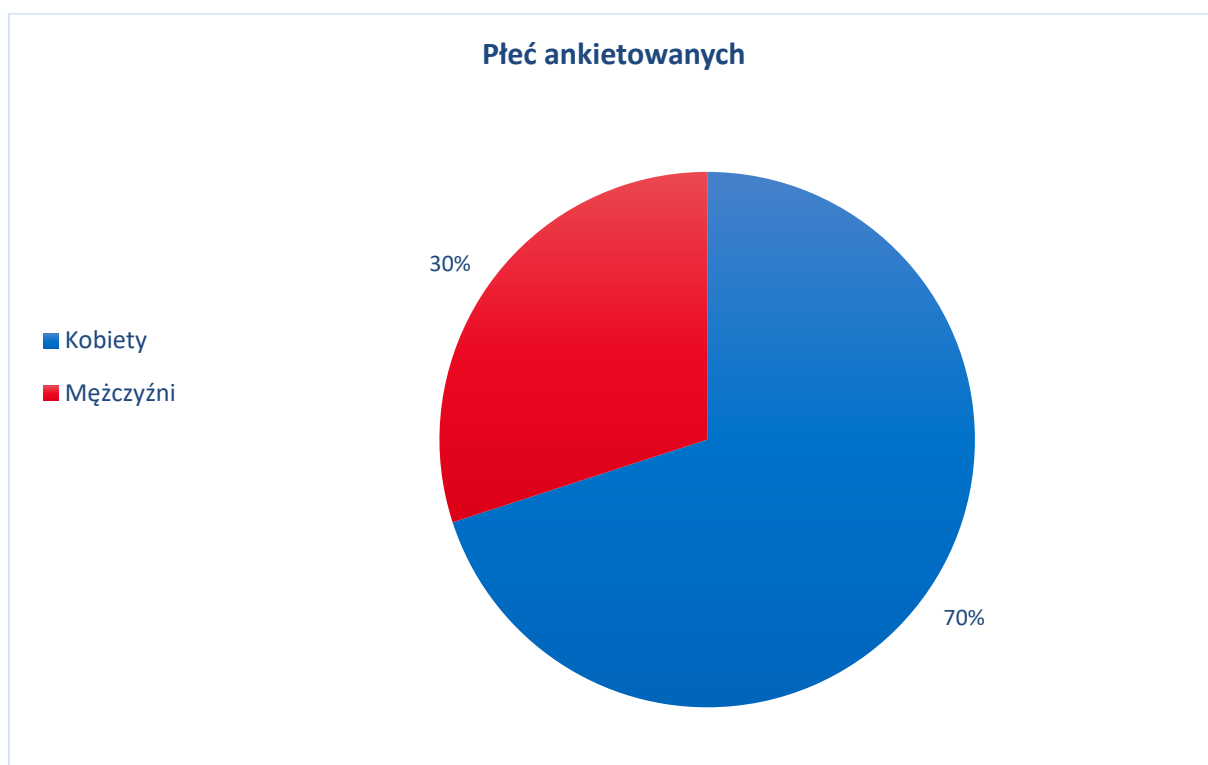
W badaniu ankietowym wzięło udział 19 sprzedawców napojów alkoholowych pracujących w punktach na terenie gminy Kętrzyn.

Średni wiek respondentów wyniósł 36 lat, natomiast pod względem liczebności przeważały kobiety (70%), a także oraz osoby zatrudnione w punktach (pracownicy, stanowiąc 90%), czyli niebędące właścicielami punktów.

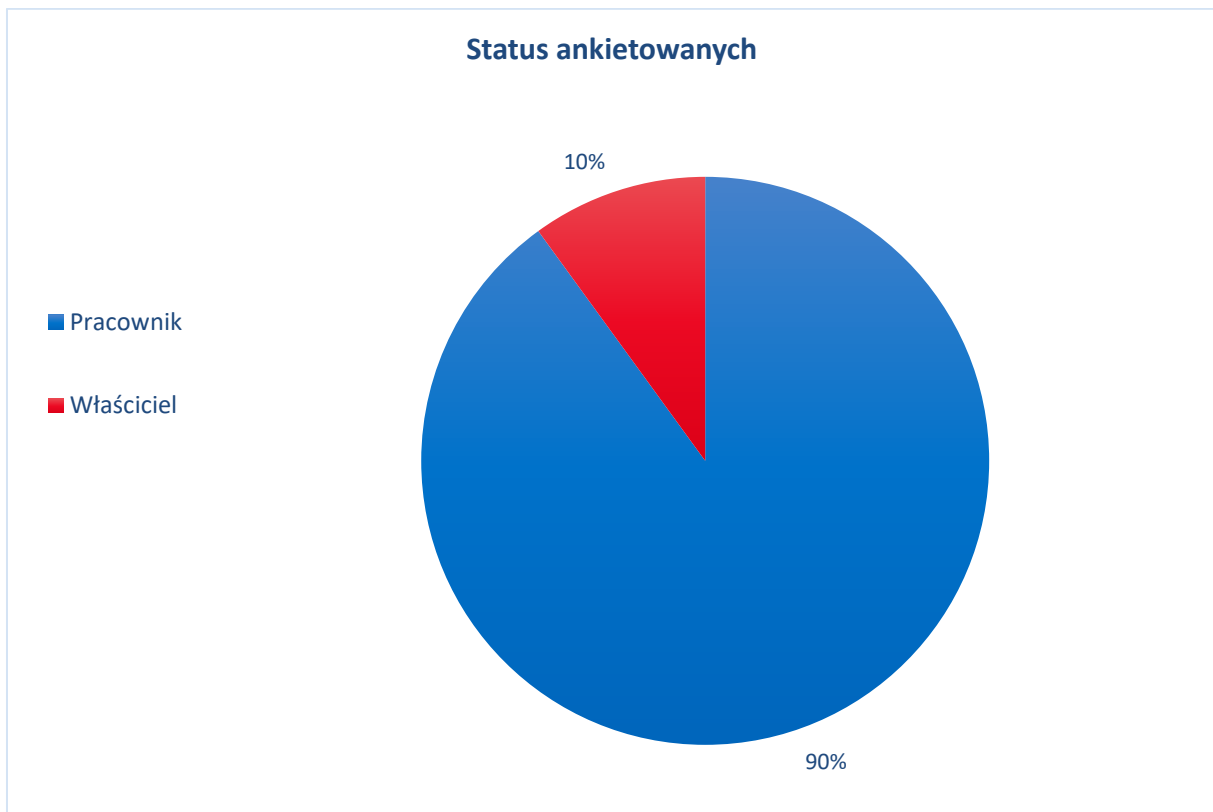
Badanie ankietowe odbyło się z wykorzystaniem metody tradycyjnej ankiety papierowej (metoda PAPI).

Ankietowani byli informowani o anonimowym charakterze badania i możliwości odstąpienia od niego na każdym etapie.

Wykres 23. Płeć ankietowanych sprzedawców napojów alkoholowych

Wykres 24. Status ankietowanych

III 2. REALIA SPRZEDAŻY ALKOHOLU W OCENIE SPRZEDAWCÓW

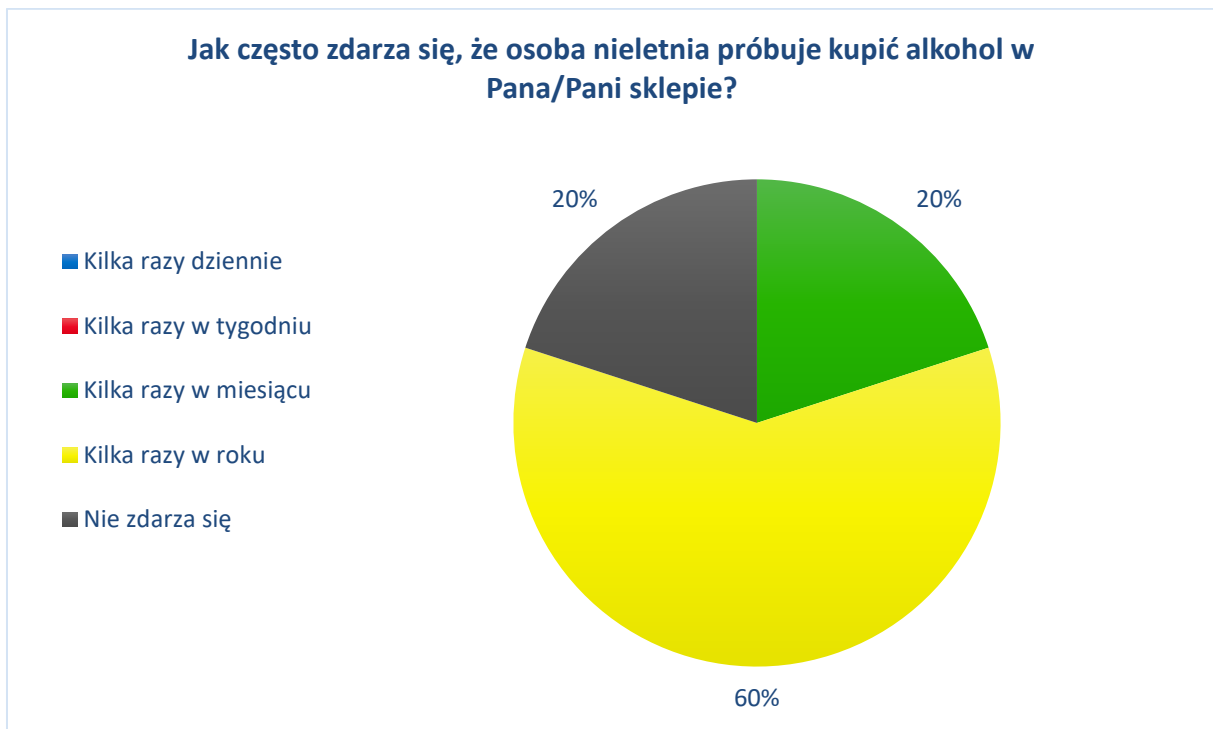

Zdecydowana większość (60%) badanych sprzedawców deklaruje, że do przypadków prób zakupu alkoholu w ich placówkach przez osoby niepełnoletnie dochodzi kilka razy w roku.

Zdaniem 20% ankietowanych takie działania nie mają miejsca w ogóle.

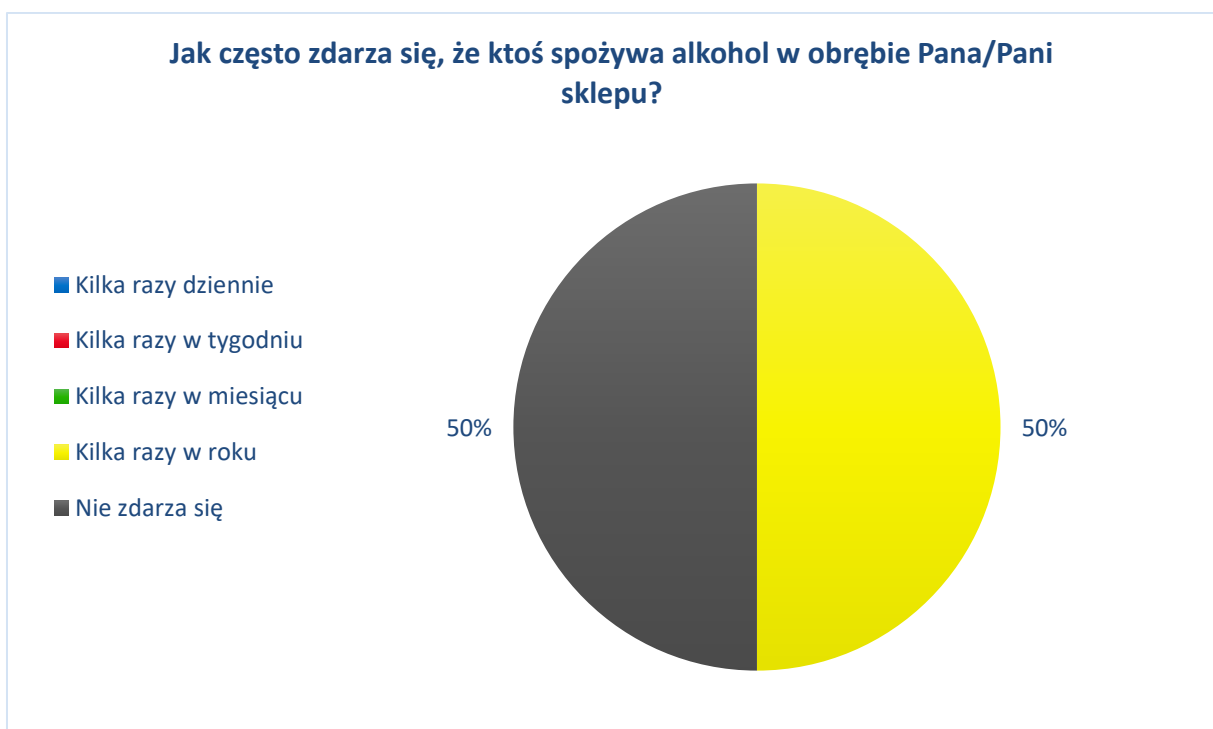
Natomiast pozostałe 20% ocenia, że dzieje się to kilka razy w miesiącu.

Wykres 25. Częstotliwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie

Zdaniem połowy (50%) badanych do przypadków spożywania alkoholu w obrębie ich sklepu nie dochodzi w ogóle, a zdaniem drugiej połowy (50%) kilka razy do roku.

Wykres 26. Częstotliwość przypadków spożywania alkoholu w obrębie sklepu

Większość respondentów (70%) deklaruje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie wystąpiło żadne nieprzyjemne zdarzenie związane ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu. Pozostałe 30% podało, że pytanie ich nie dotyczy (lokale gastronomiczne).

Wykres 27. Wystąpienie nieprzyjemnego zdarzenia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu w ciągu ostatnich 3 miesięcy

Żaden z badanych nie stwierdził, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy zaszła konieczność wezwania policji/straży miejskiej z prośbą o interwencję w sprawie nieprzyjemnego zajścia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu.

Wykres 28. Konieczność wezwania policji/straży miejskiej z prośbą o interwencję w sprawie nieprzyjemnego zajścia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu w ciągu ostatnich 3 miesięcy

Wszyscy (100%) z badanych sprzedawców zgodnie podali, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobie niepełnoletniej.

Wykres 29. Przypadki sprzedaży alkoholu osobie niepełnoletniej

Niemniej nie wszyscy sprzedawcy zawsze legitymują klientów w przypadku wątpliwości co do ich wieku: 80% robi tak zawsze, a 20% często.

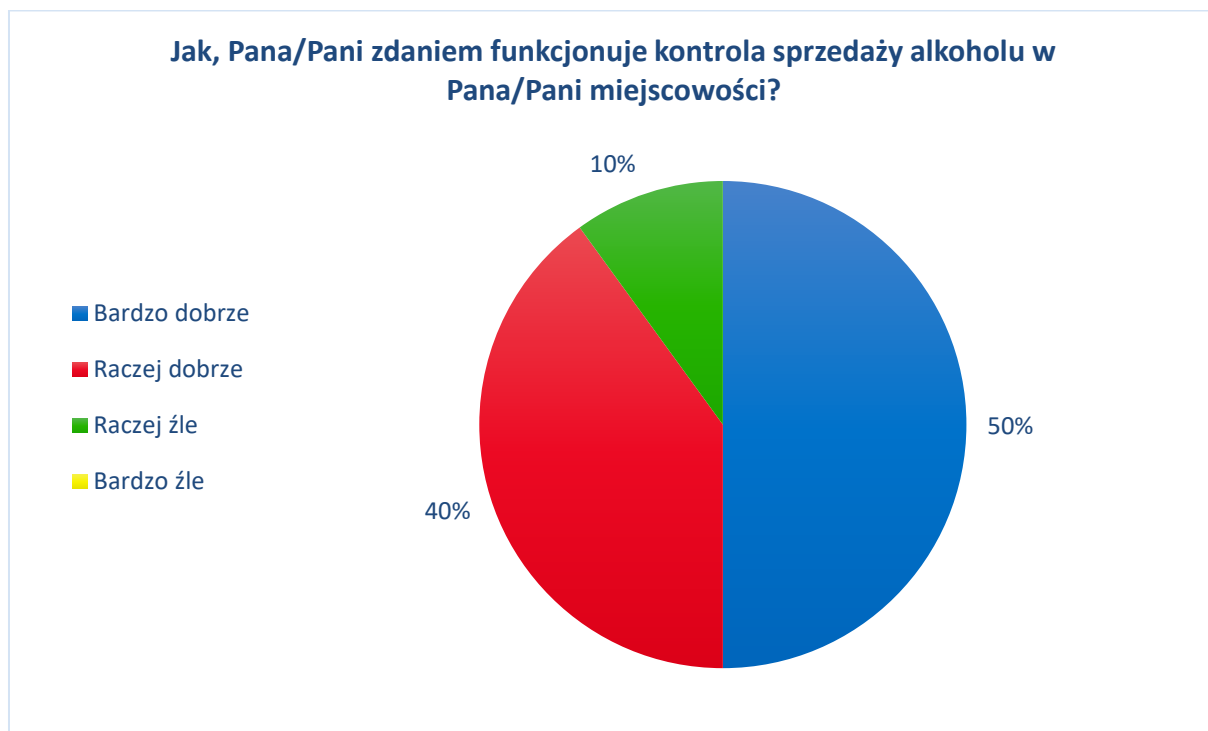
Wykres 30. Sprawdzanie pełnoletności klientów w przypadku wątpliwości

Połowa (50%) badanych ocenia bardzo dobrze, a 40% raczej dobrze funkcjonowanie kontroli sprzedaży alkoholu na terenie gminy Kętrzyn.

Pozostałe 10% ocenia ją jako raczej złą.

Wykres 31. Funkcjonowanie kontroli sprzedaży alkoholu

Celem następnego pytania było zdiagnozowanie przekonań i postaw sprzedawców na temat sprzedaży i spożywania alkoholu.

Połowa badanych (50%) nie zgadza się ze stwierdzeniem, że „w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych”.

Zdecydowana większość (90%) nie akceptuje postulatu, że „alkohol powinien być dostępny dla osób poniżej 18 r.ż.”. Pozostałe 10% nie ma zdania na ten temat.

Ten sam układ odpowiedzi został wyrażony w następujących 4 pytaniach:

- „kobiety w ciąży mogą pić bezpiecznie niewielkie ilości alkoholu”,
- „prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne”,
- „picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych”.
- „osoby niepełnoletnie z łatwością mogą kupić alkohol w lokalnych sklepach”.

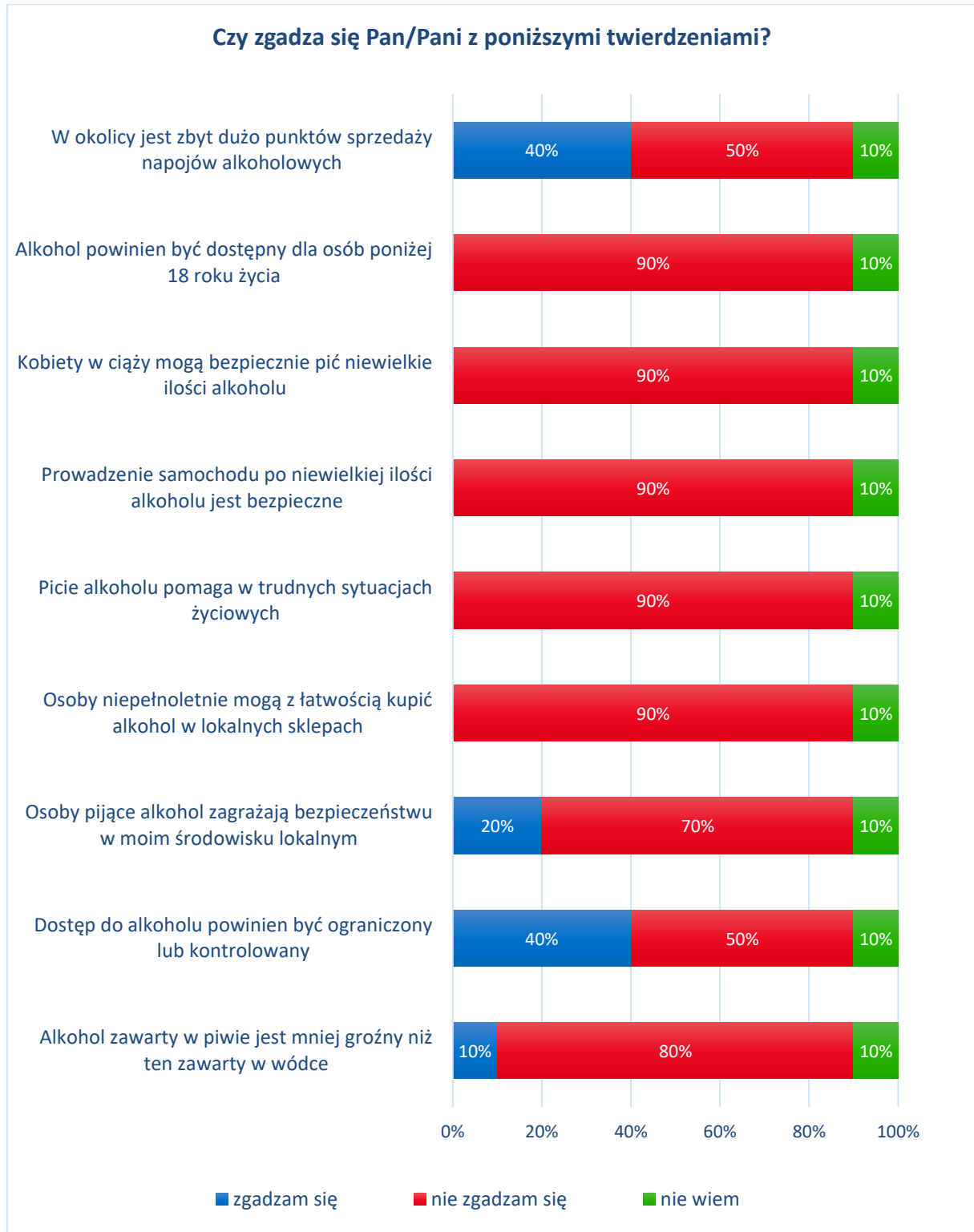
70% sprzedawców nie zgadza się z opinią, że „osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym”. Niemały odsetek (20%) zgadza się z takim poglądem, a pozostałe 10% nie ma opinii na ten temat.

50% respondentów nie zgadza się z tym, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”, a 40% się zgadza.

Na pytanie o to, czy „alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny od tego w wódce” 80% sprzedawców nie zgodziło się i nie uległo temu złudnemu stereotypowi.

Na poniższym wykresie zobrazowano szczegółowy rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 32. Przekonania sprzedawców na temat sprzedaży i spożywania alkoholu

IV WYNIKI BADANIA UCZNIÓW

IV 1. GRUPA BADANA I METODOLOGIA

W tej części diagnozy przedstawiono odpowiedzi udzielone przez uczniów na pytania dotyczące problematyki różnych zjawisk oraz problemów społecznych w ich miejscu zamieszkania, w rodzinie oraz w środowisku szkolnym.

W badaniu wzięło udział 102 uczniów z klas 4-6 oraz 61 uczniów z klas 7-8, co daje łącznie liczbę respondentów 163 uczniów kętrzyńskich szkół.

Badanie przeprowadzono z użyciem ankiet udostępnionych w formie online (CAWI).

IV 2. RELACJE SPOŁECZNE I PRZEMOC

Badani uczniowie bardzo pozytywnie oceniają swoje relacje zarówno z rówieśnikami, nauczycielami, jak i rodzicami.

Uczniowie najmłodszy najlepiej cenią sobie relacje z rodzicami (69% - bardzo dobrze i 25% - dobrze, co daje łącznie 94%).

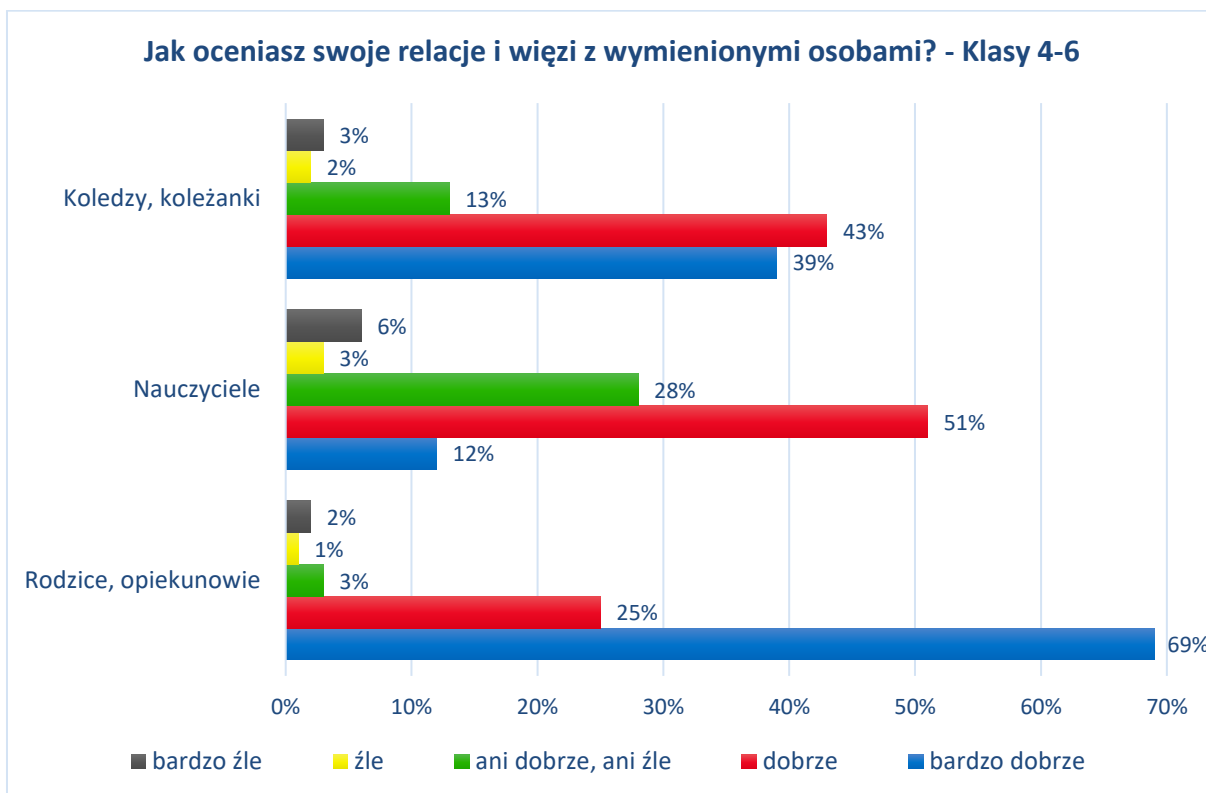
Na drugim miejscu są relacje społeczne z kolegami i koleżankami (39% - bardzo dobrze i 43% - dobrze, co daje łącznie 82%), a na trzecim relacje z kadrą pedagogiczną (12% - bardzo dobrze i 25% - dobrze, co daje łącznie 51%).

Widać wyraźną różnicę w porównaniu wszystkich trzech grup osób – jedynie 12% uczniów ocenia jako bardzo dobre swoje relacje z nauczycielami.

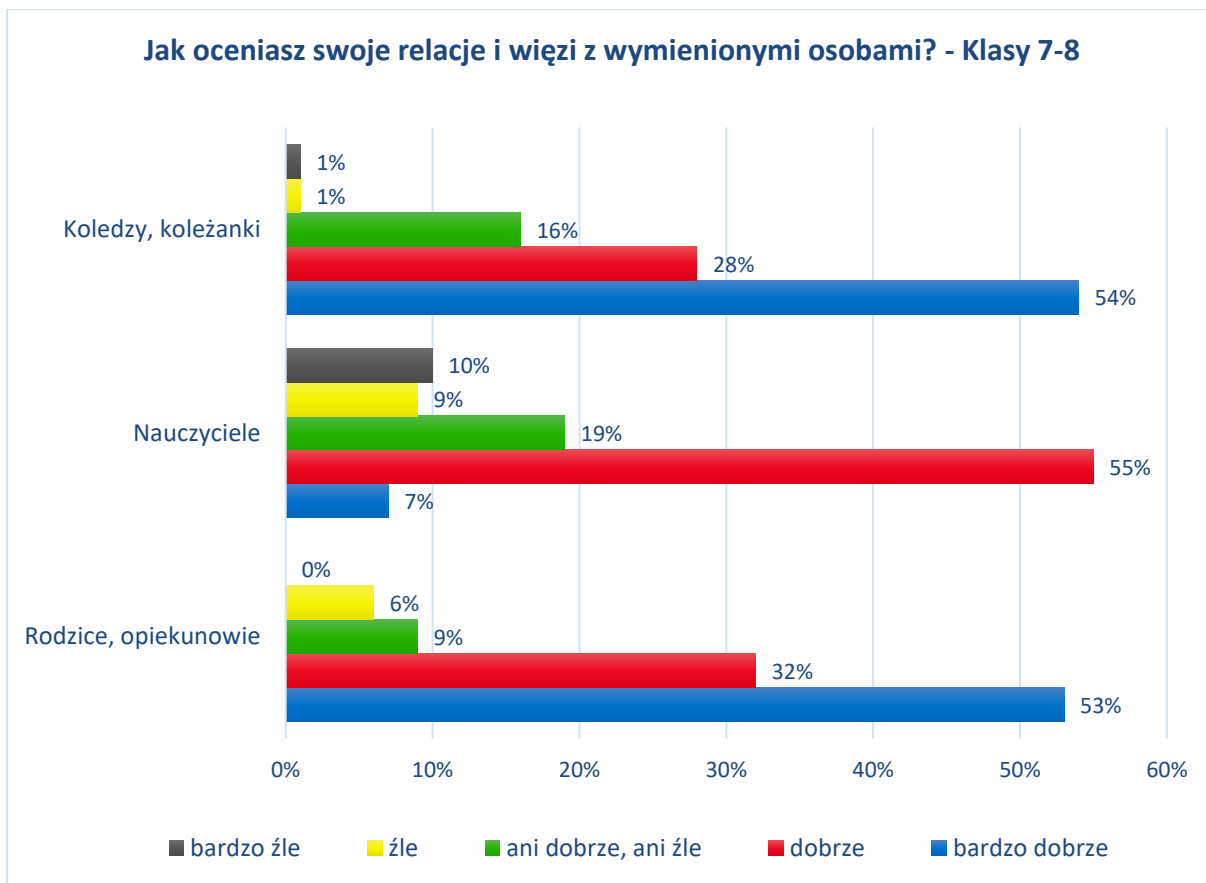
Również uczniowie starsi najwyższą cenią sobie relacje z rodzicami (53% - bardzo dobrze i 32% - dobrze, co daje łącznie 85%).

Na drugim miejscu są relacje społeczne z kolegami i koleżankami (54% - bardzo dobrze i 28% - dobrze, co daje łącznie 82%), a na trzecim nauczyciele (7% - bardzo dobrze i 55% - dobrze, co daje łącznie 62%). Widać wraz z wiekiem uczniów spadek w ocenie relacji z nauczycielami.

Wykres 33. Ocena wybranych relacji społecznych – klasy 4-6

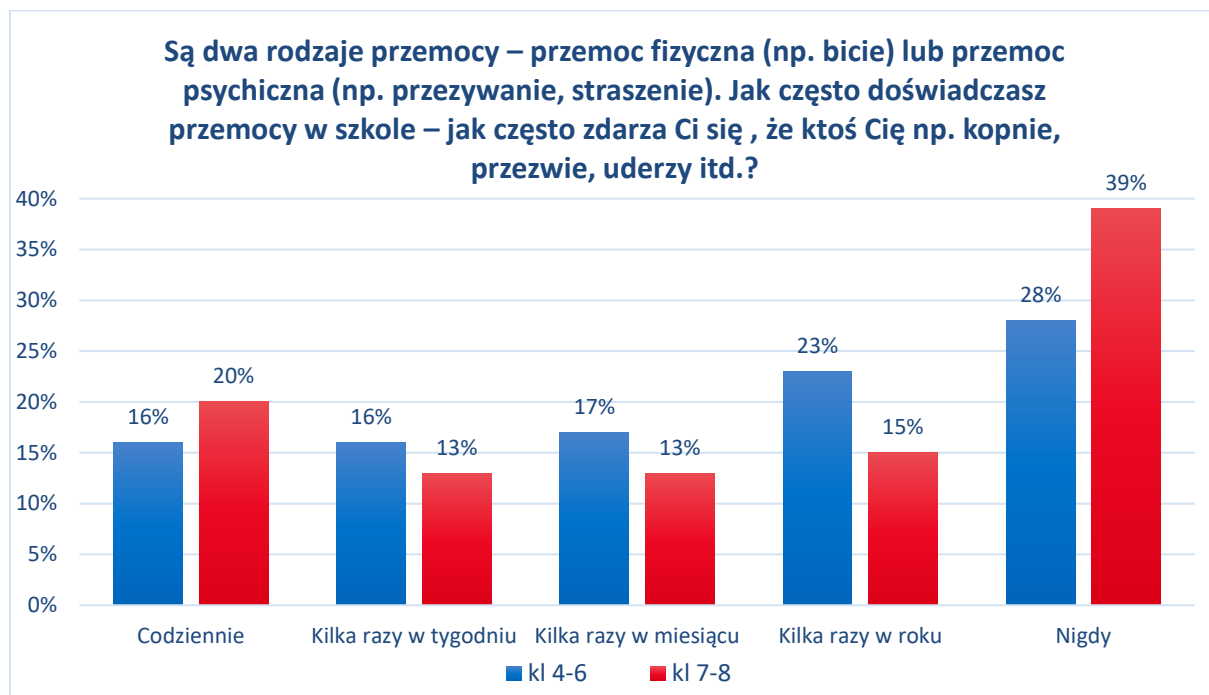
Wykres 34. Ocena wybranych relacji społecznych – klasy 7-8

Na pytanie o częstotliwość doświadczania przemocy przez uczniów, największa ich grupa stwierdziła, że nigdy nie doznała przemocy w szkole (kl. 4-6: 28%, kl. 7-8: 39%). Oznacza to, że pozostałe 72% uczniów najmłodszych i 61% z klas 7-8 ma styczność z przemocą w szkole. W tym najwięcej (16%) uczniów z klas 4-6 przyznaje, że doświadcza przemocy codziennie, a w klasach 7-8, najwięcej, bo 23% twierdzi, że doświadcza przemocy kilka razy do roku.

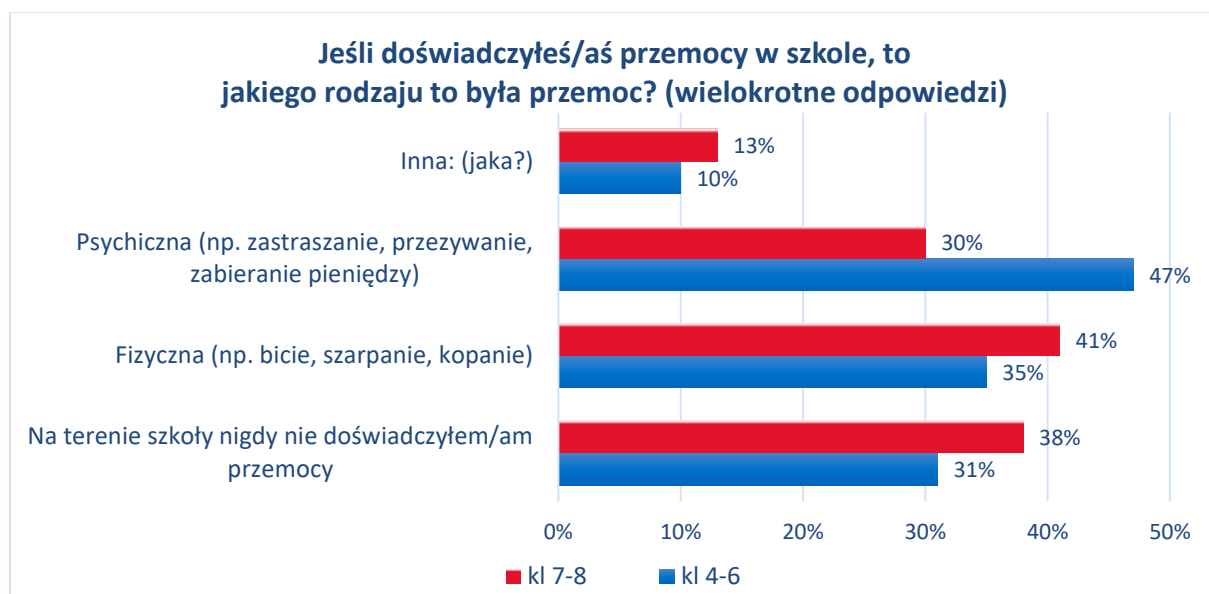
Skala zjawiska przemocy w szkole zmniejsza się wraz z wiekiem.

Wykres 35. Częstotliwość doświadczania przemocy przez uczniów w szkole

Uczniowie w klasach 4-6 najczęściej doświadczają przemocy psychicznej (47%), a w klasach 7-8 przemocy fizycznej (41%).

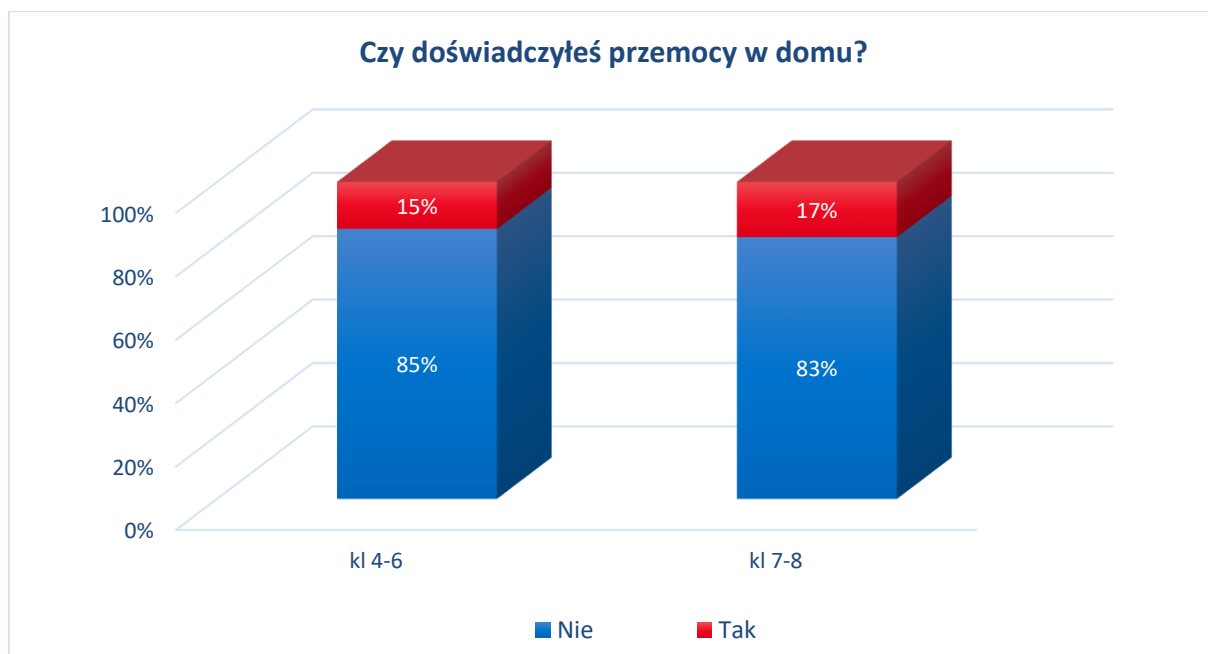
Wykres 36. Rodzaje doświadczanej przemocy w szkole

Przeważająca większość uczniów deklaruje, że nie doznaje przemocy domowej (kl. 4-6: 85%, kl. 7-8: 83%), a odsetek ten nieznacznie zmniejsza się w klasach starszych.

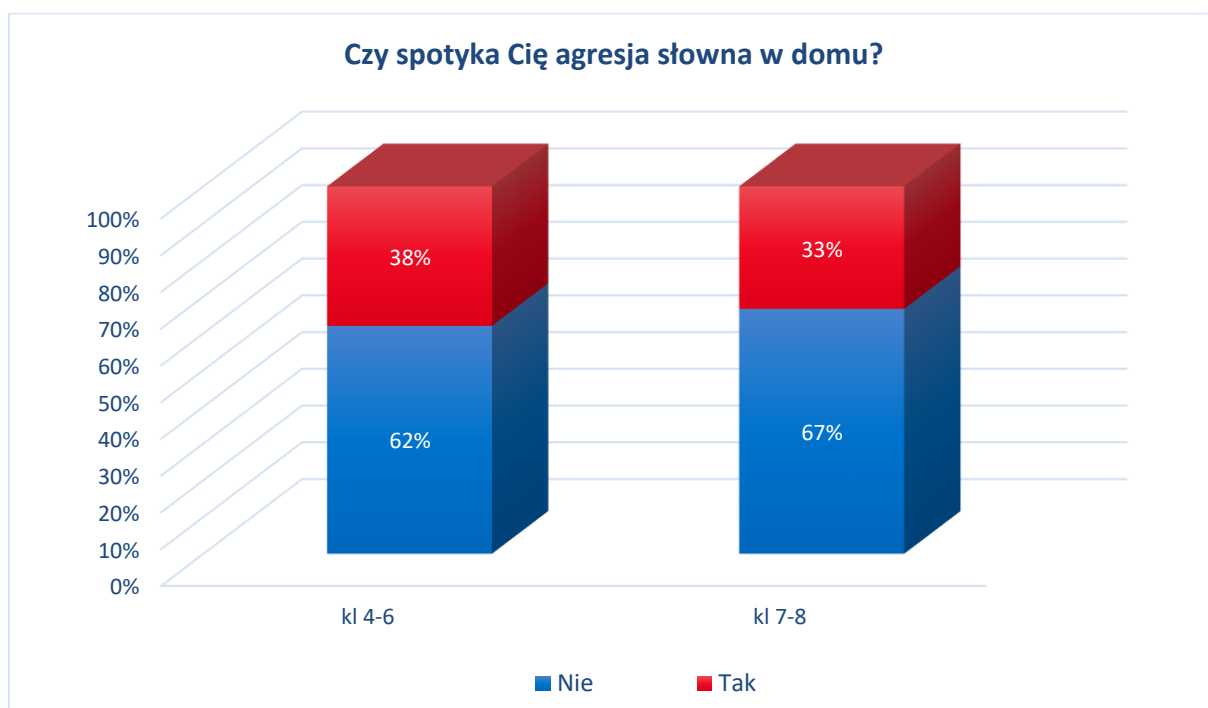
Oznacza to, że pozostałe 15% uczniów z klas 4-6 i 17% z klas 7-8 doznaje w domu zachowań przemocowych.

Wykres 37. Doświadczenie przemocy w domu

Uczniowie w większości deklarują, że nie doznają w domu agresji werbalnej (kl. 4-6: 62%, kl. 7-8: 67%).

Wykres 38. Doświadczenie agresji słownej przez uczniów

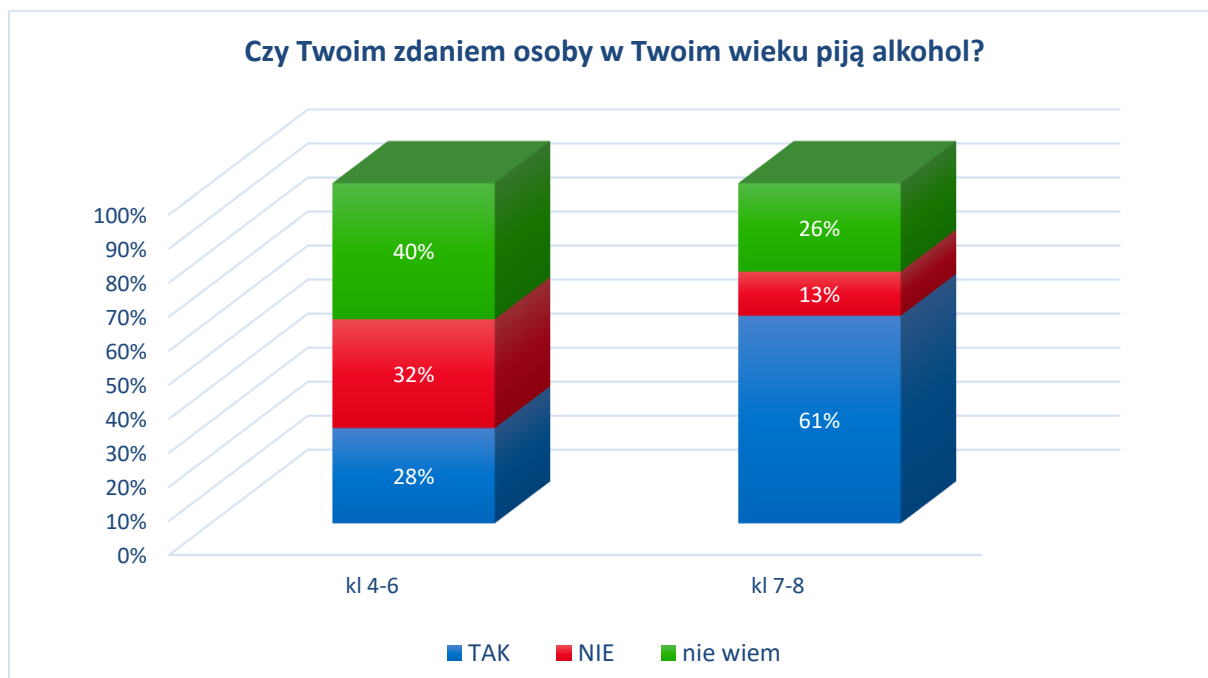

IV 3. SPOŻYWANIE ALKOHOLU

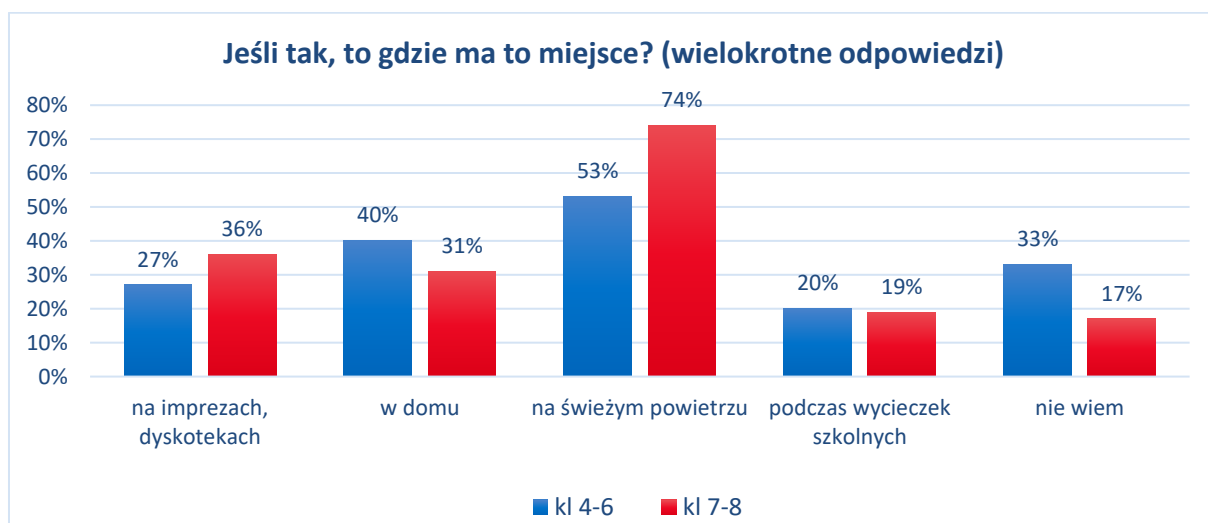
Zdaniem samych uczniów, spożywanie alkoholu w ich środowisku nie tylko występuje, ale i znacząco wzrasta z wiekiem (kl. 4-6: 28%, kl. 7-8: 61%).

Wykres 39. Powszechność spożywania alkoholu wśród uczniów

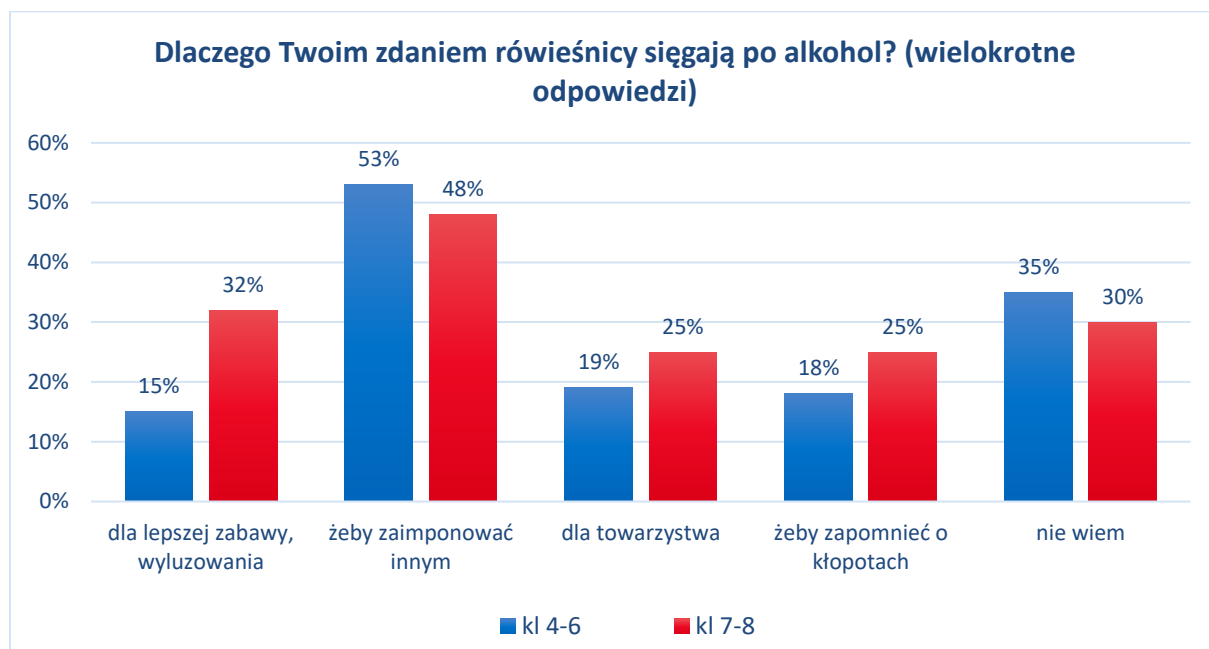
W obu badanych grupach wiekowych uczniowie zdecydowanie najczęściej spożywają alkohol w plenerze (kl. 4-6: 53%, kl. 7-8: 74%).

Wykres 40. Okoliczności spożywania alkoholu przez uczniów

W obu badanych grupach wiekowych uczniowie twierdzą, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol, aby zaimponować innym (kl. 4-6: 53%, kl. 7-8: 48%).

Wykres 41. Ocena przyczyn sięgania po alkohol przez uczniów

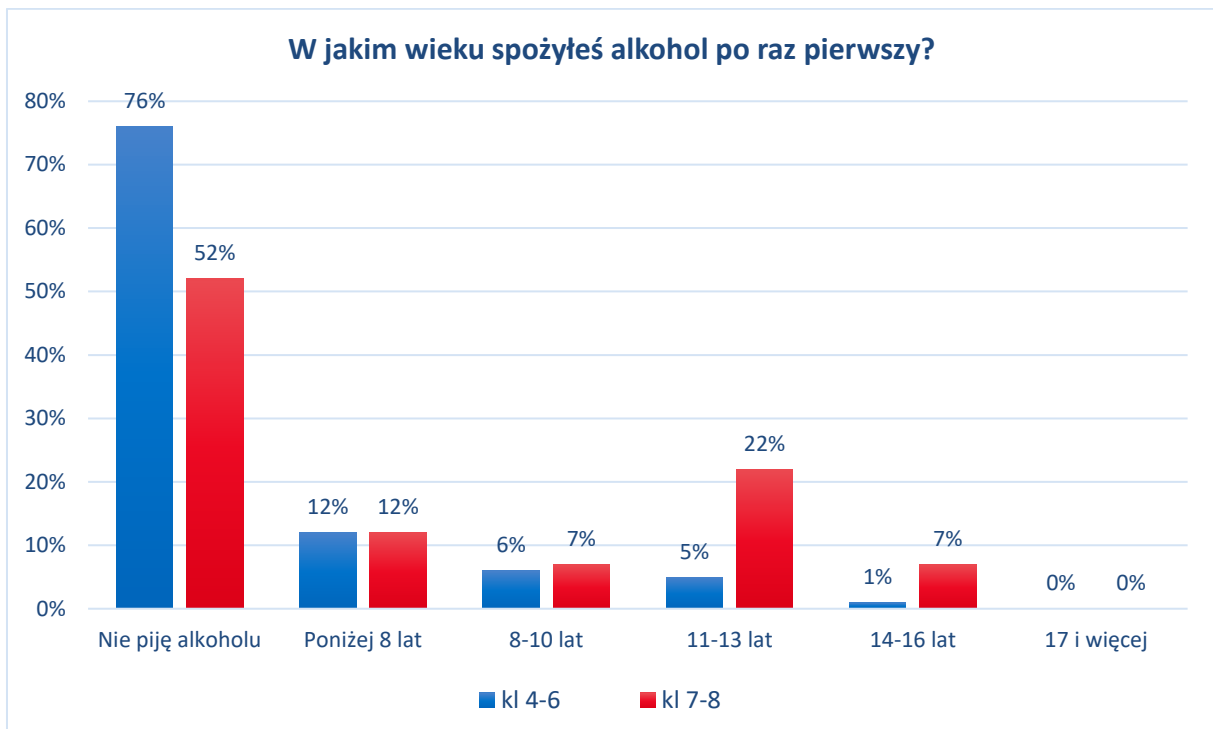
Na pytanie skierowane bezpośrednio do respondentów o to, jak często spożywają alkohol, zdecydowana większość uczniów zaprzecza, jakoby tak postępowała (kl. 4-6: 85%, kl. 7-8: 70%), aczkolwiek odsetek ten wyraźnie maleje w klasach starszych.

Widać to jeszcze bardziej w następnym pytaniu o wiek inicjacji alkoholowej – gdy 76% uczniów z klas 4-6 deklaruje brak spożywania alkoholu, tak samo twierdzi już dużo mniej, bo 52% uczniów z klas 7-8.

Wykres 42. Częstotliwość spożywania alkoholu przez uczniów

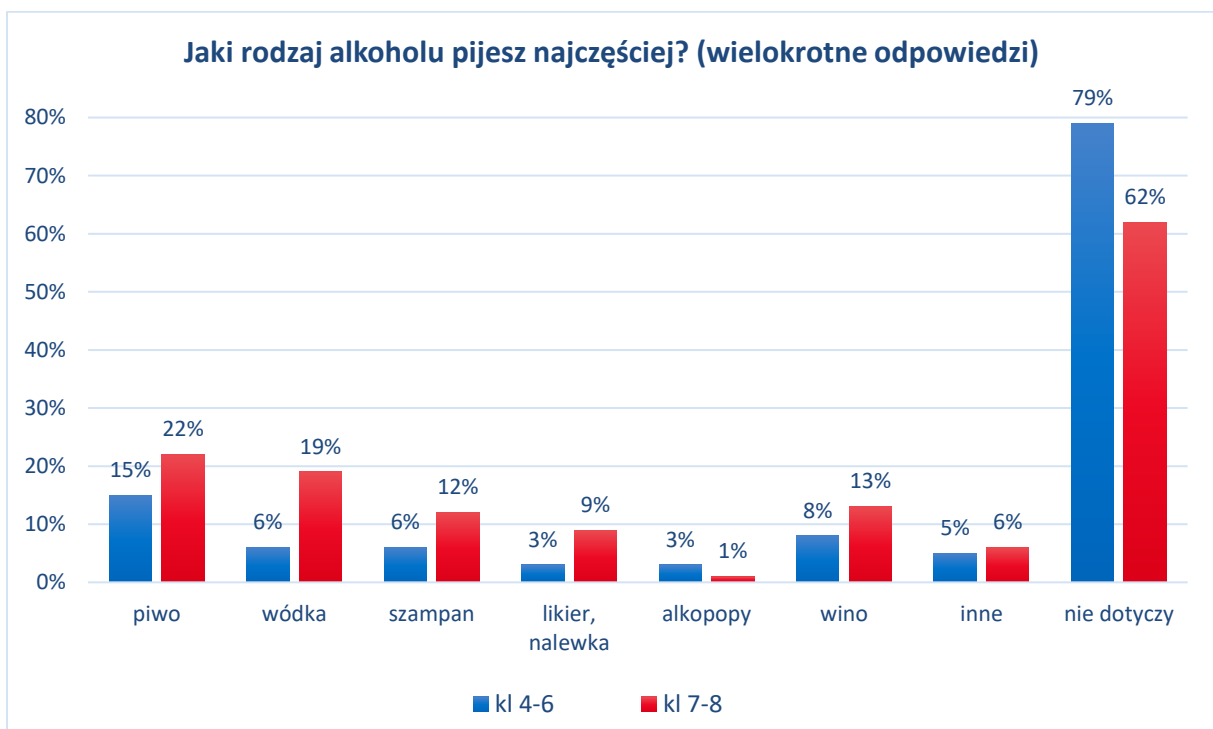

Wykres 43. Inicjacja alkoholowa wśród uczniów

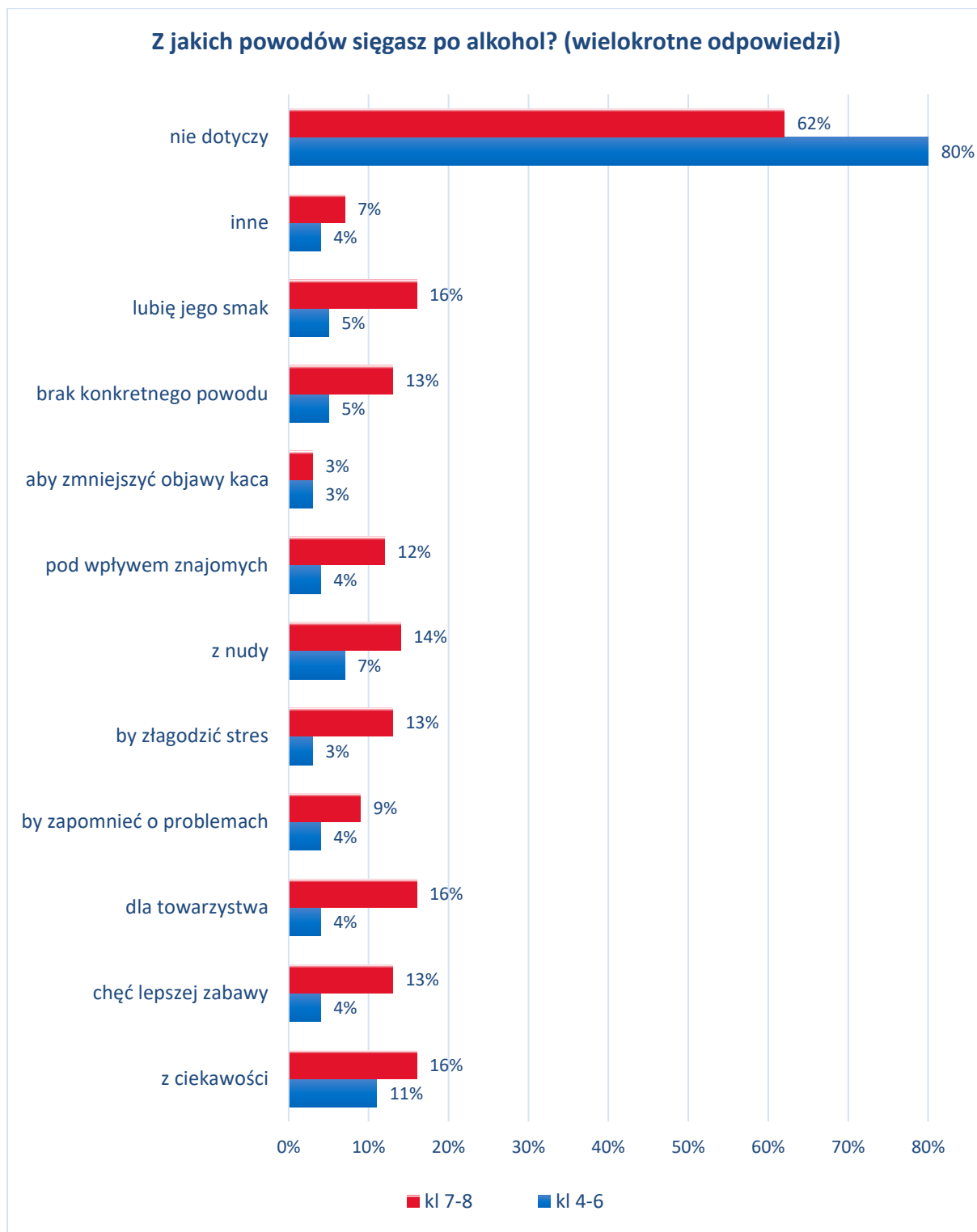
Uczniowie sięgają po wszystkie rodzaje alkoholu, z tym że w obu grupach wiekowych dominuje piwo (kl. 4-6: 15%, kl. 7-8: 22%), a na drugim miejscu znajduje się wódka (kl. 4-6: 6%, kl. 7-8: 19%).

Wykres 44. Rodzaj spożywanego alkoholu

Na pytanie o powody sięgania przez uczniów po alkohol, respondenci z klas 4-6 najczęściej wskazali na „ciekawość” (11%), a uczniowie z klas 7-8 również na „ciekawość”, ale także na równi z nią wymienili „dla towarzystwa” i „lubię jego smak” (po 16%).

Wykres 45. Powody sięgania po alkohol przez uczniów

W następnym pytaniu poproszono uczniów o ustosunkowanie się do podanych poglądów na temat alkoholu.

„W moim mieście są miejsca, w których osoba niepełnoletnia może kupić alkohol bez problemu” – z takim stwierdzeniem zgodziło się 21% uczniów z klas 4-6 i dużo więcej, bo już 34% uczniów z klas 7-8. Może to świadczyć o tym, że więcej uczniów z klas 7-8 podejmuje próby zakupu alkoholu.

„Pиво to nie alkohol” – ten bardzo znany i złudny stereotyp podziela 7% uczniów najmłodszych i aż 29% uczniów z klas 7-8.

Na pytanie o to, czy „każdy może uzależnić się od alkoholu” twierdząco odpowiada 60% uczniów z klas 4-6 i 77% z klas 7-8.

Wykres 46. Przekonania uczniów dotyczące alkoholu – klasy 4-6

Wykres 47. Przekonania uczniów dotyczące alkoholu – klasy 7-8

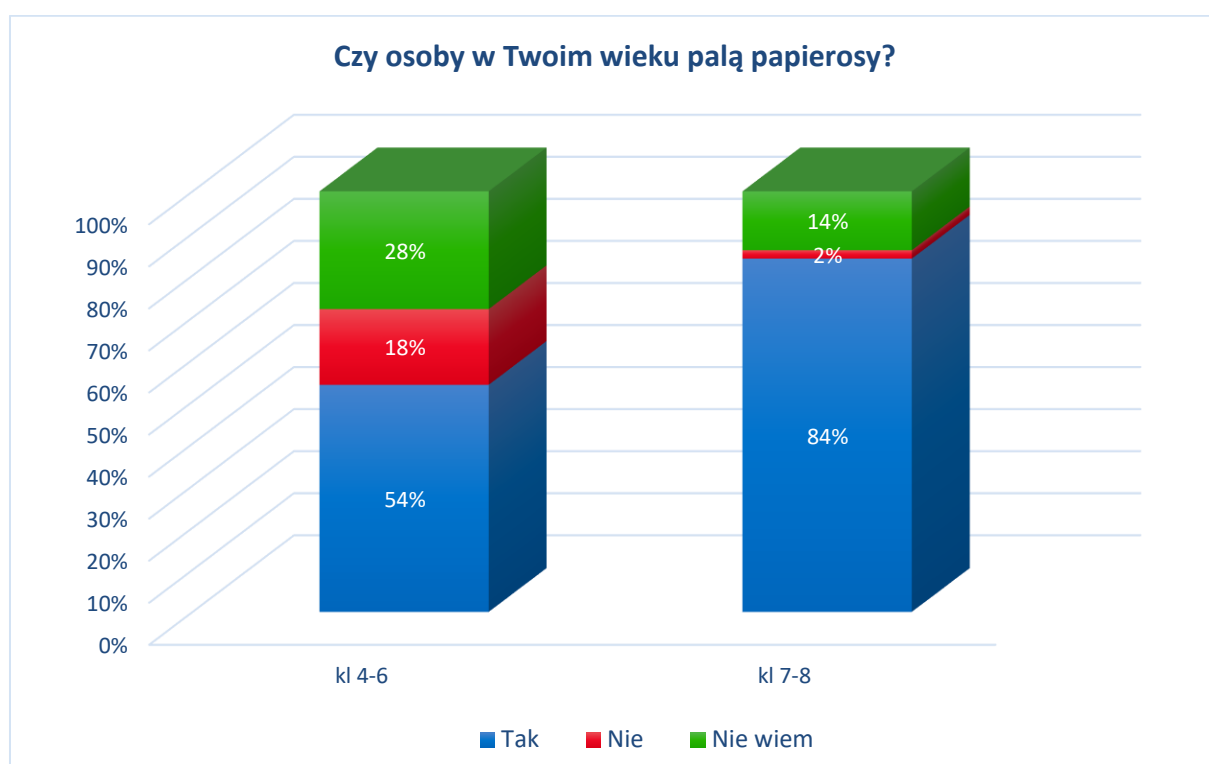

IV 4. UZALEŻNIENIE OD NIKOTYNY

Na pytanie o popularność palenia papierosów wśród uczniów - ponad połowa badanych uczniów, zarówno z klas 4-6 (54%) oraz z klas 7-8 (84%) stwierdziła, że nawyk ten jest bardzo rozpowszechniony w środowisku ich rówieśników.

Są to wartości znacząco wyższe, niż w przypadku analogicznego pytania o spożywanie alkoholu przez uczniów (przypomnijmy, że zdaniem 28% badanych uczniów z klas 4-6 i 61% z klas 7-8 ich rówieśnicy sięgają po alkohol).

Wykres 48. Powszechność palenia papierosów wśród uczniów

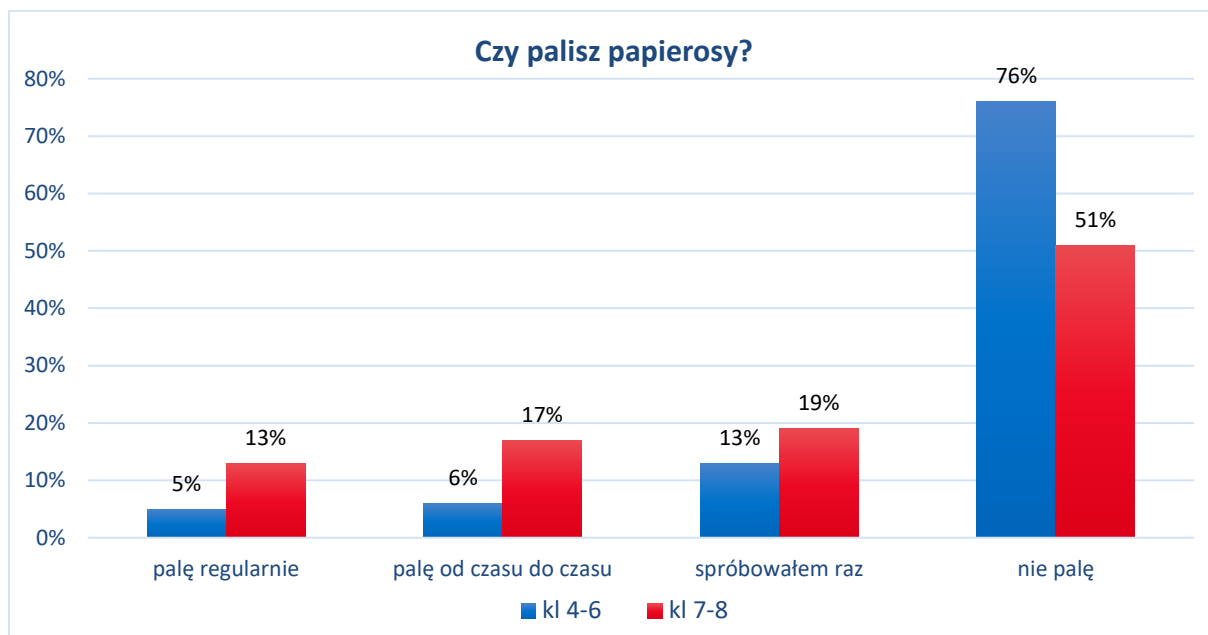
Na pytanie skierowane bezpośrednio do respondentów o to, czy palą papierosy, ponad połowa ankietowanych uczniów w każdej z badanych grup wiekowych – zaprzecza (kl. 4-6: 76%, kl. 7-8: 51%).

Widać jednak wyraźny skok popularności palenia papierosów wśród starszych uczniów.

Z tym że najwięcej uczniów przyznaje się tylko do jednorazowego zapalenia papierosa (kl. 4-6: 13%, kl. 7-8: 19%).

Z kolei regularne palenie deklaruje 5% uczniów z klas 4-6 i 13% z klas 7-8.

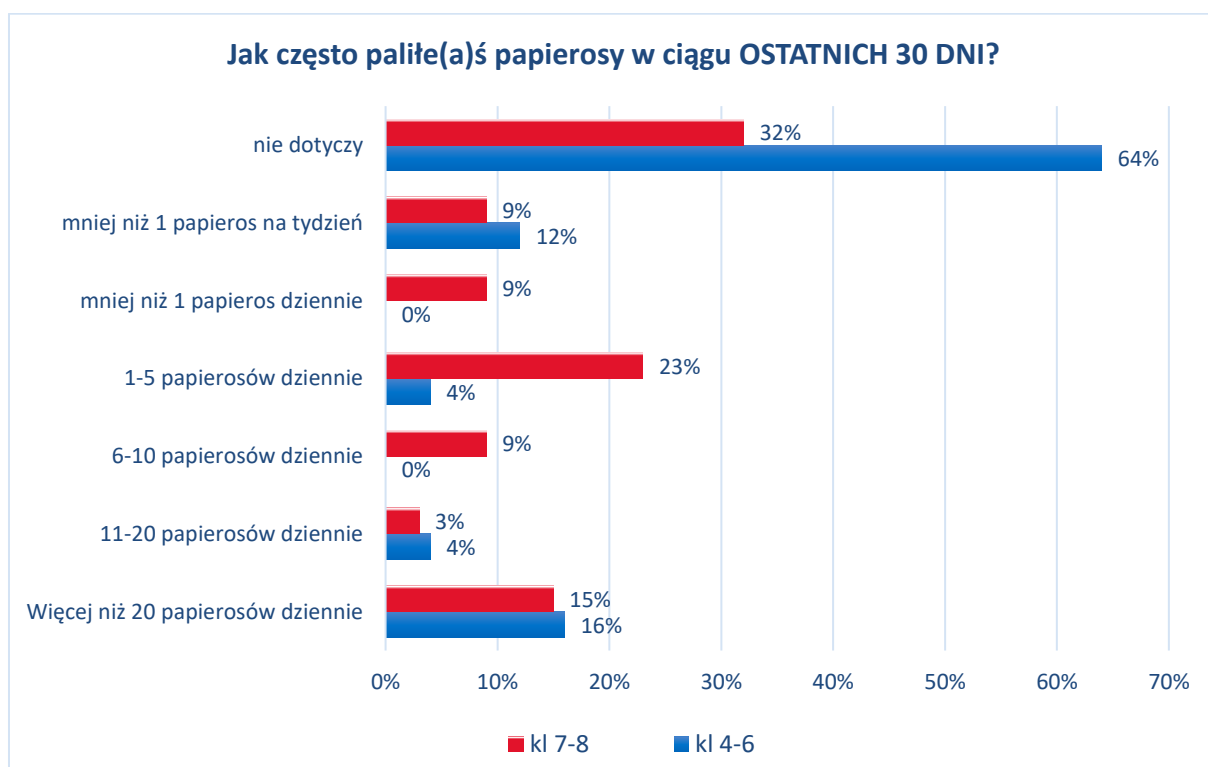
Wykres 49. Palenie papierosów wśród uczniów

Wzrost popularności sięgania po papierosa następujący wraz z wiekiem uczniów potwierdzają odpowiedzi udzielone w następnym pytaniu. Niepalenie w ciągu ostatniego miesiąca zadeklarowało bowiem 64% uczniów z klas 4-6 i o połowę mniej (32%) uczniów z klas 7-8.

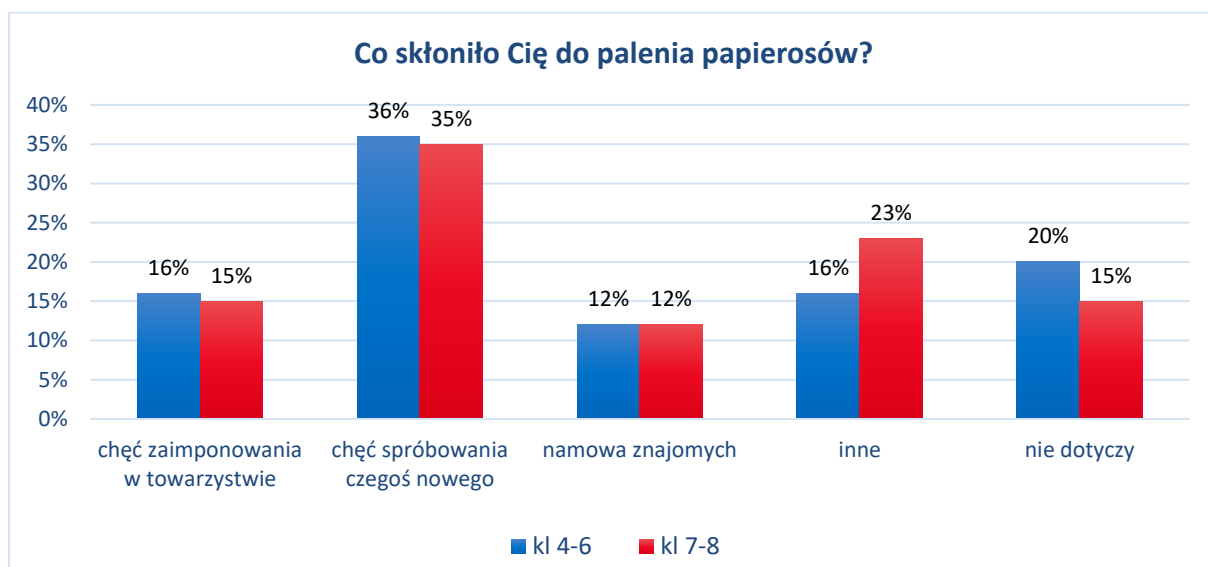
Najwięcej uczniów z klas 4-6 podało, że wypala ponad 20 papierosów dziennie (16%), co należałoby traktować raczej w kategoriach dziecięcego żartu. Podobnie jak deklaracja 23% uczniów z klas 7-8 o wypalaniu 1-5 papierosów dziennie.

Wykres 50. Częstotliwość palenia papierosów wśród uczniów w ciągu ostatniego miesiąca

Do sięgnięcia po papierosa ma motywować uczniów głównie „chęć spróbowania czegoś nowego” (kl. 4-6: 36%, kl. 7-8: 35%).

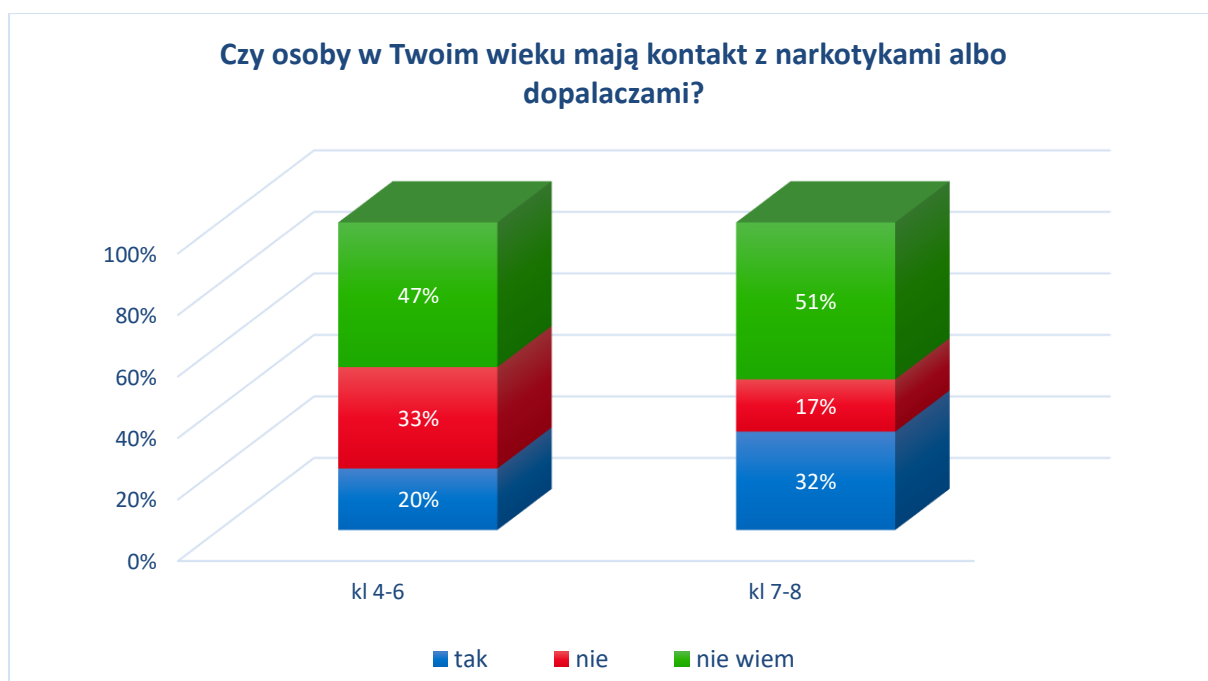
Wykres 51. Powody palenia papierosów przez uczniów

IV 5. UŻYWANIE NARKOTYKÓW I DOPALACZY

W świetle deklaracji uczniów, w ich środowisku wyraźnie są obecne narkotyki i dopalacze: 20% uczniów z klas 4-6 i 32% z klas 7-8 podaje, że ich rówieśnicy sięgają po takie substancje.

Wykres 52. Kontakt uczniów z narkotykami i dopalaczami

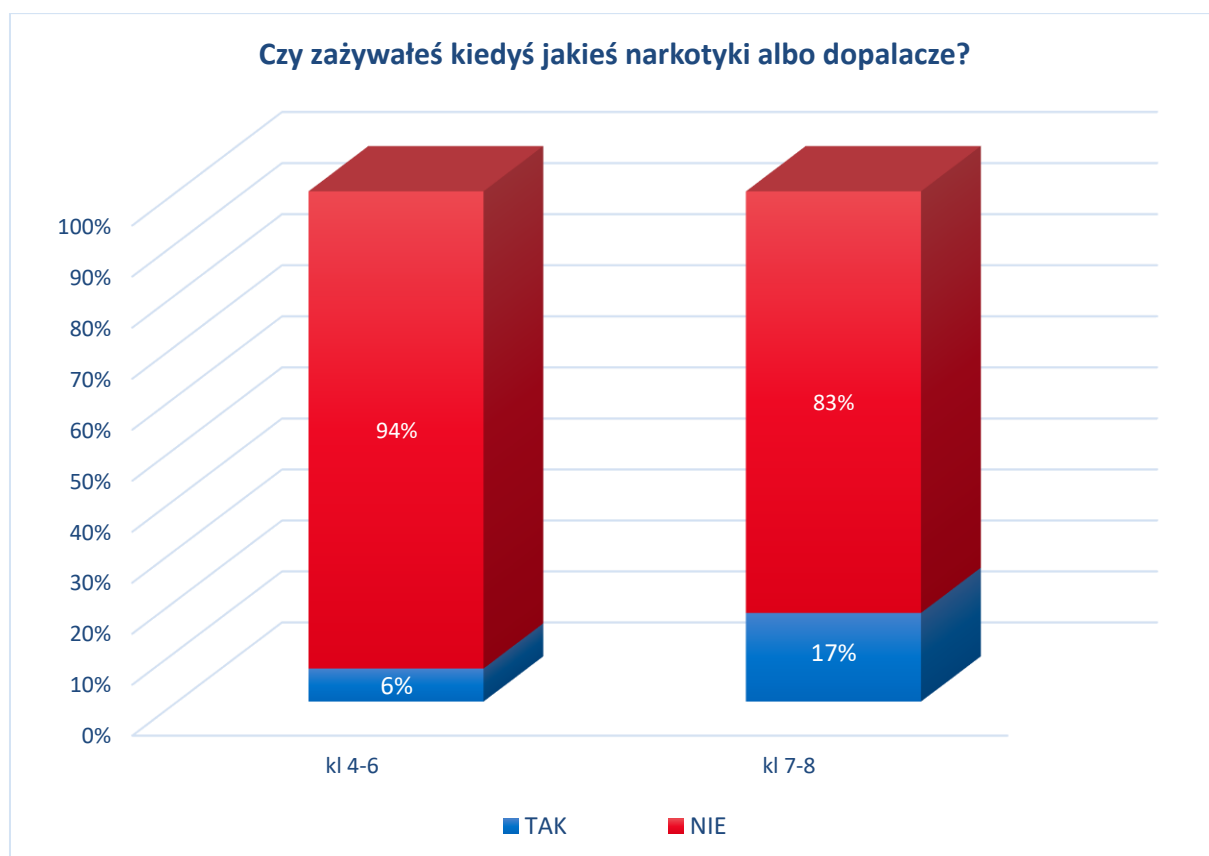

Część samych badanych uczniów również przyznała się do przyjmowania narkotyków lub dopalaczy.

Okazuje się bowiem, że w klasach 4-6: 6%, a w klasach 7-8 już 17% uczniów zadeklarowało jakikolwiek kontakt z substancjami odurzającymi.

Widać więc, że zainteresowanie takimi substancjami wzrasta skokowo wraz z wiekiem blisko trzykrotnie.

Wykres 53. Spożywanie narkotyków lub dopalaczy przez uczniów

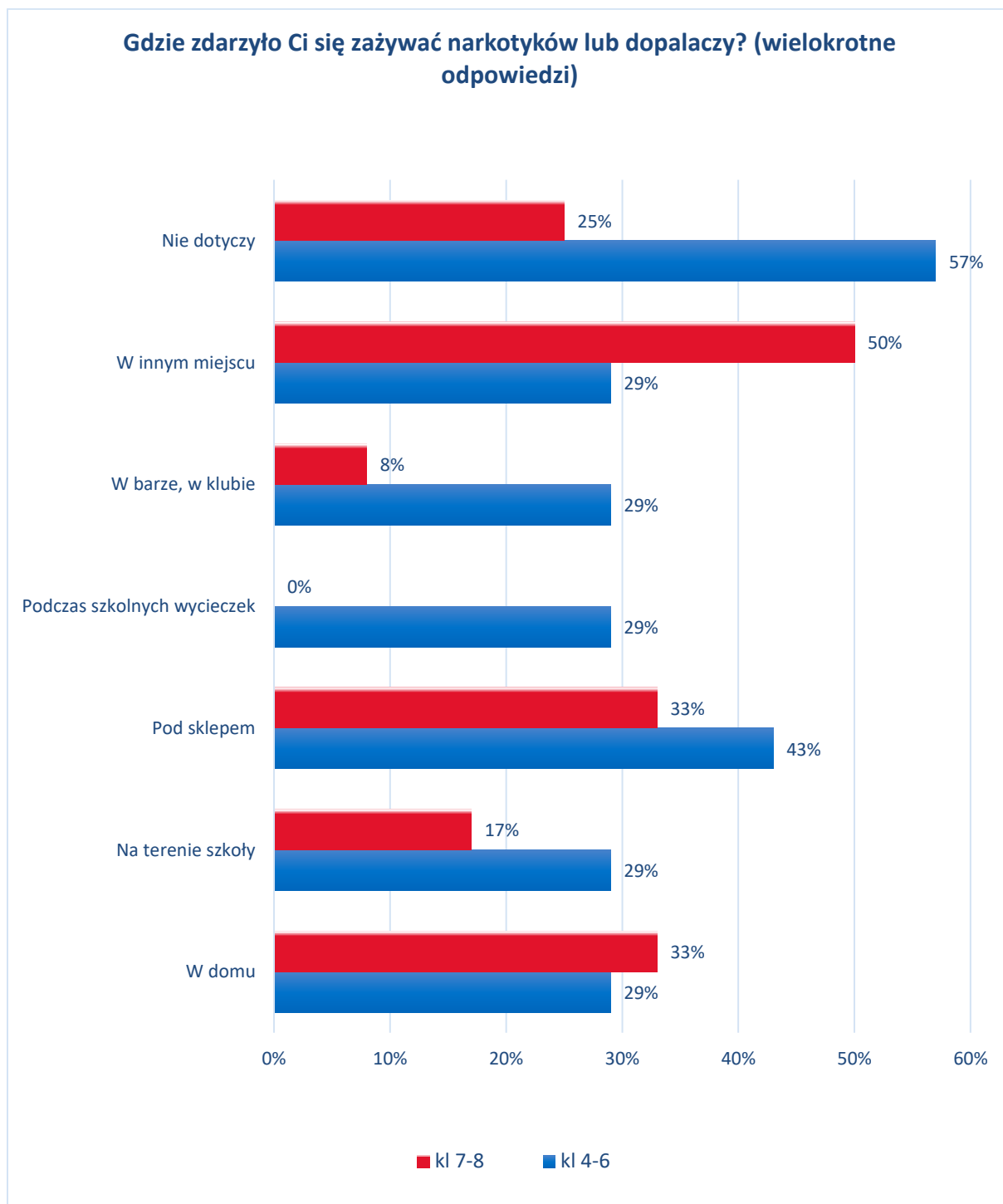

Ci z uczniów, którzy przyznali się do doświadczeń z narkotykami lub dopalaczami podają najczęściej, że po raz pierwszy spożywali je:

- w obrębie sklepu (w przypadku uczniów z klas 4-6 tak podało 43% badanych) oraz
- w innym miejscu, lecz bez sprecyzowania go (w przypadku uczniów z klas 7-8 tak podało 50% badanych).

Do inicjacji narkotykowej ma dochodzić również na terenie szkoły (tak twierdzi 29% uczniów z klas 4-6 i 17% z kl. 7-8) oraz w domu (analogicznie 29% i 33% uczniów).

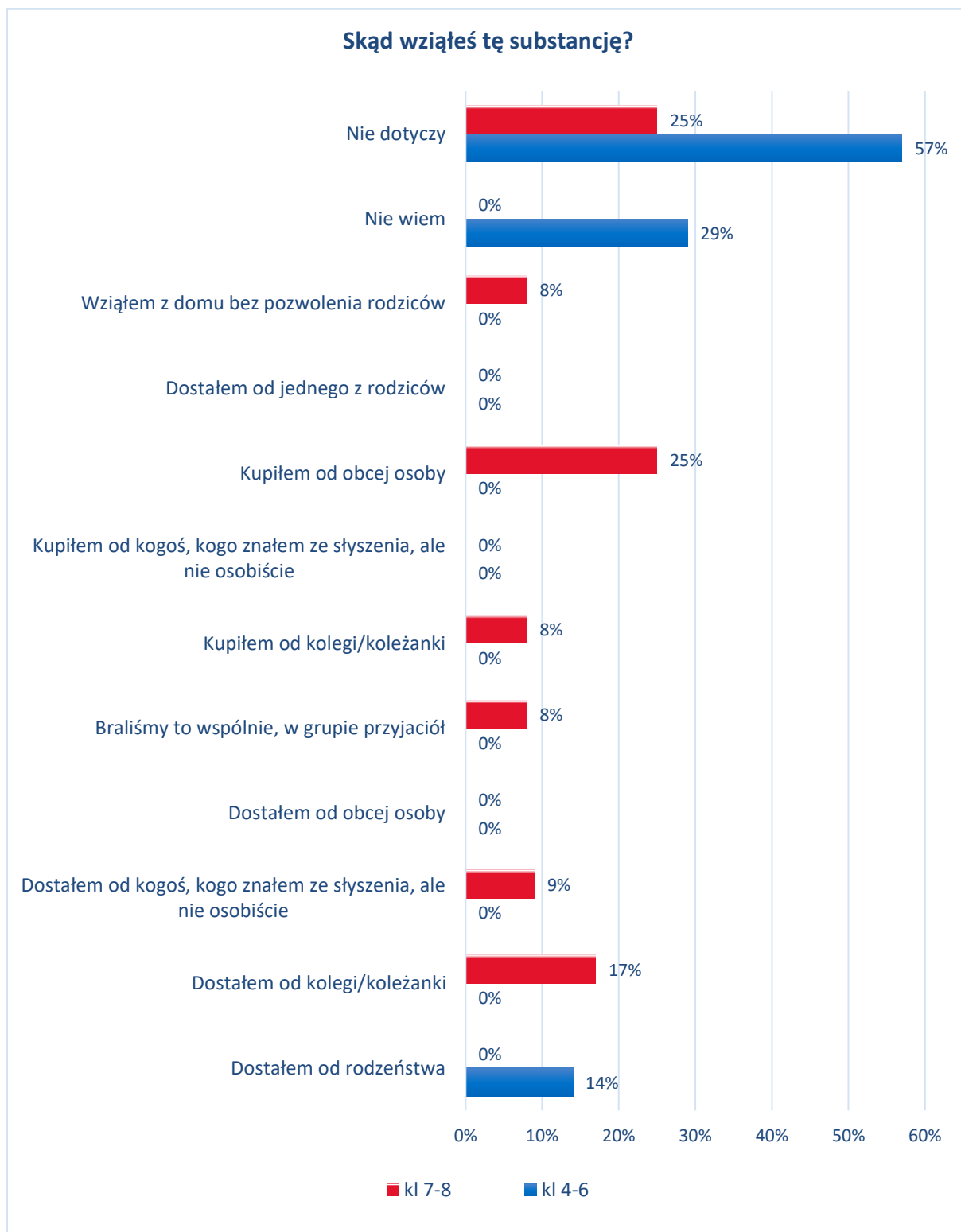
Wykres 54. Okoliczności inicjacji narkotykowej wśród uczniów

Najmłodsi uczniowie z reguły nie znają pochodzenia substancji odurzających, z którymi mieli styczność (29%), a w drugiej kolejności wskazują, że otrzymali je od rodzeństwa (14%). To jedyne dwie opcje odpowiedzi zaznaczone przez respondentów z klas 4-6.

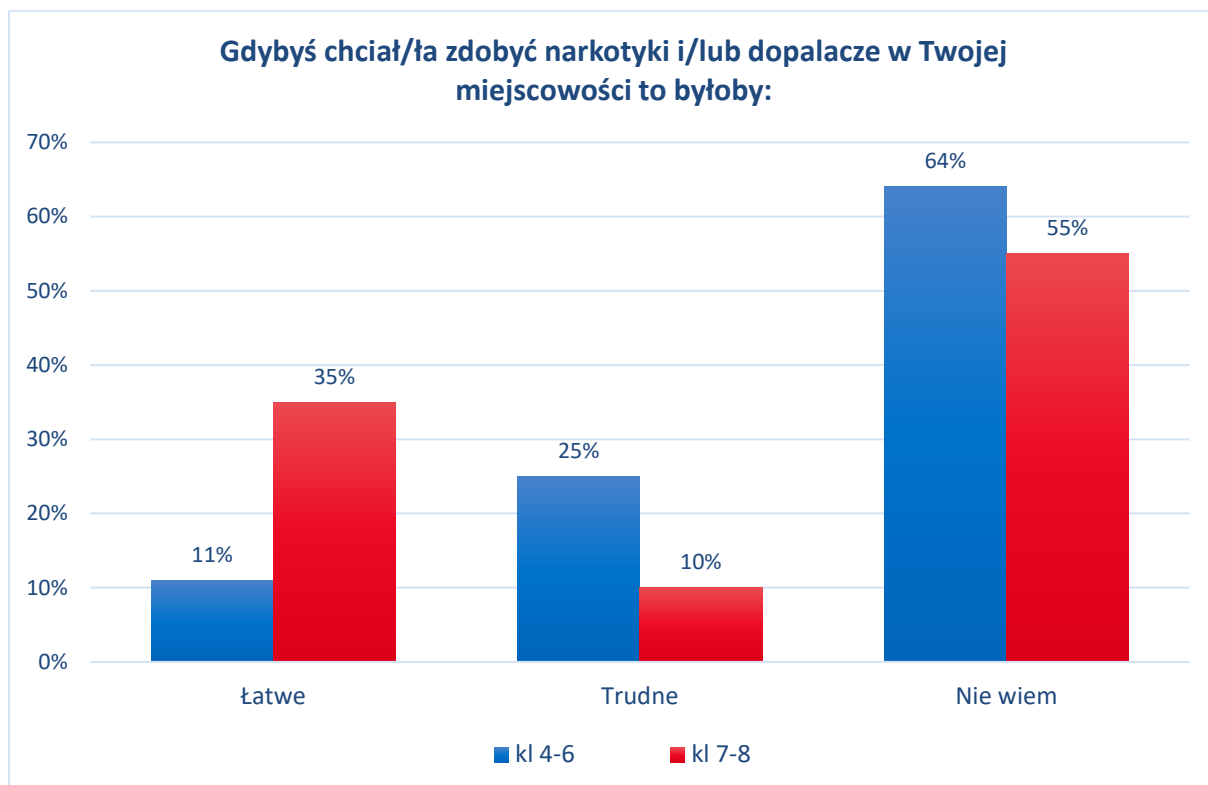
Z kolei uczniowie z klas 7-8 mają dużo większe rozeznanie w tym temacie: największa część z nich podała, że kupiła substancję od obcej osoby (25%) lub dostała od kolegi/koleżanki (17%).

Wykres 55. Pochodzenie środków odurzających spożywanych przez uczniów

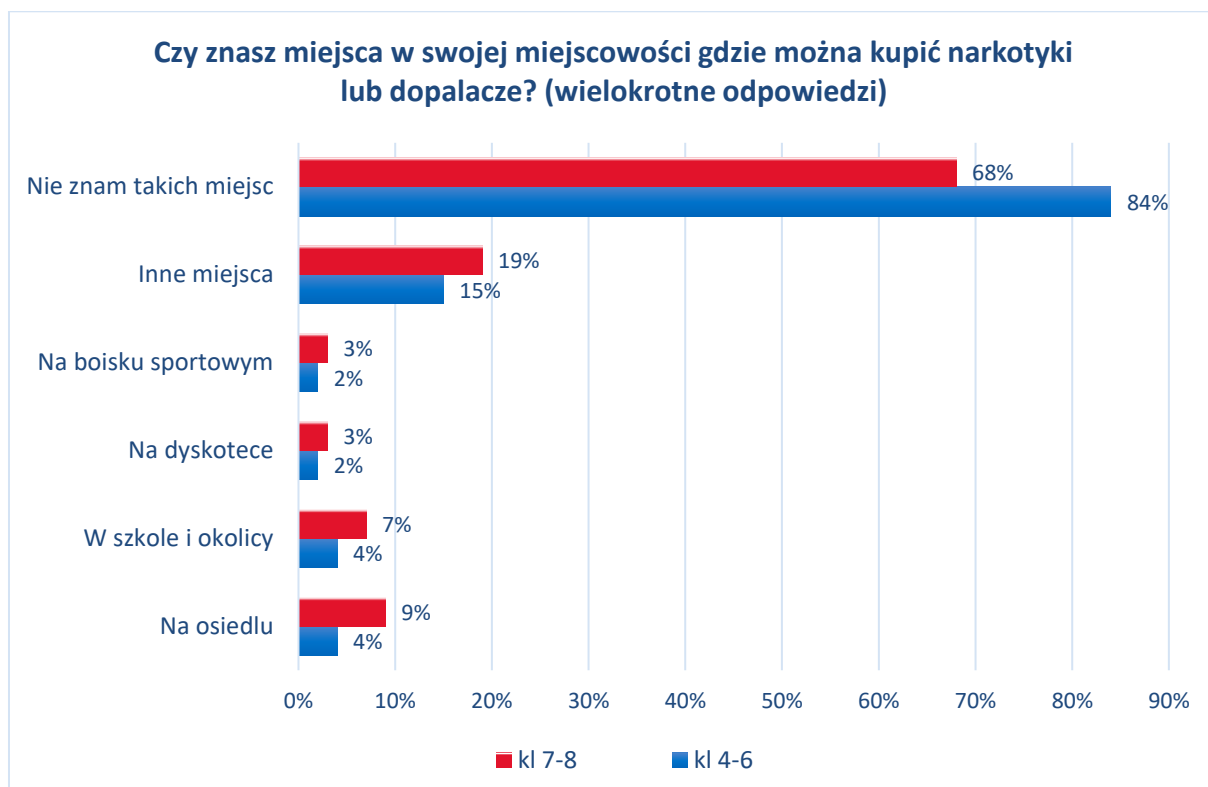
Ponad połowa respondentów w obu grupach wiekowych deklaruje, że nie posiada wiedzy o tym, czy łatwo jest nabyć substancje odurzające w ich lokalnym środowisku (kl. 4-6: 64%, kl. 7-8: 55%). Natomiast jako zadanie łatwe ocenia to 11% uczniów z klas 4-6 oraz trzykrotnie więcej, bo 35% uczniów z klas 7-8.

Wykres 56. Łatwość nabycia narkotyków/dopalaczy w lokalnym środowisku

Jako miejsce, w którym można nabyć narkotyki/dopalacze najczęściej wskazywano „inne”, ale bez sprecyzowania go (kl. 4-6: 15%, kl. 7-8: 19%). W drugiej kolejności uczniowie podali osiedle (kl. 4-6: 4%, kl. 7-8: 9%).

Wykres 57. Znajomość przez uczniów miejsc, gdzie można nabyć narkotyki/dopalacze

IV 6. UZALEŻNIENIE DO URZĄDZEŃ EKRANOWYCH I CYBERPRZEMOC

Na pytanie o czas spędzany przy komputerze w celach innych, niż nauka, uzyskano wyrównane odpowiedzi i zbliżone do siebie w obu grupach wiekowych.

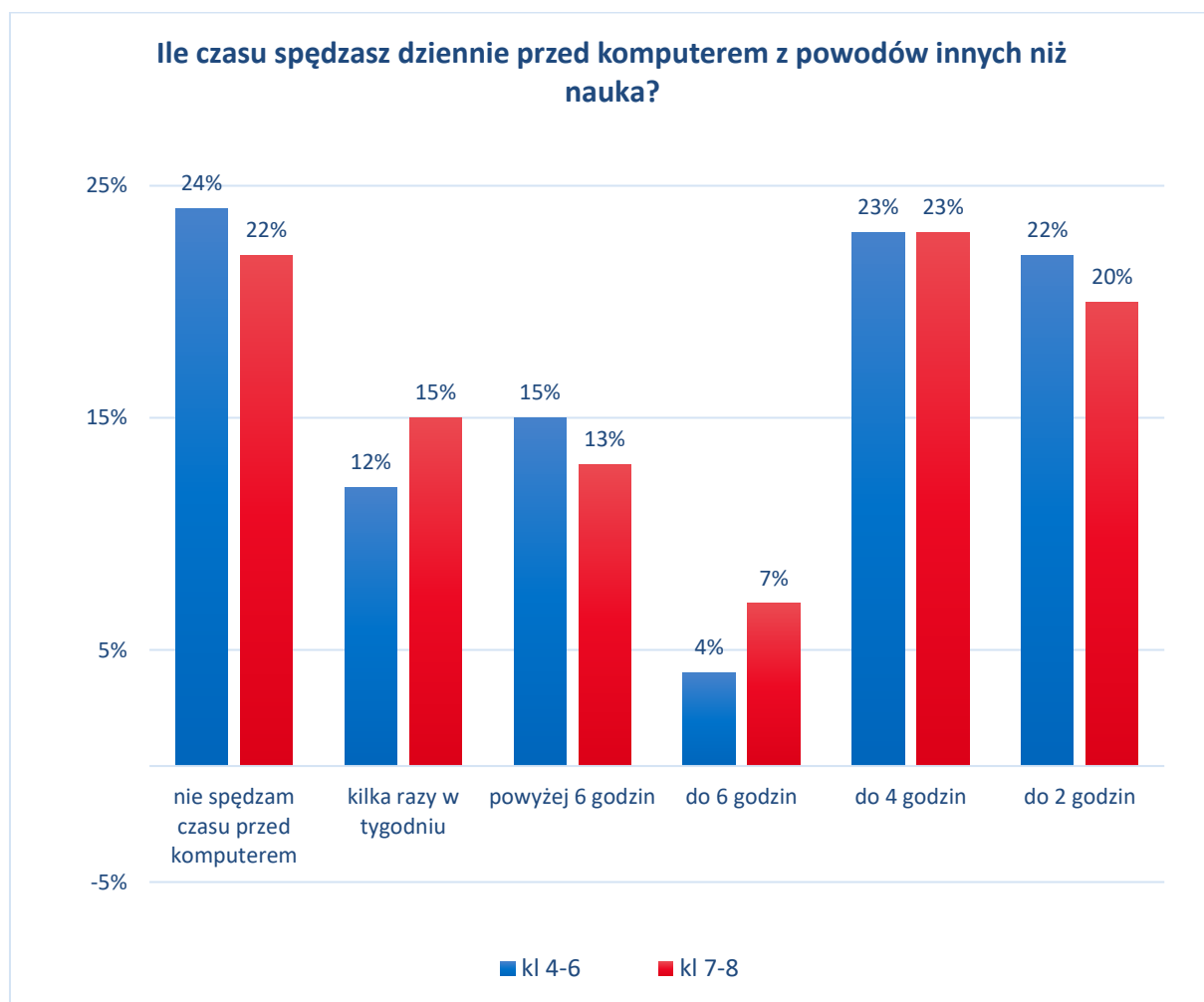
W przypadku uczniów najmłodszych: 24% deklaruje, że w ogóle nie korzysta z komputera, 23%, że przeznaczają do 4 godzin, a 22%, że do 2 godzin.

Jest też odsetek (15%) uczniów najmłodszych spędzających przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie.

Z kolei uczniowie z klas 7-8 najczęściej (23%) mają spędzać czas przed komputerem do 4 godzin dziennie, 22% wcale, a 20% 2 godzin dziennie.

Jest też nieco mniejszy odsetek (13%) uczniów spędzających przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie.

Wykres 58. Czas spędzany przy komputerze

W sytuacji tygodniowego braku dostępu do Internetu najwięcej uczniów deklaruje, że czułoby się z tym raczej normalnie, chociaż nieco by im go brakowało (kl. 4-6: 48%, kl. 7-8: 42%).

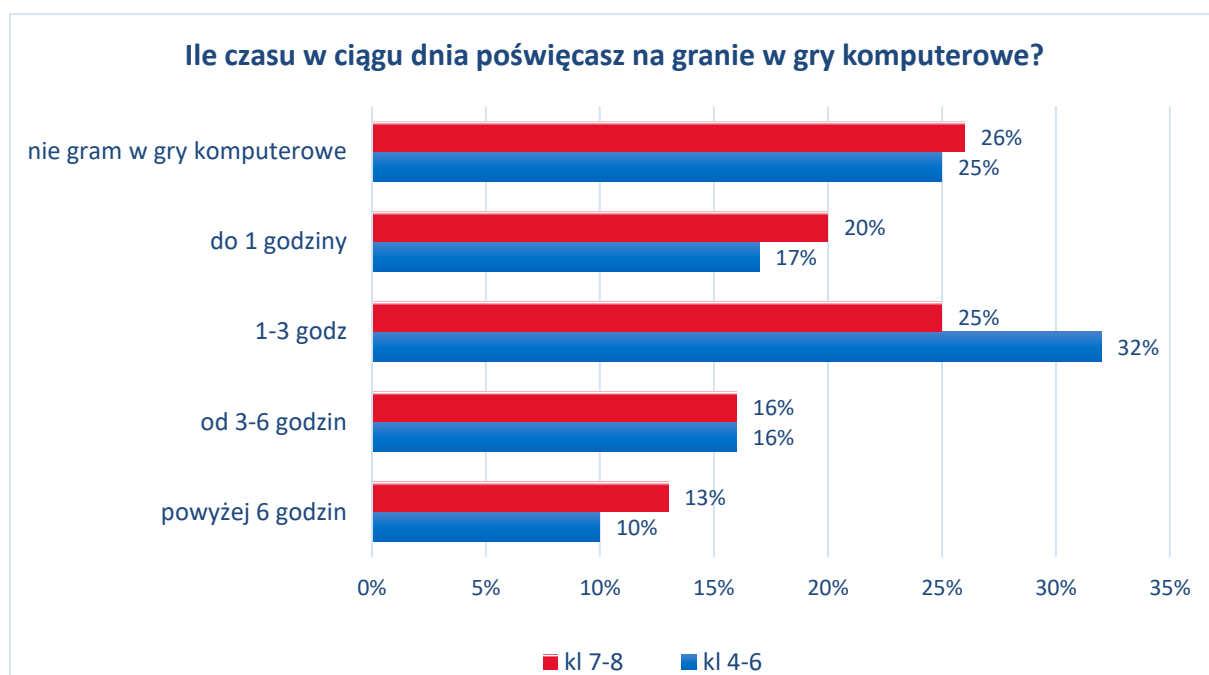
Wykres 59. Reakcja na tygodniowy brak dostępu do Internetu

Największa grupa uczniów podaje, że przeznaczają na gry komputerowe od 1 do 3 godzin (kl. 4-6: 32%, kl. 7-8: 25%).

Jest również znaczący odsetek ankietowanych uczniów deklarujący, że w ogóle nie uprawia tego rodzaju rozrywki (kl. 4-6: 25%, kl. 7-8: 26%).

Wykres 60. Granie w gry na komputerze

Na dwóch następujących wykresach przedstawiono odrębnie opinie uczniów z obu badanych przedziałów wiekowych na temat ich styczności z różnymi formami cyberprzemocy.

Z uzyskanych wyników wypływają dwie podstawowe konkluzje. Po pierwsze: uczniowie kętrzyńskich szkół mają styczność z różnymi formami cyberprzemocy, aczkolwiek w bardzo różnym zakresie. Po drugie: skala cyberprzemocy w środowisku uczniowskim – w mniejszym bądź większym stopniu - wzrasta wraz z wiekiem.

Uczniowie z klas 4-6 sygnalizują, że najczęściej w ich środowisku dochodzi do przypadków otrzymywania w Internecie złośliwych komentarzy, czyli tzw. hatingu – tak podaje łącznie 58% badanych. W tym 40% przyznało, że spotkało ich osobiście takie zachowanie, a 18% zna ze słyszenia takie sytuacje.

Z kolei najrzadziej mają występować: otrzymywanie wiadomości z groźbami lub szantażem - 74% uczniów z klas 4-6 twierdzi, że nigdy się z tym nie zetknęło.

W klasach 7-8 wzrasta skala występowania zjawiska hatingu – łącznie 68% badanych uczniów zetknęło się z nim osobiście lub w swoim najbliższym otoczeniu.

Natomiast również w opinii tej grupy uczniów najrzadziej ma dochodzić do podszywania się pod kogoś w Internecie. 60% uczniów twierdzi, że nigdy się z tym nie zetknęło.

Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawiono na dwóch następujących wykresach.

Wykres 61. Styczność z cyberprzemocą – kl. 4-6

Wykres 62. Styczność z cyberprzemocą – kl. 7-8

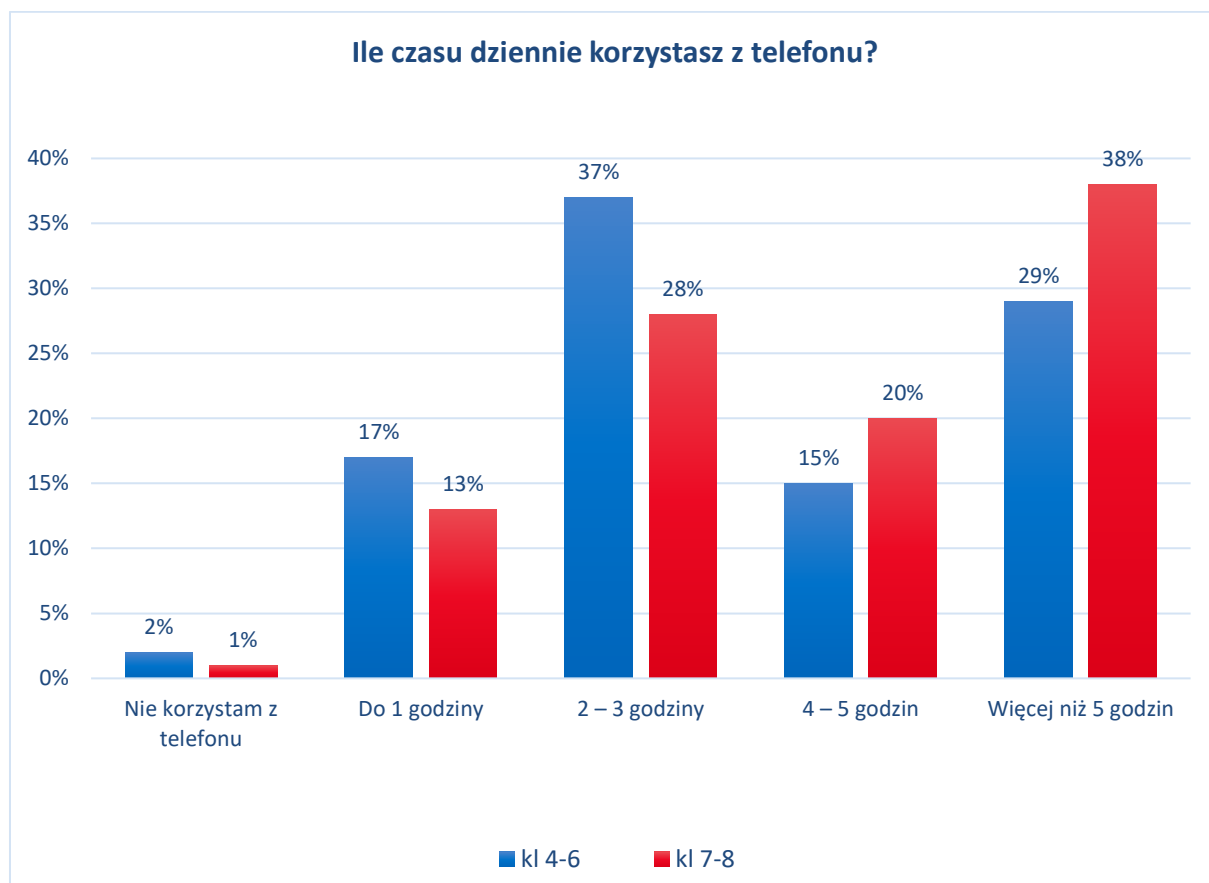

Uczniowie bez porównania bardziej preferują korzystanie ze smartfonu, niż z komputera stacjonarnego – tylko 2% uczniów z klas 4-6 oraz 1% z klas 7-8 przyznało, że w ogóle nie używa telefonu komórkowego z dostępem do Internetu.

Ponadto w świetle udzielonych odpowiedzi widać, że popularność smartfonów wzrasta z wiekiem.

Uczniowie najmłodszy najczęściej (37%) mają przeznaczać na używanie telefonu 2-3 godziny dziennie, a uczniowie z klas 7-8 już powyżej 5 godzin dziennie (38%).

Wykres 63. Korzystanie przez uczniów z telefonu

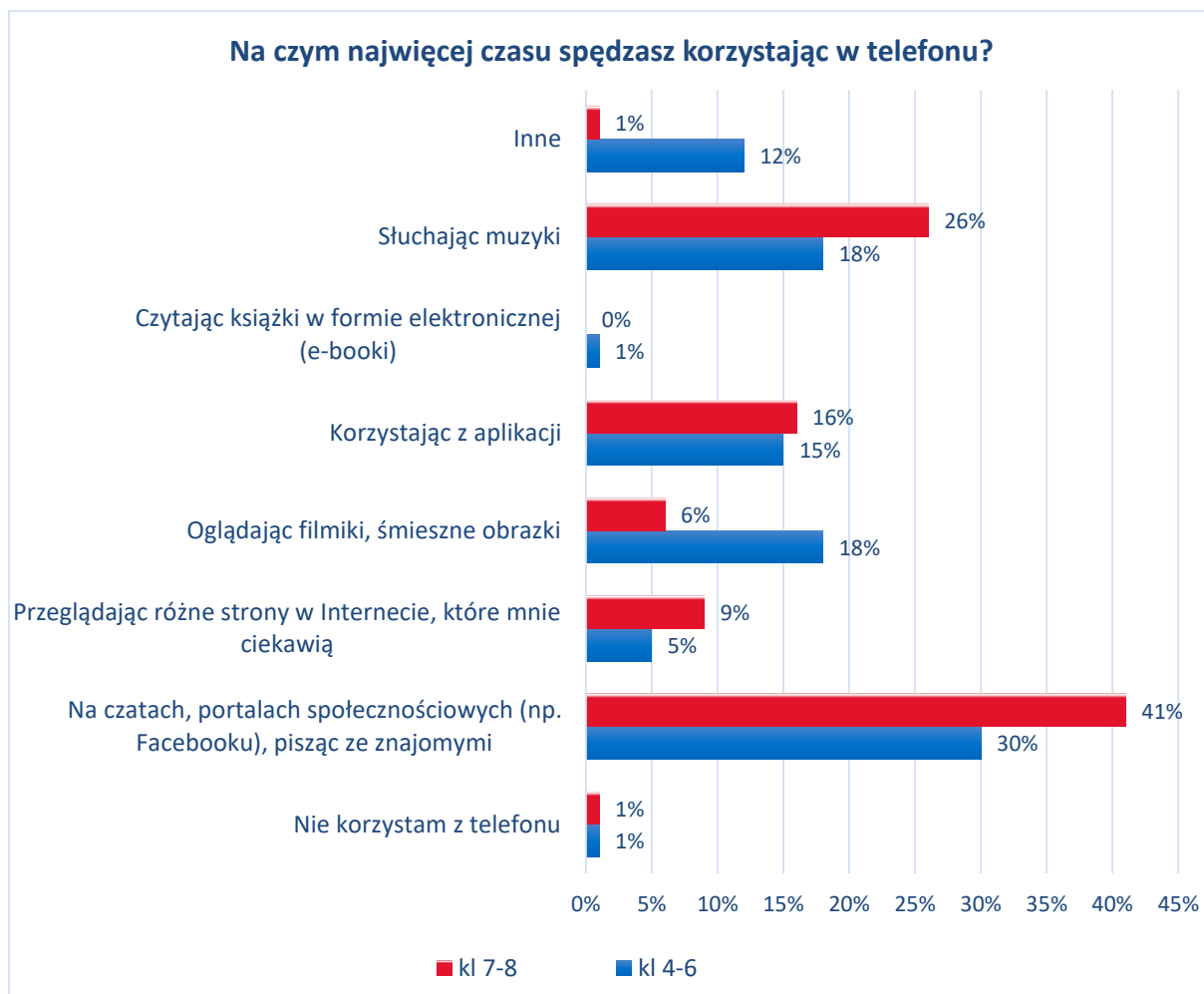
Badani uczniowie z obu grup wiekowych najczęściej korzystają z telefonu po to, aby komunikować się ze znajomymi przez różne portale społecznościowe (kl. 4-6: 30%, kl. 7-8: 41%).

Drugą popularną aktywnością jest słuchanie muzyki (kl. 4-6: 18%, kl. 7-8: 26%).

Zdecydowanie najmniej rozpowszechnionym zajęciem jest czytanie e-booków na smartfonie – robi tak 1% uczniów z klas 4-6 i żaden uczeń z klas 7-8 (0%).

W tym pytaniu brak używania telefonu zadeklarowało po 1% uczniów w obu analizowanych grupach wiekowych.

Wykres 64. Najczęstsze zajęcia uczniów na telefonie

IV 7. HAZARD

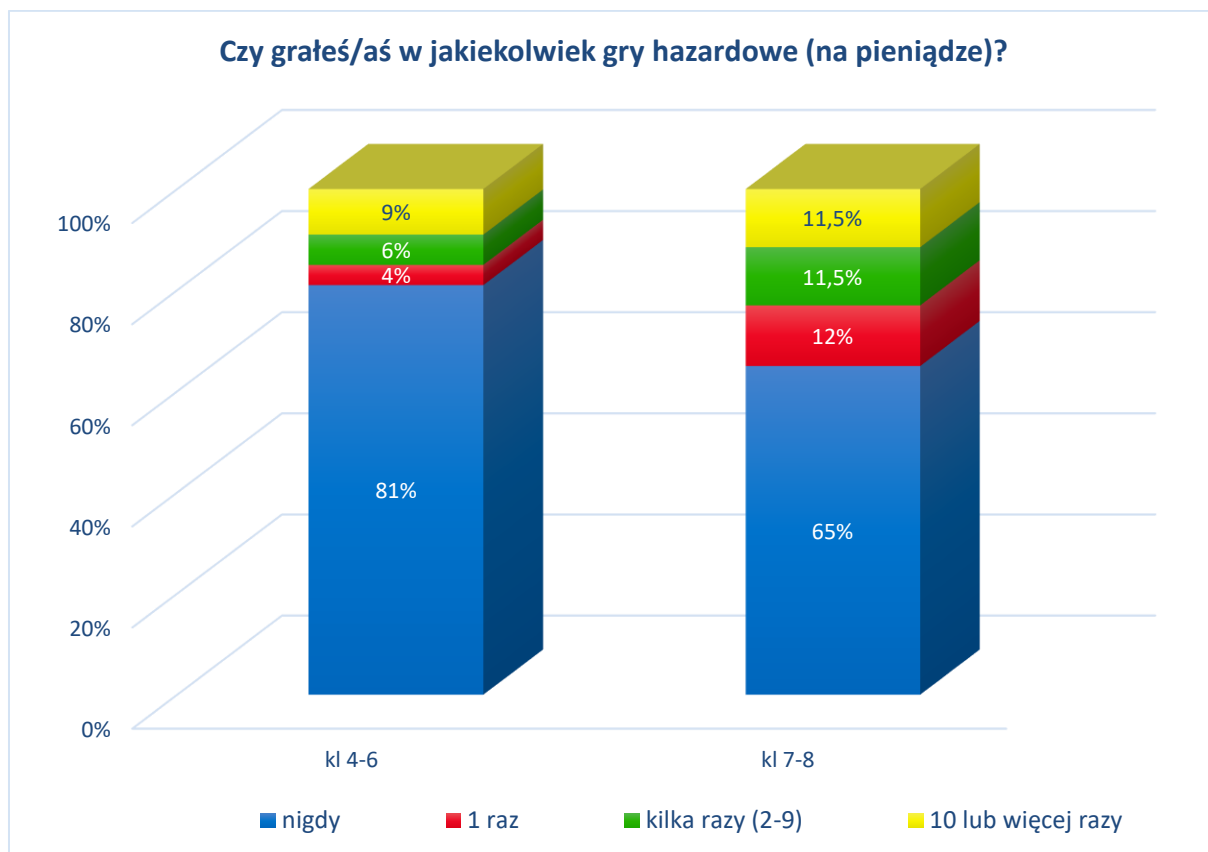
Część badanych uczniów przyznała się do korzystania z gier hazardowych online.

Co więcej, popularność gier hazardowych wzrasta zauważalnie z wiekiem

łącznie 19% uczniów z klas 4-6 oraz 35% z klas 7-8 przyznało, że przynajmniej raz w swoim życiu zagrało w gry na pieniądze.

Największa grupa uczniów najmłodszych stwierdziła, że zrobiła tak przynajmniej 10 razy (9%), a uczniowie starsi, że tylko raz (12%), aczkolwiek niewiele mniej, bo 11,5% również przyznała za grała od 10 razy wzwyż.

Wykres 65. Granie w gry hazardowe

IV 8. POWSZECHNOŚĆ WYBRANYCH UZALEŻNIEŃ WŚRÓD UCZNIÓW

Na pytanie o powszechność występowania różnych rodzajów uzależnień behawioralnych, uczniowie z obu badanych przedziałów wiekowych zgodnie wskazują, że najczęściej stykają się z:

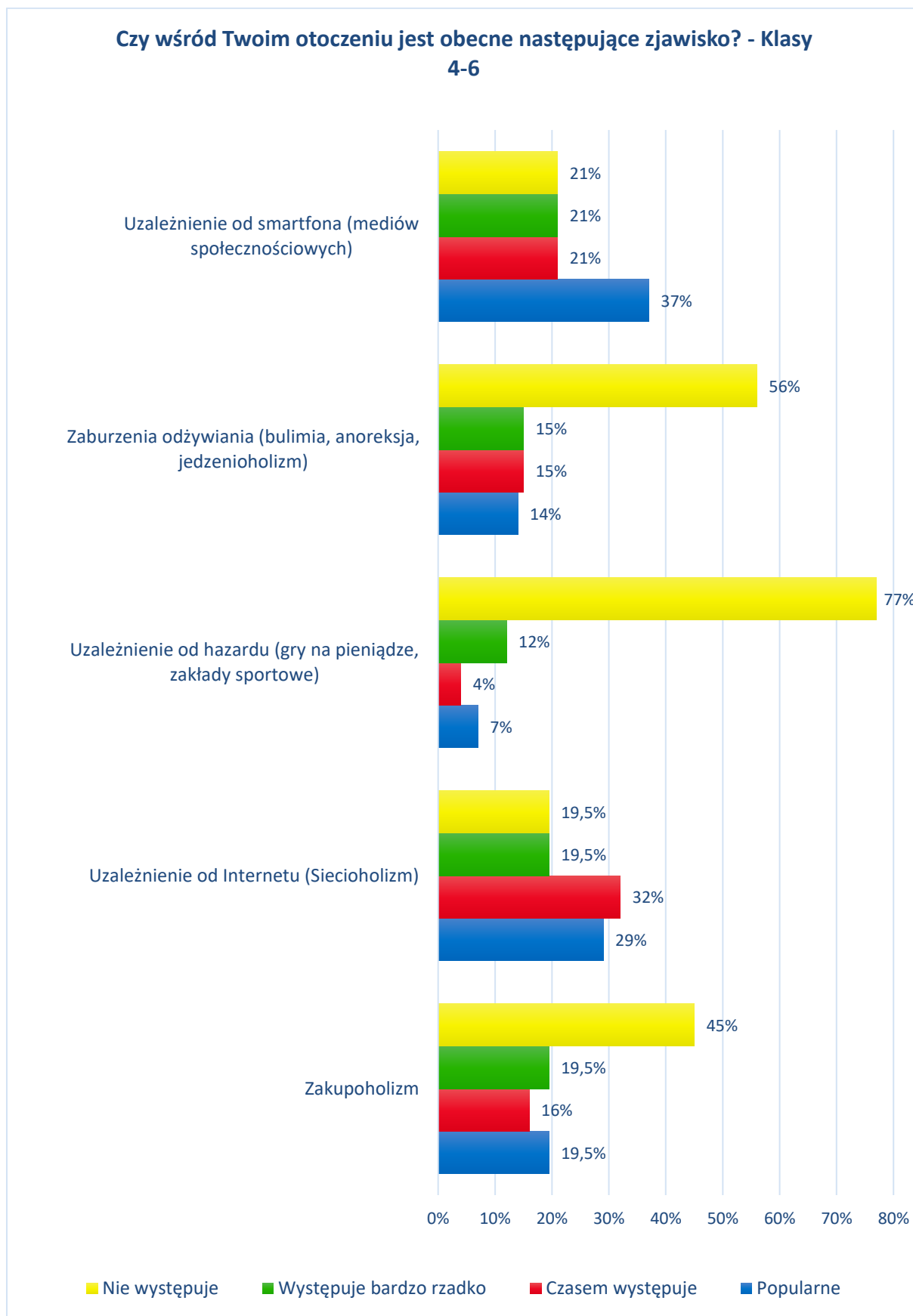
- uzależnieniem od smartfonu (mediów społecznościowych) – w kl. 4-6: 37%, a w kl. 7-8: 51% uważa, że występuje to bardzo często;

- siecizolizmem – w kl. 4-6: 29%, a w kl. 7-8: 42%, uważa, że występuje to bardzo często.

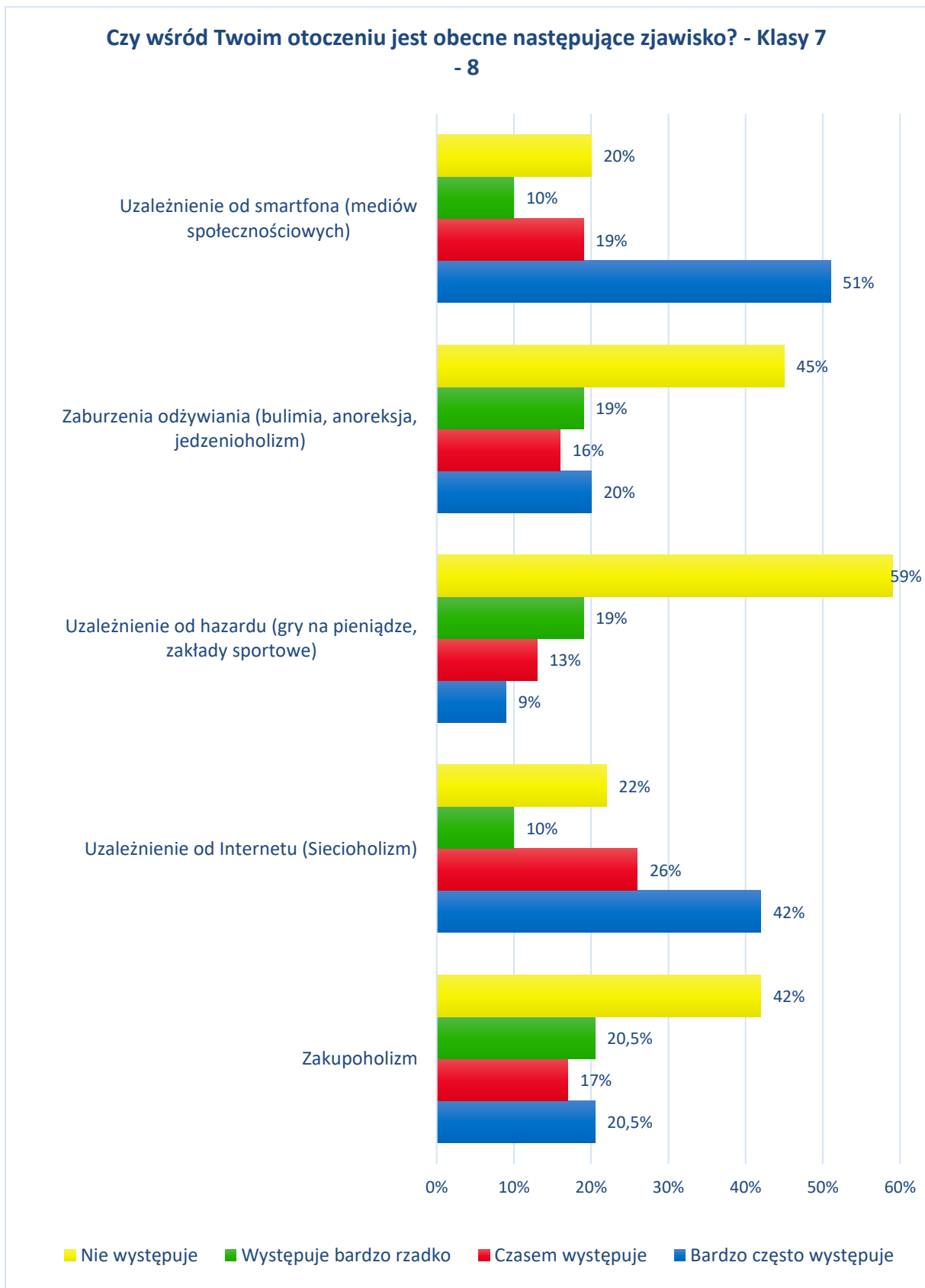
Ponadto należy zauważyć, że w przypadku wszystkich wymienionych w pytaniu rodzajów uzależnień od zachowań widoczny jest przyrost ich występowania wraz z wiekiem badanych uczniów.

Dla przykładu – podczas gdy 77% uczniów najmłodszych ocenia, że uzależnienie od hazardu w ogóle nie występuje wśród ich rówieśników, tego samego zdania jest już o 18 punktów procentowych mniej uczniów z klas 7-8 (czyli 59%).

Wykres 66. Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów – klasy 4-6

Wykres 67. . Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów – klasy 7-8

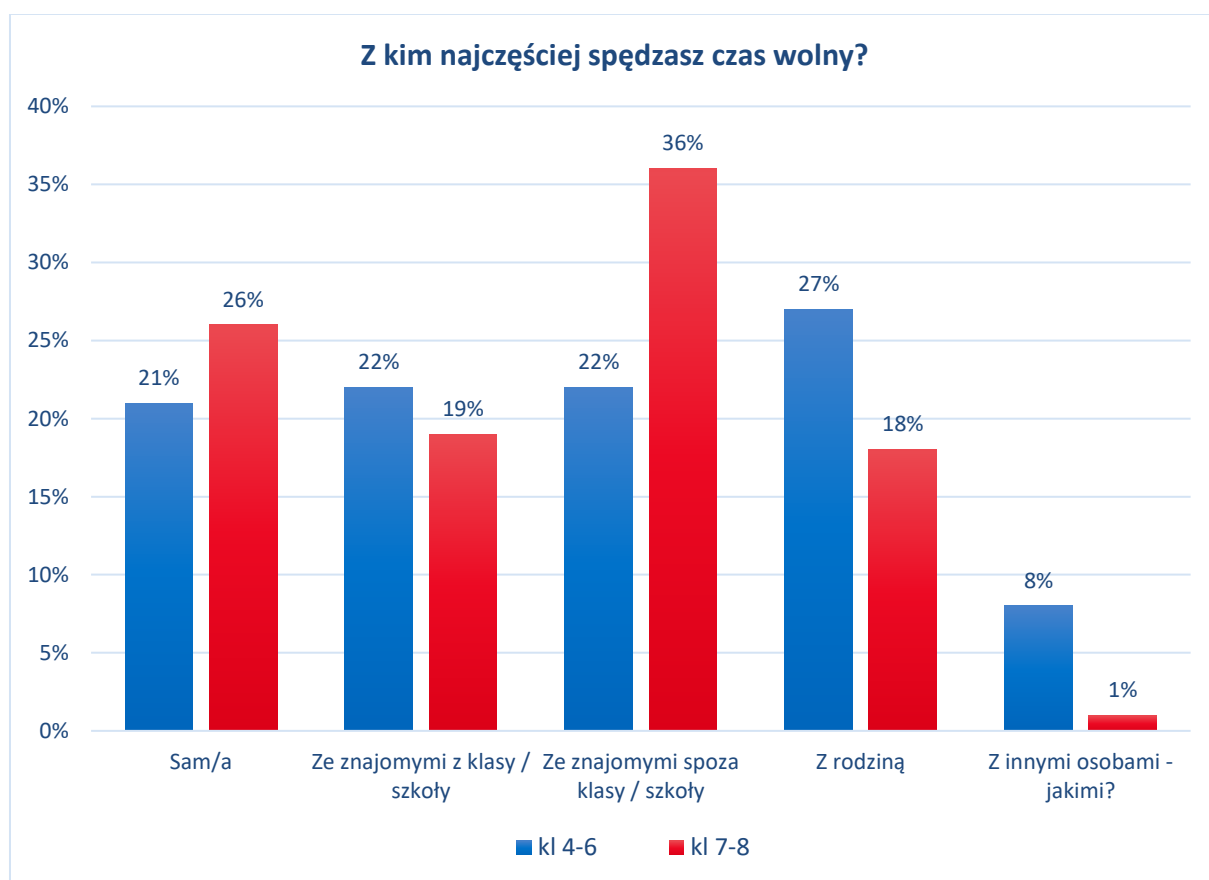
IV 9. CZAS WOLNY

Największa grupa najmłodszych z badanych uczniów deklaruje, że woli spędzać czas wolny z rodziną (27%).

W przypadku uczniów starszych już dużo mniej, bo 18% wyraża taką opinię. W zamian najwięcej, bo 36% uczniów z klas 7-8 woli spędzać czas ze znajomymi spoza klasy i szkoły.

Odzwierciedla to naturalne preferencje charakterystyczne dla grup wiekowych i postępującej socjalizacji.

Wykres 68. Towarzystwo uczniów w wolnym czasie

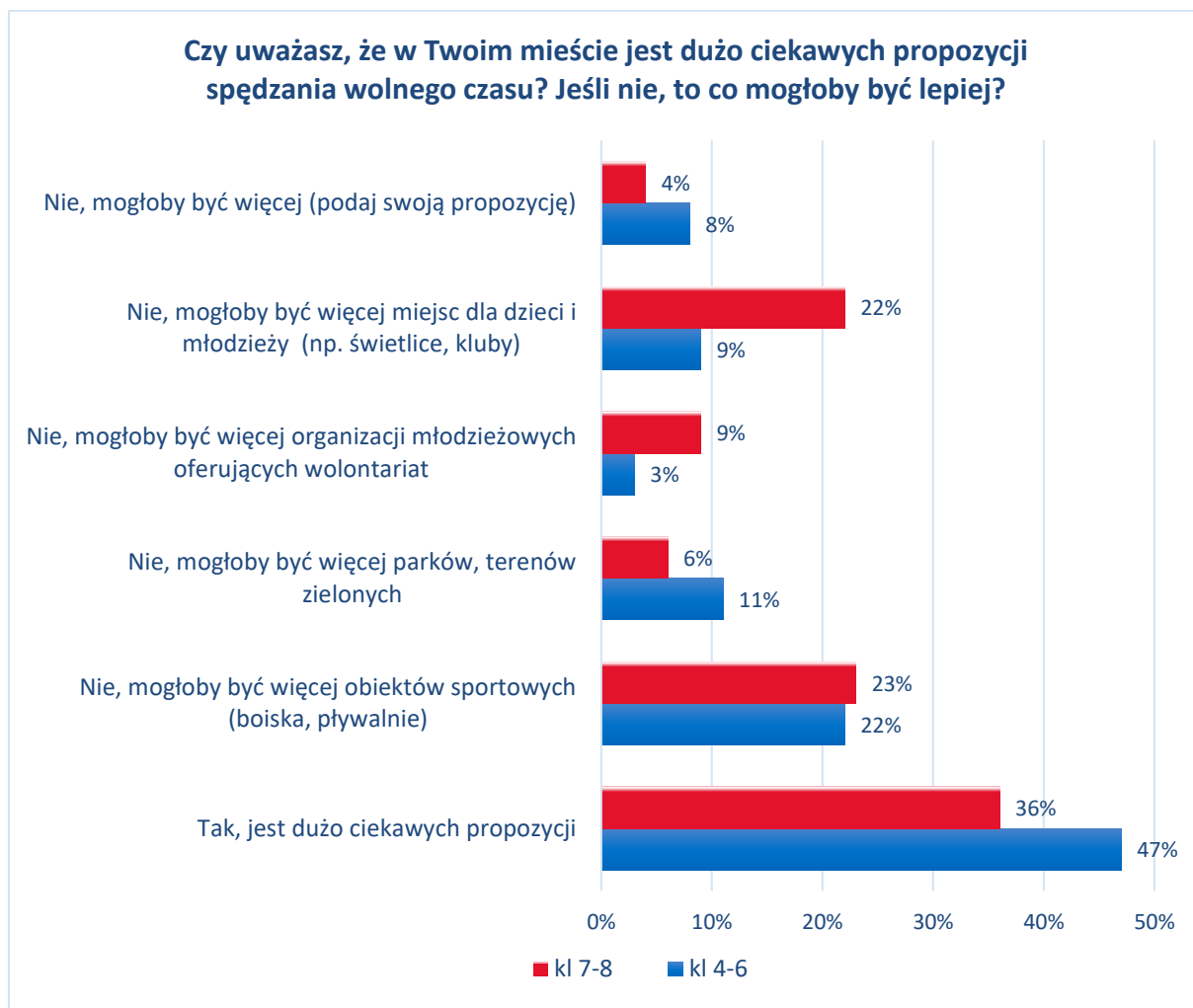

Większość – ponad połowa – uczniów w obu badanych grupach wiekowych nie uważa, że w okolicy ich miejsca zamieszkania jest wiele ciekawych opcji do spędzania wolnego czasu (kl. 4-6: 53%, kl. 7-8: 64%).

Taka nieprzychylna opinia wzrasta z wiekiem.

Najwięcej sugestii usprawnień – i to w obu grupach wiekowych – obejmowało zapewnienie większej liczby obiektów sportowych (kl. 4-6: 22%, kl. 7-8: 23%).

Wykres 69. Opinie uczniów nt. propozycji spędzania wolnego czasu w okolicy

IV 10. SPOŻYWANIE NAPOJÓW ENERGETYCZNYCH

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązuje zakaz sprzedaży napojów z dodatkiem kofeiny lub tauryny:

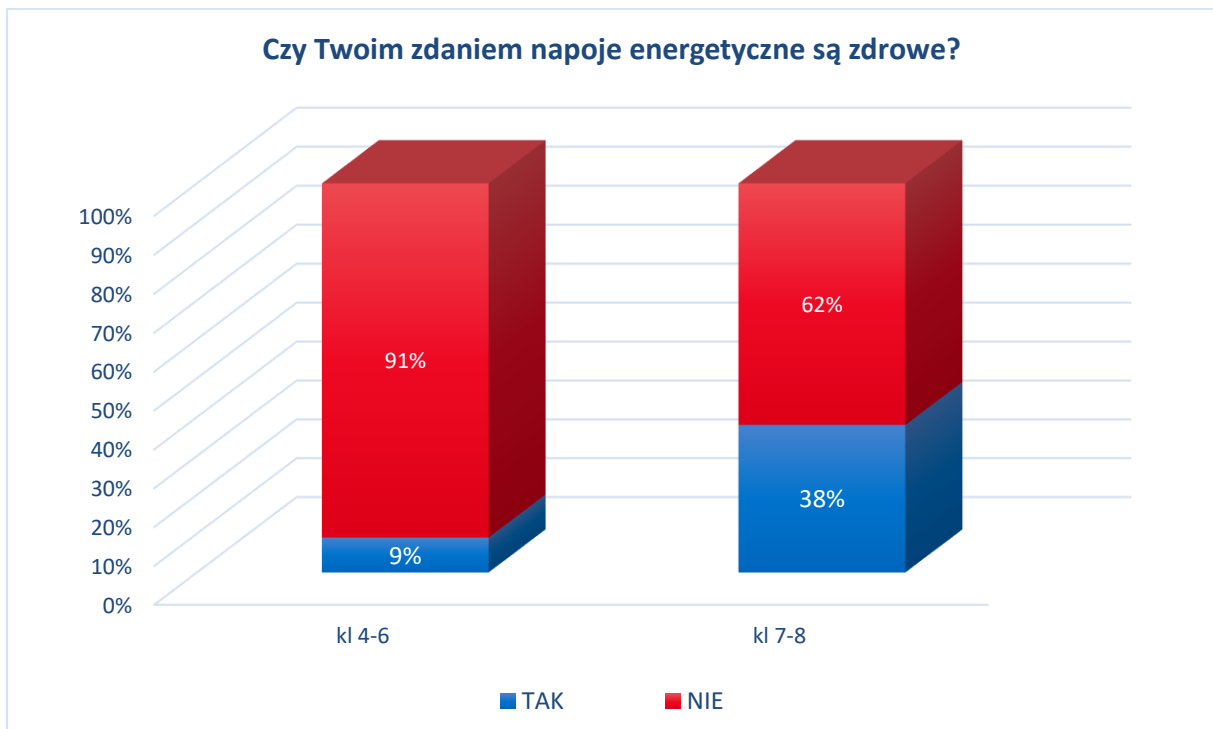
- 1) osobom poniżej 18. roku życia;
- 2) na terenie jednostek systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 i 1672);
- 3) w automatach.

W świetle odpowiedzi udzielonych na ostatnie trzy pytania widać, że zakaz ten nie jest w pełni przestrzegany na terenie gminy Kętrzyn.

Warto zauważyć, że 9% uczniów najmłodszych i ponad czterokrotnie więcej (38%) uczniów z klas 7-8 ulega mylnemu przekonaniu o tym, że spożywanie napojów energetycznych jest zdrowe.

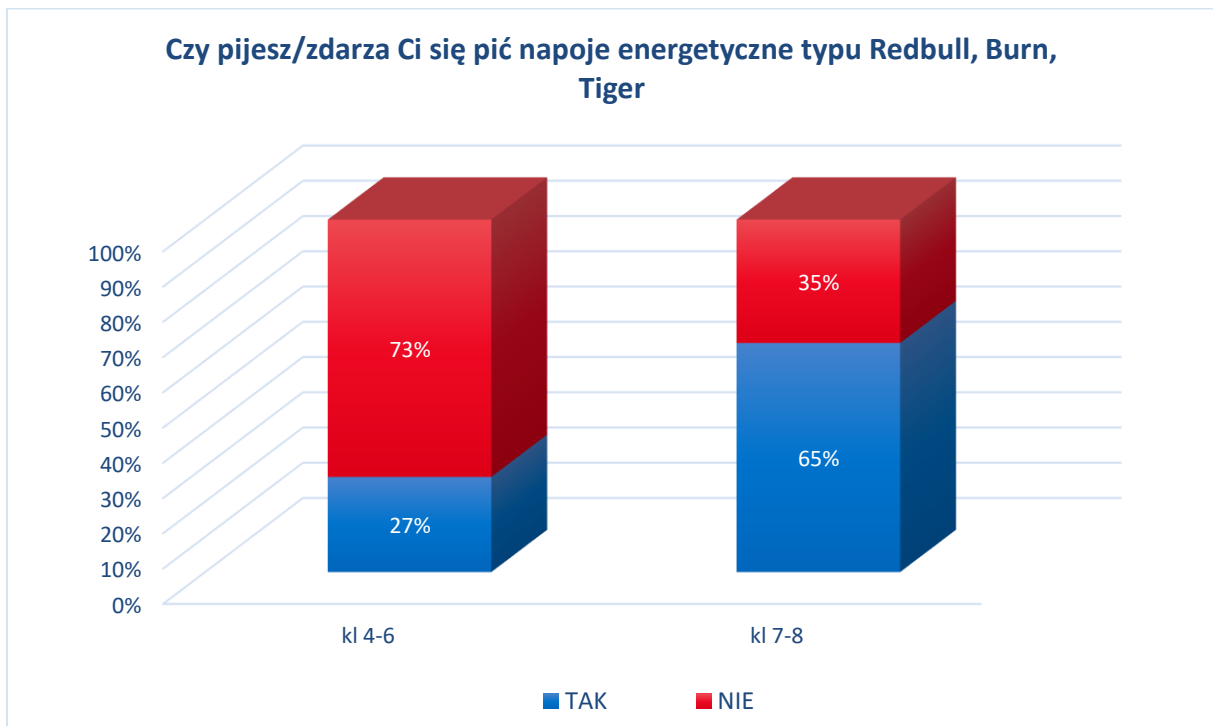

Wykres 70. Opinia uczniów nt. napojów energetycznych

Popularność spożywania napojów energetycznych wśród uczniów rośnie z wiekiem zdecydowanie i ponad dwukrotnie (kl. 4-6: 27%, kl. 7-8: 65%).

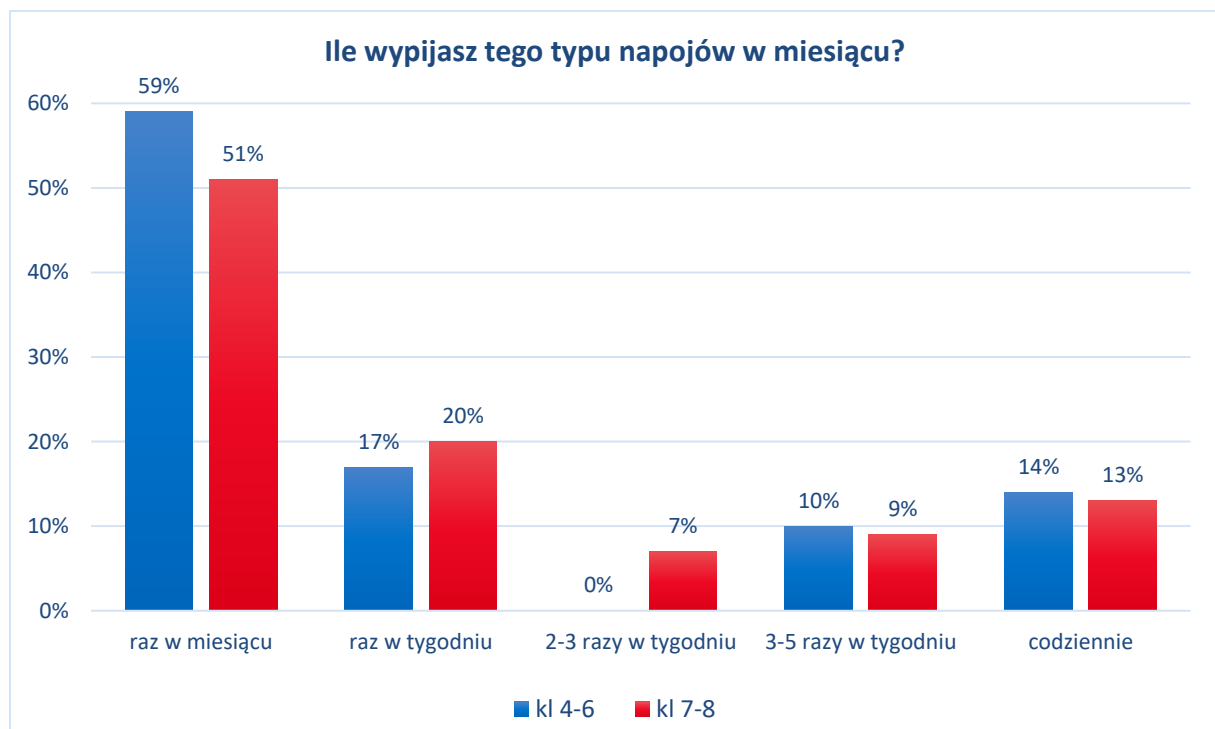
Wykres 71. Spożywanie napojów energetycznych przez uczniów

Uczniowie deklarują, że nie spożywają często napojów energetycznych – największa grupa w obu badanych przedziałach wiekowych wskazała na częstotliwość raz w miesiącu (kl. 4-6: 59%, kl. 7-8: 51%).

Są jednak również tacy uczniowie, którzy twierdzą, że spożywają energetyki częściej, nawet codziennie (kl. 4-6: 14%, kl. 7-8: 13%).

Wykres 72. Ilości napojów energetycznych spożywanych przez uczniów w miesiącu

V PODSUMOWANIE BADAŃ ANKIETOWYCH

V 1. LOKALNE PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

- Za najmniej istotny problem mieszkańcy uznali zjawisko uzależnienia od narkotyków i dopalaczy – zdaniem łącznie 77% jest to problem zdecydowanie nieistotny w społeczności gminy.
Wyróżnia się również bardzo wysoki odsetek odpowiedzi „zdecydowanie nieistotny” (64%) wskazujący na przemoc domową.
Natomiast jako najbardziej poważny problem lokalny mieszkańcy uznali uzależnienie od papierosów – zdaniem 44% respondentów jest to problem bardzo istotny, a dla 34% raczej istotny, co daje łącznie 78%. Z kolei w opinii 12% palenie papierosów to problem raczej nieistotny, a dla pozostałych 10% zdecydowanie nieistotny.
- Na skutek pytania skoncentrowanego na problematyce uzależnień w środowisku lokalnym uzyskano odpowiedzi potwierdzające obserwacje mieszkańców odnośnie uzależnień wyrażone w poprzednim pytaniu. Największa część badanych (38%) jako problem bardzo powszechny oceniła nikotynizm. Zdaniem 34% jest to z kolei problem dość powszechny, co daje łącznie 72%.
Alkoholizm to w opinii mieszkańców zjawisko bardzo powszechne (tak podaje 35%) lub dość powszechne (45%).
Za problem o zdecydowanie najmniejszej skali w gminie ponownie uznano narkomanię (dla 40% to zjawisko bardzo rzadkie, 19% dość rzadkie, a zdaniem 29% nie występuje w ogóle. Pozostałe łącznie 12% ma inną opinię na ten temat).
- Badani mieszkańcy w przeważającej większości (73%) widzą potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania różnym uzależnieniom.
Natomiast za najbardziej potrzebne działania profilaktyczne przeciwko uzależnieniom mieszkańcy uznali wsparcie psychologiczne dla rodzin (23% badanych i 32% odpowiedzi). Na drugim miejscu znalazły się: pomoc w integracji dzieci po okresie izolacji (19% badanych i 25% odpowiedzi), warsztaty profilaktyczne dla uczniów (19% badanych i 27% odpowiedzi) i otwarte konsultacje z terapeuta uzależnień (19% badanych i 27% odpowiedzi).
- Zjawisko kompulsywnego objadania się jest obecne w społeczności lokalnej. Większość mieszkańców (67%) deklaruje, że nie ma w zwyczaju „zajadania” stresów, ale pozostała ponad 1/3 badanych (czyli 33%) wyznała, że zdarza im się kompulsywne objadanie.
- Największa część badanych (60%) dorosłych mieszkańców wyznała, że spróbowała alkoholu po raz pierwszy w wieku dojrzewania, pomiędzy 16 a 18 r.ż., a 36%, że jako osoby pełnoletnie. Mały odsetek (2%) deklaruje się jako całkowici abstynenci.
- We wszystkich pytaniach dotyczących spożywania alkoholu powtarza się deklaracja abstynencji przez 2% badanych. Jest to bardzo niski odsetek. Blisko połowa respondentów przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w miesiącu (46%), 25%, że kilka razy do roku, 19%, że raz w tygodniu, 8%, że kilka razy w tygodniu.

- Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego ilości. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki). Największa grupa (44%) twierdzi, że przyjmuje jednorazowo 1-2 porcji alkoholu, a 36%, że 3-4 porcje. Łącznie 18% podaje, że spożywa jednorazowo od 5 porcji wzwyż.
- Niemal żaden z badanych mieszkańców (98%) nie ma wiedzy o miejscach, w których może znaleźć pomoc osoba uzależniona od alkoholu.
- Mieszkańcy w większości (64%) uważają, że w ich okolicy jest odpowiednia liczba sklepów i lokali sprzedających napoje alkoholowe.
- Tylko 1% badanych dorosłych mieszkańców deklaruje, że zna jakąkolwiek osobę przyjmującą substancje odurzające.
- 60% badanych przyznała, że po raz pierwszy spróbowała papierosa w wieku 16-18 lat, a 36%, że już jako osoby pełnoletnie. 3% deklaruje się jako osoby całkowicie bez takich doświadczeń, a 1%, że zapaliła papierosa pierwszy raz, mając 13-15 lat.
- Łącznie 85% mieszkańców gminy Kętrzyn deklaruje się palaczami tytoniu. W tym ponad połowa (52%) badanych podaje, że obecnie regularnie pali papierosy tradycyjne; 17% przyznaje, że pali regularnie e-papierosy, a 16%, że pali papierosy lub e-papierosy okazjonalnie. Pozostałe 15% podało, że nie pali wcale.
- Zdecydowana większość mieszkańców (83%) nie miała styczności z hazardem przez Internet. Pozostałe 18% deklaruje przeciwnie.
- Tylko 1% badanych zadeklarował, że zna osobę doświadczającą przemocy domowej.

V 2. LOKALNE PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

- Zestawiając ze sobą odpowiedzi udzielone przez personel sprzedający napoje alkoholowe widać, że oceniają oni realia swojej pracy bardzo pozytywnie. Większość (60%) badanych sprzedawców deklaruje, że do przypadków prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie dochodzi tylko kilka razy w roku. Zdaniem 20% takie działania nie mają miejsca, a pozostałe 20% ocenia, że dzieje się to kilka razy w miesiącu.
- Zdaniem połowy (50%) badanych do przypadków spożywania alkoholu w obrębie ich sklepu nie dochodzi w ogóle, a zdaniem drugiej połowy (50%) kilka razy do roku.
- Większość respondentów (70%) deklaruje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie wystąpiło żadne nieprzyjemne zdarzenie związane ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu. Pozostałe 30% podało, że pytanie ich nie dotyczy (lokale gastronomiczne). Żaden z badanych nie stwierdził,

że w ciągu ostatnich 3 miesięcy zaszła konieczność wezwania policji/straży miejskiej z prośbą o interwencję w sprawie nieprzyjemnego zajścia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu.

- Wszyscy (100%) z badanych sprzedawców zgodnie podali, że ni nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobie niepełnoletniej. Niemniej nie wszyscy sprzedawcy zawsze legitymują klientów w przypadku wątpliwości co do ich wieku: 80% robi tak zawsze, a 20% często.

V 3. PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU UCZNIÓW

- Badani uczniowie bardzo pozytywnie oceniają swoje relacje zarówno z rówieśnikami, nauczycielami, jak i rodzicami, co stanowi cenny punkt wyjścia do pracy edukacyjnej, profilaktycznej oraz socjalizacyjnej.
Uczniowie zarówno z klas 4-6, jak i 7-8 najlepiej cenią sobie relacje z rodzicami. Na drugim miejscu są relacje społeczne z kolegami i koleżankami, a na trzecim relacje z kadrą pedagogiczną.
- Na pytanie o częstotliwość doświadczania przemocy przez uczniów, największa ich grupa stwierdziła, że nigdy nie doznała przemocy w szkole (kl. 4-6: 28%, kl. 7-8: 39%). Oznacza to, że pozostałe 72% uczniów najmłodszych i 61% z klas 7-8 ma styczność z przemocą w szkole. W tym najwięcej (16%) uczniów z klas 4-6 przyznaje, że doświadcza przemocy codziennie, a w klasach 7-8, najwięcej, bo 23% twierdzi, że doświadcza przemocy kilka razy do roku.
Skala zjawiska przemocy w szkole zmniejsza się wraz z wiekiem.
- Przeważająca większość uczniów deklaruje, że nie doznaje przemocy domowej (kl. 4-6: 85%, kl. 7-8: 83%), a odsetek ten nieznacznie zmniejsza się w klasach starszych. Oznacza to, że pozostałe 15% uczniów z klas 4-6 i 17% z klas 7-8 doznaje w domu zachowań przemocowych.
- Zdaniem samych uczniów, spożywanie alkoholu w ich środowisku nie tylko występuje, ale i znacząco wzrasta z wiekiem (kl. 4-6: 28%, kl. 7-8: 61%). W obu badanych grupach wiekowych uczniowie twierdzą, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol, aby zaimponować innym (kl. 4-6: 53%, kl. 7-8: 48%). Na pytanie skierowane bezpośrednio do respondentów o to, jak często spożywają alkohol, zdecydowana większość uczniów zaprzecza, jakoby tak postępowała (kl. 4-6: 85%, kl. 7-8: 70%), aczkolwiek odsetek ten wyraźnie maleje w klasach starszych.
- Poproszono uczniów o ustosunkowanie się do trzech poglądów na temat alkoholu.
„W moim mieście są miejsca, w których osoba niepełnoletnia może kupić alkohol bez problemu” – z takim stwierdzeniem zgodziło się 21% uczniów z klas 4-6 i dużo więcej, bo już 34% uczniów z klas 7-8. Może to świadczyć o tym, że więcej uczniów z klas 7-8 podejmuje próby zakupu alkoholu.
„Piwo to nie alkohol” – ten bardzo znany i złudny stereotyp podziela 7% uczniów najmłodszych i aż 29% uczniów z klas 7-8, co jest alarmującym sygnałem.
Na pytanie o to, czy „każdy może uzależnić się od alkoholu” twierdząco odpowiada 60% uczniów z klas 4-6 i 77% z klas 7-8. Świadczy to o wysokim poziomie świadomości na temat możliwości uzależnienia od alkoholu.

- Na pytanie o popularność palenia papierosów wśród uczniów ponad połowa (54%) respondentów z klas 4-6 (54%) i z klas 7-8 (84%) twierdzi, że nawyk ten jest bardzo powszechny w środowisku ich rówieśników. Są to wartości znacząco wyższe, niż w przypadku analogicznego pytania o spożywanie alkoholu przez uczniów.
- Na pytanie skierowane bezpośrednio do respondentów o to, czy palą papierosy, ponad połowa ankietowanych uczniów w każdej z badanych grup wiekowych – zaprzecza (kl. 4-6: 76%, kl. 7-8: 51%).
Widać wyraźny skok popularności palenia papierosów wśród starszych uczniów. Z tym że najwięcej uczniów przyznaje się tylko do jednorazowego zapalenia papierosa (kl. 4-6: 13%, kl. 7-8: 19%).
- W świetle deklaracji uczniów, w ich środowisku wyraźnie są obecne również narkotyki i dopalacze: 20% uczniów z klas 4-6 i 32% z klas 7-8 podaje, że ich rówieśnicy sięgają po takie substancje. Ich popularność wzrasta skokowo wraz z wiekiem blisko trzykrotnie: w klasach 4-6: 6%, a w klasach 7-8 już 17% uczniów zadeklarowało kontakt z substancjami odurzającymi.
- Popularność gier hazardowych wzrasta zauważalnie z wiekiem – łącznie 19% uczniów z klas 4-6 i 35% z klas 7-8 przyznało, że przynajmniej raz grało w gry na pieniądze.
- Na pytanie o czas spędzany przy komputerze w celach innych, niż nauka, uzyskano wyrównane odpowiedzi i zbliżone do siebie w obu grupach wiekowych. W przypadku uczniów najmłodszych: 24% deklaruje, że w ogóle nie korzysta z komputera, 23%, że przeznaczają do 4 godzin, a 22%, że do 2 godzin. Jest też odsetek (15%) uczniów najmłodszych spędzających przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie. Z kolei uczniowie z klas 7-8 najczęściej (23%) mają spędzać czas przed komputerem do 4 godzin dziennie, 22% wcale, a 20% 2 godzin dziennie. Jest też nieco mniejszy odsetek (13%) uczniów spędzających przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie.
W sytuacji tygodniowego braku dostępu do Internetu najwięcej uczniów deklaruje, że czułaby się z tym raczej normalnie, chociaż nieco by im go brakowało (kl. 4-6: 48%, kl. 7-8: 42%).
Podsumowując, większość uczniów wykazuje bezpieczne postawy w korzystaniu z komputera, czego nie można powiedzieć z pełnym przekonaniem o używaniu smartfonów.
- Uczniowie bez porównania bardziej preferują korzystanie ze smartfona, niż z komputera – tylko 2% uczniów z klas 4-6 i 1 z klas 7-8 podało, że w ogóle nie używa telefonu. Ponadto popularność smartfonów wzrasta z wiekiem.
Uczniowie najmłodszy najczęściej (37%) przeznaczają na używanie telefonu 2-3 godziny dziennie, a uczniowie z klas 7-8 już powyżej 5 godzin dziennie (38%).
Badani uczniowie z obu grup wiekowych najczęściej korzystają z telefonu, aby komunikować się ze znajomymi na portalach społecznościowych (kl. 4-6: 30%, kl. 7-8: 41%).
- Na pytanie o powszechność występowania różnych rodzajów uzależnień behawioralnych, uczniowie z obu badanych przedziałów wskazują, że najczęściej stykają się z:
  - Uzależnieniem od smartfona (mediów społecznościowych) – kl. 4-6: 37%, kl. 7-8: 51% uważa, że występuje bardzo często;
  - Sieciologizmem - kl. 4-6: 29%, kl. 7-8: 42%, uważa, że występuje bardzo często.
 Ponadto w przypadku wszystkich wymienionych rodzajów uzależnień od zachowań widać przyrost ich występowania wraz z wiekiem.

- Uczniowie kętrzyńskich szkół mają styczność z różnymi formami cyberprzemocy, aczkolwiek w bardzo różnym zakresie. Skala cyberprzemocy w środowisku uczniowskim – w mniejszym bądź większym stopniu - wzrasta wraz z wiekiem.

Uczniowie z klas 4-6 sygnalizują, że najczęściej w ich środowisku dochodzi do przypadków otrzymywania w Internecie złośliwych komentarzy, czyli tzw. hatingu – tak podaje łącznie 58% badanych. W tym 40% przyznało, że spotkało ich osobiście takie zachowanie, a 18% zna ze słyszenia takie sytuacje.

Z kolei najrzadziej mają występować: otrzymywanie wiadomości z groźbami lub szantażem - 74% uczniów z klas 4-6 twierdzi, że nigdy się z tym nie zetknęło.

W klasach 7-8 wzrasta skala występowania zjawiska hatingu – łącznie 68% badanych uczniów zetknęło się z nim osobiście lub w swoim najbliższym otoczeniu.

Natomiast również w opinii tej grupy uczniów najrzadziej ma dochodzić do podszywania się pod goś w Internecie. 60% uczniów twierdzi, że nigdy się z tym nie zetknęło.
- Największa grupa uczniów najmłodszych deklaruje, że woli spędzać czas wolny z rodziną (27%), a uczniów starszych – ze znajomymi spoza klasy i szkoły (36%). Odzwierciedla to naturalne preferencje charakterystyczne dla grup wiekowych i postępującej socjalizacji.

Większość – ponad połowa – uczniów nie uważa, że w okolicy ich miejsca zamieszkania jest wiele opcji do spędzania wolnego czasu (kl. 4-6: 53%, kl. 7-8: 64%), a opinia taka wzrasta z wiekiem.

Najwięcej sugestii – i to w obu grupach wiekowych – obejmowało zapewnienie większej liczby obiektów sportowych (kl. 4-6: 22%, kl. 7-8: 23%).
- Pomimo że od 1 stycznia 2024 r. obowiązuje zakaz sprzedaży napojów energetycznych małoletnim do lat 18, część uczniów nadal sięga po nie. Uczniowie deklarują, że nie spożywają często napojów energetycznych – największa grupa w obu badanych przedziałach wiekowych wskazała na częstotliwość raz w miesiącu (kl. 4-6: 59%, kl. 7-8: 51%). Popularność spożywania napojów energetycznych wśród uczniów rośnie z wiekiem zdecydowanie i skokowo, bo ponad dwukrotnie (kl. 4-6: 27%, kl. 7-8: 65%). Co więcej, 9% uczniów najmłodszych i ponad czterokrotnie więcej (38%) uczniów z klas 7-8 ulega mylnemu przekonaniu o tym, że spożywanie napojów energetycznych jest zdrowe.

VI DIAGNOZA DANYCH INSTYTUCJONALNYCH

VI 1. LOKALIZACJA I LUDNOŚĆ

Gmina Kętrzyn położona jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego w powiecie kętrzyńskim. Gmina Kętrzyn otacza swoim obszarem Miasto Kętrzyn. W sąsiedztwie Gminy zlokalizowane są Gminy: Barciany, Giżycko, Korsze, Mrągowo, Reszel, Ryn, Srokowo i Węgorzewo.

Gmina Kętrzyn zajmuje obszar 285,73 km², co stanowi 23,5% powierzchni powiatu kętrzyńskiego oraz niespełna 1,2% powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego. Na terenie Gminy Kętrzyn położonych jest 79 miejscowości, z czego największe z nich to Karolewo (814 mieszkańców) oraz Wopławki (582 mieszkańców).

Na dzień 31.12.2023 gminę zamieszkiwało 7942 mieszkańców, w tym nieznacznie przeważają mężczyźni (50,66%). Rozkład struktury demograficznej pod względem płci jest bardzo wyrównany.

W ciągu ostatnich trzech lat liczba populacji gminy stale zmniejsza się i zmalała łącznie o 3,19%.

Utrzymuje się tendencja wśród mieszkańców gminy do zawierania coraz mniejszej liczby małżeństw (spadek o 9,3%).

Stale i zauważalnie zmniejsza się liczba urodzeń (spadek o 32,35%) oraz liczba zgonów (15,15%).

Tab. 1. Demografia gminy Kostrzyn w l. 2019-2023

	2021	2022	2023
Mieszkańcy ogółem, w tym	8204	8053	7942
kobiety	4302	3967	3918
mężczyźni	4172	4086	4024
Zawarte małżeństwa	43	41	39
Orzeczone rozwody	18	24	22
Urodzenia żywe, w tym	62	58	42
chłopcy	37	20	22
dziewczynki	25	38	20
Zgony, w tym	99	95	84
Mężczyźni	52	51	55
Kobiety	47	44	29

Źródło: USC

Na dzień 31.12.2023 wśród mieszkańców gminy Kętrzyn najwięcej było osób w wieku produkcyjnym (62,16%).

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym: **1587**

- a. w tym kobiet: **783**
  - b. w tym mężczyzn: **804**
- Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym: **4937**
- c. w tym kobiet: **2220**
  - d. w tym mężczyzn: **2717**
- Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym: **1364**
- e. w tym kobiet: **905**
  - f. w tym mężczyzn: **459**.

VI 2. POMOC SPOŁECZNA

Liczba rodzin objęta pomocą GOPS w Kętrzynie stale maleje i zmniejszyła się o 13,62% w ciągu ostatnich trzech lat.

W tym samym okresie żadna z rodzin nie korzystała na terenie gminy z pomocy GOPS z powodu uzależnień.

O 13,25% zmniejszyła się w tym czasie łączna liczba przyznanych świadczeń. W tym zdecydowanie najczęściej przyznaje się świadczenia o charakterze pieniężnym (np. w roku 2023 stanowiły one 63,69% wszystkich przyznanych świadczeń).

Tab. 2. Pomoc GOPS w Kętrzynie w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba rodzin objęta pomocą GOPS ogółem, w tym	477	439	412
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	0	0	0
Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS osobom			
Świadczenia ogółem, w tym	762	715	661
Świadczenia rzeczowe dla osób	264	242	247
Świadczenia pieniężne dla osób	527	497	421
Świadczenie porady dla osób	175	211	198

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Zdecydowanie i bezspornie głównym powodem przyznawania pomocy społecznej przez GOPS w Kętrzynie w l. 2021-2023 było bezrobocie.

Na przykład w roku 2023 aż 92,21% z łącznej liczby powodów przyznania pomocy stanowiło właśnie bezrobocie.

Jednocześnie od roku 2021 ani razu nie przyznano pomocy z powodu ubóstwa, alkoholizmu czy bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

Tab. 3. Powody przyznawania pomocy społecznej przez GOPS w Kętrzynie w I. 2021-2023

	2021	2022	2023
Niepełnosprawność	6	14	13
Bezrobocie	283	264	237
Osoby dotknięte klęską żywiołową	5	0	0
Ubóstwo	0	0	0
Bezradność opiek.-wych	0	0	0
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	1	1	0
Alkoholizm	0	0	0
Inne	2	7	7
OGÓŁEM	297	286	257

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Kadra GOPS w Kętrzynie stale podnosi swoje kompetencje zawodowe, m.in. uczestnicząc w szkoleniach:

W roku 2021 pracownicy socjalni wzięli udział w szkoleniach pt.:

- 1) „Kontakt i praca z osobą stosującą przemoc – oddziaływanie, motywowanie, formy pomocy”.
- 2) „Profilaktyka i praca z osobą doznającą przemocy i współuzależnioną”.

W roku 2022 pracownicy socjalni wzięli udział w szkoleniu pt.: „Praca z osobami z problemem przemocy i problemem alkoholowym”.

W roku 2023 pracownicy socjalni wzięli udział w szkoleniach pt.:

- 1) „Symulacja działań grupy diagnostyczno – pomocowej.”
- 2) „Rola i uprawnienia pracownika socjalnego w procedurze zabezpieczenia dziecka.”
- 3) „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dziecka”.

VI 3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Liczba zainicjowanych na terenie gminy Kętrzyn procedur „Niebieskie Karty” wykazuje wahania w poszczególnych latach, lecz biorąc pod uwagę tylko rok wyjściowy i końcowy – widać spadek o 42,85% w liczbie wszczynanych procedur.

Procedurę „Niebieskie Karty” wszczyna najczęściej Policja, a w pojedynczych przypadkach GOPS.

Tab. 4. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w I. 2021-2022 na terenie gminy Kętrzyn

	2021	2022	2023
Sporządzono NK ogółem, w tym przez	42	19	24
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2	1	4
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	0	0
Policję	40	18	19
Inne instytucje i organizacje		0	0
Inne	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Mieszkańcy gminy Kętrzyn mogą korzystać z oferty wsparcia przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym Przeciw Przemocy w Rodzinie. Od roku 2021 stale maleje liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu (spadek o 36,8%). W tym liczba rodzin zgłaszających się z problemem alkoholowym wykazuje wahania.

Tab. 5. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy w Rodzinie w Kętrzynie w I. 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu	144	102	91
Rodziny z problemem alkoholowym	55	57	40

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W formie dwóch poniższych tabel zestawiono dane będące w posiadaniu Policji na temat przestępczości przeciwko rodzinie i opiece oraz interwencji dotyczących przemocy domowej na terenie gminy Kętrzyn w latach 2021-2023.

Z porównania zebranych danych statystycznych wynika, że:

- wśród penalizowanych czynów przeciwko rodzinie i opiece najczęściej na terenie gminy Kętrzyn dochodzi do wszczęcia postępowania w sprawie uchylania się od alimentów (art. 209 k.k.), a wskaźnik ten pozostaje na bardzo zbliżonym poziomie od lat,
- liczba postępowań wszczętych w sprawie znęcania się spadła w roku 2022 o 42,85% i od tego momentu utrzymuje się na stałym poziomie,
- liczba postępowań wszczynanych w sprawie kierowania gróźb karalnych utrzymuje się od lat na stałym poziomie,
- od 3 lat nie doszło do wszczęcia ani jednego postępowania w sprawie rozpijania małoletniego (art. 208 k.k.), co nie musi oznaczać, że do przypadków takich zachowań nie dochodzi w ogóle,
- stale i wyraźnie maleje ogólna liczba interwencji domowych Policji (spadek o 6,46%),

- liczba interwencji domowych Policji dotyczących przemocy domowej wykazuje wahania na przestrzeni lat, ale porównując ze sobą tylko dane za lata krańcowe widać znaczny spadek takich interwencji o 64,76%,
- aktów przemocy domowej doznają przede wszystkim kobiety, a sprawcami są z reguły mężczyźni - i to w większości pod wpływem alkoholu, (np. w roku 2023 stanowili oni 82,35% wszystkich osób stosujących przemoc domową),
- sporadycznie zdarzają się przypadki, w których przemoc stosują kobiety,
- o 78% spadła liczba dzieci obecnych podczas interwencji domowych Policji.

Tab. 6. Przepięstwa przeciwko rodzinie i opiece w gminie Kętrzyn w I. 20121-2023

		2021	2022	2023
Znęcanie się nad rodziną (art. 207 k.k.)	Wszczęte	7	4	4
	Stwierdzone	6	4	2
	Zakończone	7	4	4
Groźba karalna (art. 190 k.k.)	Wszczęte	2	2	2
	Stwierdzone	1	2	2
	Zakończone	2	2	2
Rozpijanie małoletniego (art. 208 k.k.)	Wszczęte	0	0	0
	Stwierdzone	0	0	0
	Zakończone	0	0	0
Niealimentacja (art. 209 k.k.)	Wszczęte	23	24	22
	Stwierdzone	22	22	18
	Zakończone	22	22	22
Inne	Wszczęte	0	0	0
	Stwierdzone	0	0	0
	Zakończone	0	0	0

Źródło: Policji (KPP)

Tab. 7. Przemoc domowa w danych Policji w I. 2021-2023

		2021	2022	2023
Liczba interwencji domowych Policji (ogółem)		201	152	188
Liczba interwencji domowych dot. przemocy domowej		42	14	19
Liczba osób doznających przemocy domowej	Ogółem	73	15	21
	Kobiety	31	11	12
	Mężczyźni	10	3	6
	Małoletni do 13 r. ż.	0	1	3
	Małoletni 13-18 r. ż.	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową	Ogółem	42	14	17
	Kobiety	3	0	3
	Mężczyźni	39	14	14
	Nieletni	0	0	0
W tym sprawcy pod wpływem alkoholu	Ogółem	42	13	14
	Kobiety	3	0	1
	Mężczyźni	39	13	13
	Nieletni	0	0	0
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji		32	1	7

Źródło: Policji (KPP)

VI 4. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

Na terenie gminy Kętrzyn swoje ustawowe obowiązki wypełnia Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Co roku odbywa się 5 spotkań ogólnych Komisji.

Tab. 8. Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Kętrzyn w I. 2021-2023

	2021	2022	2023
Posiedzenia KRPA (ogółem), w tym:	5	5	5
ogólne posiedzenia Komisji	5	5	5
Przeprowadzono rozmowy motywujące	18	13	14
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	2	2	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	10	7	8
Szkolenia, w których uczestniczyli członkowie KRPA	-	1	1

Źródło: KRPA/GOPS

Pomoc dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień świadczy 10 świetlic położonych na terenie gminy, a osobom dorosłym jedna działająca grupa samopomocowa AA oraz Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny.

Podstawowe zadania punktu to: psychoedukacja, poradnictwo, diagnoza problemu, wsparcie w działaniu. W punkcie są zatrudnieni:

- Specjalista psychoterapii uzależnień i specjalista pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie – dyżur 3 h tygodniowo;
- Psycholog kliniczny i psychoterapeuta - dyżur 4 h tygodniowo;
- Radca prawny - dyżur 3 h tygodniowo.

Poniżej przedstawiono ważniejsze oddziaływania profilaktyczne, które adresowano do młodzieży oraz ich rodziców i nauczycieli na terenie gminy Kętrzyn w latach 2021-2023, wraz z liczbą uczestników.

- **2021 r. Projekty:** „Unplugged”, „Cyberbuling – mowa nienawiści”
  - Ilość osób uczestniczących:
    - I. uczniów **335**
    - II. nauczycieli **6**
    - III. rodziców **99**
- **2022 r. Projekty:** „Cukierki”, „Spójrz inaczej”, „Pokonać przemoc”
  - Ilość osób uczestniczących:
    - I. uczniów **532**
    - II. nauczycieli **26**
    - III. rodziców **46**
- **2023 r. Projekty:** „Unplugged”, „Debata”, „Mobbing szkolny”, „Cyberpułapka”
  - Ilość osób uczestniczących:
    - I. uczniów **408**

- II. nauczycieli **36**
- III. rodziców **118**

Wśród innych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży należy wymienić w szczególności stale prowadzone zajęcia w świetlicach z programem opiekuńczo-wychowawczym oraz kolonie dla dzieci.

Tab. 9. Inne oddziaływania profilaktyczne w gminie Kętrzyn wobec dzieci i młodzieży w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
liczba dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, w świetlicach z programem opiekuńczo-wychowawczym	170	165	160
Liczba miejsc świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnień, w których realizowano program wychowawczy	10	10	10
Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	-	45	86
inne	453	116	171

Źródło: GOPS

Na dzień 31.12.2023 r. w gminie Kętrzyn było ogółem 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
  - do 4,5% - **16**
  - od 4,5% do 18% - **16**
  - powyżej 18% - **11**
- do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
  - do 4,5% - **7**
  - od 4,5% do 18% - **4**
  - powyżej 18% - **3**

VI 5. PRZESTĘPCZOŚĆ

W poniższej tabeli zestawiono dane za ostatnie 3 lata obrazujące skalę czynów zabronionych, do których doszło pod wpływem środków odurzających oraz innych wybranych czynów kryminalnych.

Liczba interwencji Policji związanych z nadużywaniem alkoholu wzrosła ponad dwa razy (o 125%).

Spośród czynów zabronionych pod wpływem środków odurzających zdecydowanie najczęściej odnotowuje się prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości, aczkolwiek skala takich zachowań wyraźnie zmalała (o 42,85%).

Spada również liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia (o 64,7%).

Tab. 10. Przestępczość na terenie gminy Kętrzyn w I. 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	4	10	9
Liczba nałożonych mandatów na sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	7	3	7
Liczba udzielonych pouczeń wobec sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	1	0	0
Przestępstwa/wykroczenia pod wpływem środków odurzających			
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	21	18	12
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu	2	8	5
Zakłócanie porządku publicznego	3	7	8
Podjęmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	0	1	2
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	1	0	0
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	17	12	6
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0
Przestępstwa kryminalne			
kradzież z włamaniem	13	19	11
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	201	152	147
pobicie	6	6	0
uszkodzenie mienia	4	8	4
kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	0	0	0
kradzież mienia	12	22	9

Źródło: Policja

VI 6. BEZROBOCIE

Z uwagi na brak danych z gminy Kętrzyn w zakresie bezrobocia, porównano dostępne dane o bezrobociu rejestrowanym na terenie całego powiatu kętrzyńskiego. Widać wyraźnie, że bezrobocie zmniejsza się i zmalało o 17,17% w ciągu trzech lat.

Tab. 11. Bezrobocie na terenie powiatu kętrzyńskiego w I. 2021-2023

	2021	2022	2023
	19,8 %	18,0 %	16,4 %

Źródło: PUP

VII PODSUMOWANIE ANALIZY DANYCH INSTYTUCJONALNYCH

- Stale zmniejsza się liczba ludności gminy (o 3,19% w ciągu trzech ostatnich lat) i panuje ujemny przyrost naturalny.
- Rozkład struktury demograficznej pod względem płci jest bardzo wyrównany. Na dzień 31.12.2023 gminę zamieszkiwało 7942 mieszkańców, w tym nieznacznie przeważają mężczyźni (50,66%).
- Stale i zauważalnie zmniejsza się liczba urodzeń (spadek o 32,35%) oraz liczba zgonów (15,15%).
- Zdecydowana przeważają mieszkańcy w wieku produkcyjnym (na 31.12.2023: 62,16%).
- Liczba rodzin objęta pomocą GOPS w Kętrzynie stale maleje i zmniejszyła się o 13,62% w ciągu ostatnich trzech lat. O 13,25% zmniejszyła się w tym czasie łączna liczba przyznanych świadczeń. W tym zdecydowanie najczęściej przyznaje się świadczenia o charakterze pieniężnym (np. w roku 2023 stanowiły one 63,69% wszystkich przyznanych świadczeń).
- Zdecydowanie i bezspornie głównym powodem przyznawania pomocy społecznej przez GOPS w Kętrzynie w l. 2021-2023 było bezrobocie. Na przykład w roku 2023 aż 92,21% z łącznej liczby powodów przyznania pomocy stanowiło właśnie bezrobocie. Jednocześnie od roku 2021 ani razu nie przyznano pomocy z powodu ubóstwa, alkoholizmu czy bezradności opiekuńczo-wychowawczej.
- Liczba zainicjowanych na terenie gminy procedur „Niebieskie Karty” wykazuje wahania w poszczególnych latach, lecz biorąc pod uwagę tylko rok wyjściowy i końcowy – widać spadek o 42,85%.
Procedurę wszczyna najczęściej Policja, a w pojedynczych przypadkach GOPS.
- Stale i wyraźnie maleje ogólna liczba interwencji domowych Policji (spadek o 6,46%), w tym liczba interwencji domowych Policji dotyczących przemocy domowej wykazuje wahania na przestrzeni lat, ale porównując ze sobą tylko dane za lata krańcowe widać znaczny spadek takich interwencji o 64,76%.
- Aktów przemocy domowej doznają przede wszystkim kobiety, a sprawcami są z reguły mężczyźni - i to w większości pod wpływem alkoholu, (np. w roku 2023 stanowili oni 82,35% wszystkich osób stosujących przemoc domową).
Sporadycznie zdarzają się przypadki, w których przemoc stosują kobiety.
- Pomoc dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień świadczy 10 świetlic położonych na terenie gminy, a osobom dorosłym jedna działająca grupa samopomocowa AA oraz Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny. Ponadto władze gminy organizują liczne działania edukacyjne i profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej adresowane do uczniów, nauczycieli i osób dorosłych.
- Bezrobocie rejestrowane na terenie całego powiatu kętrzyńskiego stale zmniejsza się i zmalało o 17,17% w ciągu trzech lat.

VIII REKOMENDOWANE DZIAŁANIA

VIII 1. REKOMENDOWANE DZIAŁANIA DLA DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu i palenia papierosów, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Gminy plakaty i bilbordy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto wykorzystać przy tym nowe media. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych. Kampania powinna uwzględniać również informacje dla mieszkańców Gminy, na temat możliwych form pomocy w przypadku uzależnienia od alkoholu (także jeśli chodzi o kogoś znajomego lub członka rodziny).
- Inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień.
- Organizowanie szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych. Ważne przed przeprowadzeniem szkoleń, jest przekazanie grupom, które mają być objęte szkoleniem, krótkich ankiet mających na celu zbadanie ich potrzeb szkoleniowych.
- Wprowadzanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
- Organizowanie szkoleń dla lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami.
- Współpraca z Policją, na przykład w celu rozpowszechniania przez nich ulotek, broszur i materiałów edukacyjnych podczas kontroli drogowych na temat wpływu alkoholu na organizm.
- Rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc.
- Podjęcie działań profilaktycznych wykorzystując przy tym strategię informacyjną mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu

- Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.
- Należałoby mimo wszystko zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

VIII 2. REKOMENDOWANE DZIAŁANIA DLA SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych. Kampania informacyjna może obejmować szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych (szkolenie w punktach sprzedaży alkoholu), działania edukacyjne z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty i ulotki, naklejki do umieszczenia w punktach.
- Podejmowanie cyklicznych działań kontrolnych, interwencyjnych a także prewencyjno – edukacyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych np. wykorzystanie procedur badawczo - profilaktycznych.
- Zakup i kolportaż materiałów edukacyjnych skierowany do sprzedawców napojów alkoholowych występujących do Urzędu Gminy z wnioskiem o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmacnianie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją oraz z organem kontrolnym takim jak GKRPA.

VIII 3. REKOMENDOWANE DZIAŁANIA DLA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

- **Organizacja spotkań, pogadanek, zajęć i warsztatów dla uczniów, które będą:**
    - wskazywały negatywne skutki picia alkoholu, palenia papierosów i uzależnienia od tych substancji,
    - uświadamiały uczniom jak uzależnienie wpływa na życie,
    - rozwijały asertywną postawę – umiejętność odmowy,
    - kształtowały postawy wolne od używek oraz promowały zdrowy styl życia,
    - uczenie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu,
- oraz będą miały na celu:
- poznanie zasad ochrony danych osobowych w Internecie przez uczniów,
  - uczenie zasady stosowania ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci oraz postawy wzajemnego szacunku w Internecie,

- kształtowanie w młodych ludziach czujności w stosunku do innych szczególnie nieznanym,
- dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu,
- kształtowanie postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doborem treści programów komputerowych oraz Internetu,
- podnoszenie świadomości uczniów dotyczących ograniczeń prawnych wynikających z korzystania z sieci,
- ukazanie wpływu hazardu na funkcjonowanie młodego człowieka,
- poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- poznanie wpływu jaki ma na życie hazard,
- pokazanie jak budować pozytywny obraz samego siebie.

• **Poszerzanie wiedzy i kompetencji nauczycieli oraz rodziców poprzez szkolenia i spotkania otwarte w tematyce:**

- ✓ Przyczyn wchodzenia w uzależnienie, charakterystyki substancji psychoaktywnych.
- ✓ Wskazania miejsca nauczyciela i rodzica w procesie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień.
- ✓ Ukazania znaczenia i oczekiwanych skutków programów profilaktycznych.
- ✓ Sposobów wyjścia z uzależnienia.
- ✓ Ukazania roli komunikacji w relacjach z dzieckiem i uczniem.
- ✓ Przedstawienie mechanizmu i konsekwencji uzależnienia.
- ✓ Zwrócenie uwagi na różne formy uzależnienia.
- ✓ Przekazanie rzetelnej i dokładnej wiedzy o specyfice czynności uzależniających oraz ich wpływie na organizm i psychikę młodych ludzi.
- ✓ Omówienie poszczególnych uzależnień behawioralnych tj. pracoholizm, internetoholizm, jedzenioholizm, zakupoholizm i uzależnienie od hazardu, gier, zakładów, seksu.
- ✓ Omówienie: ZUI – Zespół Uzależnienia do Internetu, wpływ komputera i Internetu na młodego człowieka, rodzaje aktywności dzieci i młodzieży w sieci, zalety korzystania z Internetu.
- ✓ Najpopularniejsze zagrożenia Internetu.
- ✓ Jak chronić własne dziecko – poradnik dla wychowawców klas i nauczycieli, sposoby ochrony dzieci przed zagrożeniami w sieci.
- ✓ Nowe zagrożenia m.in: sexting – nastoletnia auto-pornografia w sieci, cyberprzemoc, era informacji i manipulacji medialnej, kampanie społeczne dotyczące zagrożeń związanych z Internetem.
- ✓ Programy pozwalające kontrolować dostęp dzieci do komputera i Internetu.

IX PORÓWNANIE BADAŃ Z ROKU 2020 I 2024

Tab. 12. Porównanie badań z roli 2020 i 2024

2020	2024	Wnioski
Badania dorosłych mieszkańców		
53% osób swój wiek inicjacji alkoholowej wskazało na wiek poniżej 18 lat	62% osób swój wiek inicjacji alkoholowej wskazało na wiek poniżej 18 lat.	Więcej ankietowanych dorosłych przyznało, że po raz pierwszy spróbowało alkoholu poniżej 18 r.ż.

7% deklaruje się jako całkowici abstynenci.	2% deklaruje się jako całkowici abstynenci.	Mniej badanych zadeklarowało się jako abstynenci.
Największa liczba badanych przyznała, że pije alkohol kilka razy w tygodniu (31%) oraz kilka razy w roku (19%). Jednak należy zauważyć, że aż 13% mieszkańców przyznaje się do codziennego spożywania alkoholu	Blisko połowa respondentów przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w miesiącu (46%), 25%, że kilka razy do roku, 19%, że raz w tygodniu, 8%, że kilka razy w tygodniu. Żaden z badanych nie wyznał, że pije codziennie, ani prawie codziennie	Mieszkańcy deklarują, że znacznie rzadziej sięgają po alkohol.
Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 3 – 4 porcje alkoholu (27%) lub 1 – 2 porcji alkoholu – 23%,	Największa grupa (44%) dorosłych mieszkańców zadeklarowała, że przyjmuje 1-2 porcji alkoholu, a 36% więcej, bo 3-4 porcje.	Mieszkańcy deklarują również, że jednorazowo spożywają mniejsze ilości alkoholu
87% mieszkańców gminy Kętrzyn uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia ilość punktów, w których można kupić alkohol, a około jeden na dziesięciu badanych twierdzi, że w ich okolicy jest za dużo tego rodzaju miejsc.	64% mieszkańców uważa, że w ich okolicy jest odpowiednia liczba sklepów i lokali sprzedających napoje alkoholowe. 19% podaje, że jest ich za dużo.	Mniej mieszkańców uważa, że w ich okolicy jest odpowiednia liczba sklepów i lokali sprzedających napoje alkoholowe.
Jedynie 4% badanych mieszkańców zadeklarowało, że zna miejsca świadczące fachową pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu. Wśród wymienianych powtarzały się: poradnie leczenia uzależnień, grupy AA oraz pomoc psychologiczna.	Mniej, bo 2 % zadeklarowało taką wiedzę. Zatem 98% badanych mieszkańców nie potrafiło wskazać takich instytucji, ani żadnych innych podmiotów.	Jeszcze mniejszy odsetek, niż 4 lata wcześniej przyznał, że zna miejsca świadczące fachową pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu. Świadomość mieszkańców w tym zakresie spada.
Najwięcej, bo 33% respondentów nigdy nie paliło papierosów.	3% deklaruje się jako osoby, które nigdy nie paliły papierosów.	Dziesięciokrotnie zmalała liczba osób, które nigdy nie spróbowały palenia papierosów.
21% badanych odpowiedziało, że pali regularnie papierosy lub e-papierosy, a okazjnie pali 23% badanych.	Ponad połowa (52%) badanych podaje, że obecnie regularnie pali papierosy tradycyjne. Z kolei 17% przyznaje, że pali regularnie e-papierosy, a 16%, że pali papierosy lub e-papierosy okazjonalnie.	Palenie tytoniu jest coraz bardziej popularne wśród mieszkańców.
łącznie 60% respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze.	Tylko 1% badanych dorosłych mieszkańców deklaruje, że zna jakąkolwiek osobę przyjmującą substancje psychoaktywne.	Zdecydowanie spadła (niemal do 0, bo z 60% do 1%) liczba badanych, którzy mają znać co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze.

90% respondentów nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze	Żaden badany nie zna miejsc, w których można kupić substancje odurzające (100%).	Więcej osób deklaruje, że nie zna miejsc, w których można nabyć ww. substancje. W roku 2024 żaden z badanych nie deklaruje takiej wiedzy.
Badania sprzedawców napojów alkoholowych		
60% sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany	40% się zgadza, połowa (50%) respondentów nie zgadza się z tym, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”, a 10% nie ma zdania na ten temat.	Zmniejszyła się liczba sprzedawców uważających, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany.
łącznie 50% respondentów zgadza się z tym, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku	20% zgadza się z tym stwierdzeniem.	Dużo mniej respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku. Może to pośrednio wskazywać na wzrost stanu bezpieczeństwa publicznego.
łącznie 30% sprzedawców napojów alkoholowych w gminie Kętrzyn uważa, że alkohol powinien być dostępny dla osób poniżej 18. roku życia. 70% jest przeciwnego zdania	Zdecydowana większość (90%) nie akceptuje postulatu, że „alkohol powinien być dostępny dla osób poniżej 18 r.ż.". Pozostałe 10% nie ma zdania na ten temat.	Zwiększyła się świadomość sprzedawców odnośnie szkodliwości alkoholu dla osób nieletnich.
60% badanych nie zgadza się z twierdzeniem, że w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Połowa badanych (50%) nie zgadza się z tym stwierdzeniem.	Zmniejszyła się liczba sprzedawców, która uważa, że w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Kętrzyn deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się kilka razy w miesiącu (60%) lub kilka razy w tygodniu (20%). Żaden ze sprzedawców nie wskazał, że nie spotyka się z próbą kupna alkoholu przez osobę nieletnią	Zdecydowana większość (60%) badanych sprzedawców deklaruje, że do przypadków prób zakupu alkoholu w ich placówkach przez osoby niepełnoletnie dochodzi kilka razy w roku. Zdaniem 20% ankietowanych takie działania nie mają miejsca w ogóle. Natomiast pozostałe 20% ocenia, że dzieje się to kilka razy w miesiącu.	Do prób zakupu alkoholu przez nieletnich dochodzi zdecydowanie dużo rzadziej, niż 4 lata temu.
Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży wydaje się być częstym zjawiskiem. 10% sprzedawców uznało, że takie sytuacje się zdarzają kilka razy w ciągu roku, a łącznie 90% badanych stwierdziło, że	Zdaniem połowy (50%) badanych do przypadków spożywania alkoholu w obrębie ich sklepu nie dochodzi w ogóle, a zdaniem drugiej połowy (50%) kilka razy do roku.	Znacząco rzadziej ma dochodzić do przypadków spożywania alkoholu w obrębie punktu sprzedaży.

zdarzają się kilka razy w miesiącu lub częściej.		
70% badanych wskazało, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobom, co do których miało podejrzenie, że są nieletnie. 20% badanych wskazało, że nie mieli pewności, co do wieku osoby, której sprzedali alkohol, a jeden na dziesięciu zapytanych sprzedawców deklaruje, że sprzedaż alkoholu nieletnim zdarza się im często	Wszyscy (100%) z badanych sprzedawców zgodnie podali, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobie niepełnoletniej.	Sprzedawcy wykazują postawę wysokiej czujności i asertywności podczas sprzedaży alkoholu oraz wiedzą, także i prawną, z zakresu konsekwencji wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
W przypadku wątpliwości, co do wieku, 50% badanych zawsze sprawdza dokumenty potwierdzające wiek. Z kolei 40% respondentów odpowiedziało, iż dokumenty sprawdza często, a 10% badanych rzadko.	Niemniej nie wszyscy sprzedawcy zawsze legitymują klientów w przypadku wątpliwości co do ich wieku: 80% robi tak zawsze, a 20% często.	

Nie dokonano porównania badań uczniów kętrzyńskich szkół, przeprowadzonych w roku 2020 i 2024, z uwagi na znacząco różniącą się grupę badaną.

W roku 2020 na pytanie odpowiedziało 99 uczniów łącznie z klas 6-8 szkół podstawowych, podczas gdy w roku 2024 było to 163 uczniów, aczkolwiek w niniejszej diagnozie przedstawiono odpowiedzi udzielone przez uczniów osobno z klas 4-6 i 7-8 SP.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Płeć ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy Kętrzyn	5
Wykres 2. Istotne problemy w środowisku lokalnym	7
Wykres 3. Powszechność uzależnień w środowisku lokalnym	9
Wykres 4. Ocena potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom	10
Wykres 5. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne przeciwko uzależnieniom	11
Wykres 6: "Zajadanie" stresów przez dorosłych mieszkańców	11
Wykres 7. Trudności w kontrolowaniu zachowań jedzeniowych	12
Wykres 8. Przekonania mieszkańców dotyczące spożywania alkoholu	13
Wykres 9. Wiek inicjacji alkoholowej	14
Wykres 10. Częstotliwość spożywania alkoholu wśród dorosłych mieszkańców gminy	14
Wykres 11. Wielkość standardowych porcji zawierających alkohol spożywanych przez dorosłych mieszkańców gminy	15
Wykres 12. Znajomość miejsc pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu	16
Wykres 13. Ocena ilości sklepów i lokali z alkoholem	16
Wykres 14. Znajomość osób przyjmujących substancje odurzające	17
Wykres 15. Znajomość miejsc, gdzie można kupić substancje odurzające	17
Wykres 16. Substancje odurzające przyjmowane przez osoby znane osobiście lub ze słyszenia	18
Wykres 17. Wiek inicjacji nikotynowej	19
Wykres 18. Palenie papierosów wśród dorosłych mieszkańców gminy	19
Wykres 19. Styczność z hazardem przez Internet	20
Wykres 20. Powody uprawiania gry na pieniądze (dotyczy tych, którzy na poprzednie pytanie odpowiedzieli „tak”)	20
Wykres 21. Ocena możliwości uzależnienia od hazardu	21
Wykres 22. Znajomość osób doświadczających przemocy domowej	21
Wykres 23. Płeć ankietowanych sprzedawców napojów alkoholowych	22
Wykres 24. Status ankietowanych	23
Wykres 25. Częstotliwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie	24
Wykres 26. Częstotliwość przypadków spożywania alkoholu w obrębie sklepu	24
Wykres 27. Wystąpienie nieprzyjemnego zdarzenia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu w ciągu ostatnich 3 miesięcy	25
Wykres 28. Konieczność wezwania policji/straży miejskiej z prośbą o interwencję w sprawie nieprzyjemnego zajścia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu w ciągu ostatnich 3 miesięcy	25
Wykres 29. Przypadki sprzedaży alkoholu osobie niepełnoletniej	26
Wykres 30. Sprawdzanie pełnoletności klientów w przypadku wątpliwości	26
Wykres 31. Funkcjonowanie kontroli sprzedaży alkoholu	27
Wykres 32. Przekonania sprzedawców na temat sprzedaży i spożywania alkoholu	28
Wykres 34. Ocena wybranych relacji społecznych – klasy 4-6	30
Wykres 35. Ocena wybranych relacji społecznych – klasy 7-8	30
Wykres 65. Częstotliwość doświadczania przemocy przez uczniów w szkole	31
Wykres 66. Rodzaje doświadczanej przemocy w szkole	31
Wykres 67. Doświadczenie przemocy w domu	32
Wykres 68. Doświadczenie agresji słownej przez uczniów	32
Wykres 36. Powszechność spożywania alkoholu wśród uczniów	33
Wykres 37. Okoliczności spożywania alkoholu przez uczniów	33
Wykres 38. Ocena przyczyn sięgania po alkohol przez uczniów	34
Wykres 39. Częstotliwość spożywania alkoholu przez uczniów	34
Wykres 40. Inicjacja alkoholowa wśród uczniów	35
Wykres 41. Rodzaj spożywanego alkoholu	35

Wykres 42. Powody sięgania po alkohol przez uczniów	36
Wykres 43. Przekonania uczniów dotyczące alkoholu – klasy 4-6	37
Wykres 44. Przekonania uczniów dotyczące alkoholu – klasy 7-8	37
Wykres 45. Powszechność palenia papierosów wśród uczniów	38
Wykres 46. Palenie papierosów wśród uczniów	39
Wykres 47. Częstotliwość palenia papierosów wśród uczniów w ciągu ostatniego miesiąca	39
Wykres 48. Powody palenia papierosów przez uczniów	40
Wykres 49. Kontakt uczniów z narkotykami i dopalaczami	40
Wykres 50. Spożywanie narkotyków lub dopalaczy przez uczniów	41
Wykres 51. Okoliczności inicjacji narkotykowej wśród uczniów	42
Wykres 52. Pochodzenie środków odurzających spożywanych przez uczniów	43
Wykres 53. Łatwość nabycia narkotyków/dopalaczy w lokalnym środowisku	44
Wykres 54. Znajomość przez uczniów miejsc, gdzie można nabyć narkotyki/dopalacze	44
Wykres 55. Czas spędzany przy komputerze	45
Wykres 56. Reakcja na tygodniowy brak dostępu do Internetu	46
Wykres 57. Granie w gry na komputerze	46
Wykres 58. Styczność z cyberprzemocą – kl. 4-6	48
Wykres 59. Styczność z cyberprzemocą – kl. 7-8	49
Wykres 61. Korzystanie przez uczniów z telefonu	50
Wykres 62. Najczęstsze zajęcia uczniów na telefonie	51
Wykres 60. Granie w gry hazardowe	52
Wykres 63. Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów – klasy 4-6	53
Wykres 64. . Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów – klasy 7-8	54
Wykres 69. Towarzystwo uczniów w wolnym czasie	55
Wykres 70. Opinie uczniów nt. propozycji spędzania wolnego czasu w okolicy	56
Wykres 71. Opinia uczniów nt. napojów energetycznych	57
Wykres 72. Spożywanie napojów energetycznych przez uczniów	57
Wykres 73. Ilości napojów energetycznych spożywanych przez uczniów w miesiącu	58